

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ ΣΦΥΡΗΛΑΤΗΣΗΣ ΟΔΟΝΤΩΤΩΝ ΤΡΟΧΩΝ ΕΥΘΕΙΑΣ ΟΔΟΝΤΩΣΗΣ

ΤΖΙΡΙΤΗΣ ΜΑΡΙΟΣ

<u>ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ</u> ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Ε.Μ.Π.

AOHNA, 2013

.....

Μάριος Τζιρίτης

Μηχανολόγος Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια των σπουδών μου στη σχολή των Μηχανολόγων Μηχανικών του Ε.Μ.Π., στον Τομέα Τεχνολογίας των Κατεργασιών. Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαιτέρως τον επιβλέποντα για την εργασία καθηγητή κ. Δημήτριο Μανωλάκο για την εμπιστοσύνη που έδειξε στο πρόσωπό μου αναθέτοντας μου τη μελέτη και τη διεκπεραίωση της διπλωματικής εργασίας αυτής αλλά και για τις πολύτιμες και ουσιαστικές συμβουλές του.

Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Υποψήφιο Διδάκτορα κ. Μανώλη Γκιθώνα για την καθοδήγηση, τις πολύτιμες συμβουλές του καθώς και την εποικοδομητική συνεργασία κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της εργασίας.

Αθήνα, Μάρτιος 2013

Μάριος Τζιρίτης

Μηχανολόγος Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Σκοπός της διπλωματικής εργασίας ήταν η μελέτη αντοχής σε σύνθετη μήτρα ψυχρής σφυρηλάτησης οδοντωτών τροχών με τη μέθοδο των πεπερασμένων στοιχείων. Η μελέτη έγινε για τρεις αντιπροσωπευτικές περιπτώσεις κατεργασίας οδοντωτών τροχών στο πακέτο λογισμικού Ansys. Η γνώση των φορτίων κατά τη διάρκεια της κατεργασίας αποκτήθηκε μέσω προσομοίωσης της σφυρηλάτησης στο λογισμικό MSC MARC.

Στο 1° κεφάλαιο δίνονται κάποια εισαγωγικά στοιχεία θεωρίας και ορισμοί που αφορούν την μελέτη αυτή όπως οδοντωτοί τροχοί, σφυρηλάτηση ακριβείας, κλειστές μήτρες σφυρηλάτησης και σφικτή συναρμογή.

Στο 2° κεφάλαιο περιγράφεται συνοπτικά η διαδικασία που ακολουθήθηκε και στην συνέχεια περιγράφονται οι δυνατότητες των πακέτων λογισμικού που χρησιμοποιήθηκαν για τη μελέτη.

Στο 3° κεφάλαιο παρατίθενται τα στοιχεία των προς κατασκευή οδοντωτών τροχών και στη συνέχεια τα σχέδια και τα σκαριφήματα της μήτρας και του εμβόλου για την κάθε μελετώμενη περίπτωση, με χρήση του λογισμικού Solidworks.

Στο 4° κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά τα βήματα που ακολουθήθηκαν για τη προσομοίωση, με τη χρήση του λογισμικού MSC MARC, της σφυρηλάτησης της μιας περίπτωσης οδοντωτού τροχού ως παράδειγμα.

Στο 5° κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά τα βήματα που ακολουθήθηκαν για τη μελέτη αντοχής, με τη χρήση του λογισμικού ANSYS, της μήτρας για τη μια περίπτωση κατεργασίας οδοντωτού τροχού ως παράδειγμα.

Στο 6° κεφάλαιο συγκεντρώνονται τα αποτελέσματα και για τις τρεις περιπτώσεις που πρόεκυψαν από τα δύο προηγούμενα κεφάλαια. Αρχικά παρουσιάζονται τα διαγράμματα δυνάμεων, όπως προέκυψαν από το κεφάλαιο 4, και στην συνέχεια οι ισοδύναμες τάσεις, όπως προέκυψαν από το κεφάλαιο 5, ανά μήτρα. Με βάση τα αποτελέσματα αυτά επιλεχθήκαν κατάλληλα υλικά ικανά να αντέξουν στις εμφανιζόμενες τάσεις και ελέγχθηκαν ως προς τους ελάχιστους συντελεστές ασφαλείας τους. Στο τέλος έγινε έλεγχος της μεθόδου της σφικτής συναρμογής.

Στο 7° κεφάλαιο συγκεντρώνονται τα συμπεράσματα και οι παρατηρήσεις που προκύπτουν με βάση τα αποτελέσματα του κεφαλαίου 6.

Τέλος δίνεται σε παράρτημα οι πίνακες των ιδιοτήτων των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και η Βιβλιογραφία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ПΡ	ονο	ΓΟΣ	3
ΠΕ	ПЕРІЛНѰН		
ΠΕ	PIEX	OMENA	5
EY	PETH	ΙΡΙΟ ΣΧΗΜΑΤΩΝ	8
EY	PETH	ΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ	. 17
KE	ΦΑΛ	ΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	. 18
1	.1	ΟΔΟΝΤΩΤΟΙ ΤΡΟΧΟΙ	. 18
	1.1.	1 ΒΑΣΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΟΔΟΝΤΩΣΕΩΣ	. 19
	1.1.	2 ΕΞΕΙΛΙΓΜΕΝΗ ΚΑΜΠΥΛΗ	. 23
	1.1.	3 ΜΕΓΕΘΗ ΟΔΟΝΤΩΣΕΩΝ	. 27
1	.2	ΣΦΥΡΗΛΑΤΗΣΗ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΟΔΟΝΤΩΤΩΝ ΤΡΟΧΩΝ	. 28
1	.3	ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΜΗΤΡΕΣ ΣΦΥΡΗΛΑΤΗΣΗΣ ΟΔΟΝΤΩΤΩΝ ΤΡΟΧΩΝ	. 32
1	.4	ΣΦΙΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ (SHRINK FIT)	. 34
KE	ΦΑΛ	ΑΙΟ 2: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ & ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	. 37
2	.1	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	. 37
2	.2	ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	. 38
	2.2.	1 ГЕNIKA	. 38
	2.2.	2 ΠΑΚΕΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ANSYS (version 14.0)	. 38
	2.2.	3 ΠΑΚΕΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ MSC MARC (2011)	. 42
	2.2.	4 ΠΑΚΕΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Solidworks 2012	. 44
KE	ΦΑΛ	ΑΙΟ 3: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ΟΔΟΝΤΩΤΩΝ ΤΡΟΧΩΝ & ΜΗΤΡΩΝ	. 46
3	5.1	ΓΕΝΙΚΑ	. 46
3	.2	ΟΔΟΝΤΩΤΟΙ ΤΡΟΧΟΙ	. 46
	3.2.	1 ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ ΤΡΟΧΟΣ Ν:10, m:2	. 47
	3.2.	2 ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ ΤΡΟΧΟΣ Ν:15, m:3	. 49
	3.2.	3 ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ ΤΡΟΧΟΣ Ν:20, m:4	. 51
3	.3	ΜΗΤΡΕΣ & ΕΜΒΟΛΑ	. 53

ΚΕΦΑ/	\AIO 4: ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΣΦΥΡΗΛΑΤΗΣΗΣ	61
4.1	ΓΕΝΙΚΑ	61
4.2	ΔΟΚΙΜΙΑ	61
4.3	ΣΥΜΜΕΤΡΙΑ	64
4.4	ΕΙΣΑΓΩΓΗ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ	65
4.5	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΛΕΓΜΑΤΟΣ ΠΕΠΕΡΑΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	68
4.6	ΟΡΙΣΜΟΣ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ ΥΛΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ	75
4.7	ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΑΦΩΝ	78
4.8	ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΕΓΜΑΤΟΣ	83
4.9	ΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΤΙΣΗΣ	86
4.10	ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	89
4.11	ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ & ΕΞΑΓΩΓΗ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	
ΚΕΦΑ/	\AIO 5: ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ	100
5.1	ΓΕΝΙΚΑ	100
5.2	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ	100
5.3	ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗ	111
5.3	3.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΑΦΩΝ	112
5.3	3.2 ΓΕΝΕΣΗ ΠΛΕΓΜΑΤΟΣ ΠΕΠΕΡΑΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	114
5.3	3.3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΥΝΑΜΕΩΝ & ΣΤΗΡΙΞΕΩΝ	115
5.3	8.4 ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	123
5.4	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	125
5.5	ΣΦΙΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ & ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΠΟΙΗΣΗ	127
ΚΕΦΑ/	\AIO 6: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	131
6.1	ΓΕΝΙΚΑ	131
6.2	MHTPA N:10, m:2	132
6.2	2.1 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	132
6.2	2.2 ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ	134
6.3	MHTPA N:15, m:3	142
6.3	3.1 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	

	6.3.	2	ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ	144
6	.4	MH	TPA N:20, m:4	152
	6.4.	1	ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΥΝΑΜΕΩΝ	152
	6.4.	2	ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ	154
6	.5	EΠI	ΛΟΓΗ ΥΛΙΚΩΝ	162
6	.6	ΣΥΝ	ΙΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	166
	6.6.	1	MHTPA N:10, m:2	166
	6.6.	2	MHTPA N:15, m:3	172
	6.6.	3	MHTPA N:20, m:4	179
6	.7	ΕΛΕ	ΕΓΧΟΣ ΣΦΙΚΤΗΣ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗΣ	186
	6.7.	1	MHTPA N:10, m:2	186
	6.7.	2	MHTPA N:15, m:3	189
	6.7.	3	MHTPA N:20, m:4	192
KE	ΦΑΛ		7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	195
KE 9	ΦΑΛ .	ΑΙΟ ΙΣΟ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ	195 195
KE (7 7	⊅A∧ . .1 .2	ΑΙΟ ΙΣΟ. ΣΥΝ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΙΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	195 195 199
KE (7 7	ΦΑΛ .1 .2 .3	ΑΙΟ ΙΣΟ. ΣΥΝ ΠΡΟ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΙΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	195 195 199 200
KE (7 7 7	⊅A∧ .1 .2 .3 .4	ΑΙΟ ΙΣΟ. ΣΥΝ ΠΡΟ ΣΦΙ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ	195 195 199 200 201
КЕ 7 7 7 7 ПАІ	ΦΑΛ. .1 .2 .3 .4 ΡΑΡΤ	ΑΙΟ ΙΣΟ. ΣΥΝ ΠΡΟ ΣΦΙ ΤΗΜ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ. Α Α: ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΛΙΚΩΝ	195 195 199 200 201 203
КЕ 7 7 7 ПАІ ПАІ	ΦΑΛ .1 .2 .3 .4 ΡΑΡΊ	ΑΙΟ ΙΣΟ ΣΥΝ ΠΡΟ ΣΦΙ ΤΗΜ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ Α Α: ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΛΙΚΩΝ Α Β: ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ Η/Υ	 195 195 200 201 203 209
ке 7 7 7 ПАІ ПАІ	ΦΑΛ .1 .2 .3 .4 ΡΑΡΊ ΟΓΙΣ	ΑΙΟ ΙΣΟ. ΣΥΝ ΠΡΟ ΣΦΙ ΤΗΜ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ. Α Α: ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΛΙΚΩΝ Α Β: ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ Η/ΥΟ	 195 195 199 200 201 203 209 209
КЕ 7 7 7 ПАІ ПАІ А Х	ΦΑΛ. .1 .2 .3 .4 ΡΑΡΤ ΟΓΙΣ ΑΡΑ	AIO ΙΣΟ. ΣΥΝ ΠΡΟ ΣΦΙ THM. THM. MIK KTH	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ. ΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ. Α Α: ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΛΙΚΩΝ Α Β: ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ Η/Υ Ο	 195 195 199 200 201 203 209 209
КЕ 7 7 7 ПАІ ЛАІ Х ПАІ	ΦΑΛ .1 .2 .3 .4 ΡΑΡ ΟΓΙΣ ΑΡΑ	ΑΙΟ ΙΣΟ. ΣΥΝ ΠΡΟ ΣΦΙ ΤΗΜ ΜΙΚ ΚΤΗ ΤΗΜ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΙΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	 195 195 199 200 201 203 209 209 209 210
КЕ 7 7 7 ПАІ ПАІ А Х ПАІ Е	ΦΑΛ. .1 .2 .3 .4 ΡΑΡΊ ΟΓΙΣ ΑΡΑΙ ΡΑΡΊ	ΑΙΟ ΙΣΟ. ΣΥΝ ΠΡΟ ΣΦΙ ΤΗΜ. ΜΙΚΙ ΝΙΚΗ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ Α Α: ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΛΙΚΩΝ Α Β: ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ Η/Υ Ο ΡΙΣΤΙΚΑ Η/Υ Α Γ: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ Η ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	 195 195 199 200 201 203 209 209 210 210
КЕ 7 7 7 ПАІ ПАІ А Х ПАІ Е Е	ΦΑΛ .1 .2 .3 .4 ΡΑΡ ΟΓΙΣ ΑΡΑΙ ΡΑΡ	ΑΙΟ ΙΣΟ. ΣΥΝ ΠΡΩ ΣΦΙ ΤΗΜ. ΜΙΚΙ ΜΙΚΙ ΝΙΚΙ ΝΙΚΙ	7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	 195 195 199 200 201 203 209 209 210 211

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

Σχήμα 1.1 Ζεύγη συνεργαζόμενων μετωπικών οδοντωτών τροχών	18
Σχήμα 1.2 Συνεργαζόμενες κατατομές	19
Σχήμα 1.3 Βασικός νόμος οδοντώσεως	22
Σχήμα 1.4 Η εξειλιγμένη καμπύλη	23
Σχήμα 1.5 Συνεργασία μετωπικών οδοντωτών τροχών με κατατομές οδόντων δι΄εξειλιγμέ	νης.
	24
Σχήμα 1.6 Πάχος οδόντος	26
Σχήμα 1.7 Οδοντωτοί τροχοί και άλλα εξαρτήματα κατεργασμένα με σφυρηλάτηση ακριβε	:ίας.
	28
Σχήμα 1.8 Μετωπικός Οδοντωτός τροχός κατεργασμένος με σφυρηλάτησης ακριβείας	29
Σχήμα 1.9 Δοκιμή σφυρηλάτησης και σύγκριση με πρόβλεψη σε πεπερασμένα στοιχειά…	30
Σχήμα 1.10 Μισό δόντι σε πεπερασμένα στοιχεία	30
Σχήμα 1.11 Κλειστή μήτρα σφυρηλάτησης οδοντωτού τροχού	32
Σχήμα 1.12 Γεωμετρία εσωτερικής οδόντωσης σε μήτρα σφυρηλάτησης γραναζιών	33
Σχήμα 1.13 Κλειστή μήτρα κωνικού οδοντωτού τροχού	33
Σχήμα 1.14 Ανοχές μήτρας και δακτυλίου σε σφικτή συναρμογή	35
Σχήμα 1.15 Ρωγμή σε μήτρα που αστόχησε με τη μέθοδο της σφικτής συναρμογής	36
Σχήμα 1.16 Αστοχία οδοντωτού τροχού με η μέθοδο της σφικτής συναρμογής	36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ & ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ

Σχήμα 2.1 Λεπτομερής ανάλυση της ροής και της θερμοκρασίας του ρευστού σε σωλήνωσι	η
με ANSYS Fluent	40
Σχήμα 2.2 Χρωματική απεικόνιση των ταλαντώσεων σε γεννήτρια με ANSYS Multiphysics.	41
Σχήμα 2.3 Σχηματική αναπαράσταση διασύνδεσης διαφορετικών αναλύσεων σε ANSYS	
Workbench	41
Σχήμα 2.4 Προσομοίωση της δυναμικής στο εσωτερικό δίσκου οδήγησης (disk drive)	43
Σχήμα 2.5 Προσομοίωση της συνεργασίας οδοντώσεων σε μειωτήρα στροφών	43
Σχήμα 2.6 Σχέδιο εξαρτήματος μεταλλικού φύλλου	44
Σχήμα 2.7 Σχέδιο υπερσυμπιεστή	45
Σχήμα 2.8 Σχέδιο Μοτοσυκλέτας	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ΟΔΟΝΤΩΤΩΝ ΤΡΟΧΩΝ & ΜΗΤΡΩΝ

Σχήμα 3.1 Τρισδιάστατη απεικόνιση του οδοντωτού τροχού με δόντια: 10 και module: 2..... 48

Σχήμα 3.2 Διάφορες όψεις του οδοντωτού τροχού με δόντια: 10 και module: 2
Σχήμα 3.3 Τρισδιάστατη απεικόνιση του οδοντωτού τροχού με δόντια: 15 και module: 3 50
Σχήμα 3.4 Διάφορες όψεις του οδοντωτού τροχού με δόντια: 15 και module: 3
Σχήμα 3.5 Τρισδιάστατη απεικόνιση του οδοντωτού τροχού με δόντια: 20 και module: 4 52
Σχήμα 3.6 Διάφορες όψεις του οδοντωτού τροχού με δόντια: 20 και module: 4
Σχήμα 3.7 Τρισδιάστατη τομή Μήτρας με Ν:10, m:2 και αρίθμηση σύμφωνα με τον Πίνακα
3.4
Σχήμα 3.8 Τρισδιάστατη τομή Μήτρας με Ν:15, m:3 και αρίθμηση σύμφωνα με τον Πίνακα
3.4
Σχήμα 3.9 Τρισδιάστατη τομή Μήτρας με Ν:20, m:4 και αρίθμηση σύμφωνα με τον Πίνακα
3.4
Σχήμα 3.10 Κάτοψη και πρόοψη σε τομή Μήτρας με Ν:10, m:2 με διαστάσεις στο Solidworks.
Σχήμα 3.11 Κάτοψη και πρόοψη σε τομή Μήτρας με Ν:15, m:3 σε Solidworks
Σχήμα 3.12 Κάτοψη και πρόοψη σε τομή Μήτρας με Ν:20, m:4 με Solidworks
Σχήμα 3.13 Τρισδιάστατη ρεαλιστική απεικόνιση της Μήτρας με Ν: 10, m: 2 σε Solidworks. 59
Σχήμα 3.14 Τρισδιάστατη ρεαλιστική απεικόνιση της Μήτρας με Ν: 15, m: 3 σε Solidworks. 59
Σχήμα 3.15 Τρισδιάστατη ρεαλιστική απεικόνιση της Μήτρας με Ν: 20, m: 4 σε Solidworks. 60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΣΦΥΡΗΛΑΤΗΣΗΣ

Σχήμα 4.1 Ρεαλιστική απεικόνιση του δοκιμίου για τη περίπτωση του γραναζιού Ν:10, m:2 σε	
Solidworks	3
Σχήμα 4.2 Τρισδιάστατη απεικόνιση της συμμετρίας 1/20 (18°) της Μήτρας Ν:10, m:2 σε	
Solidworks	1
Σχήμα 4.3 Παράθυρο με επιλογές για την εισαγωγή της γεωμετρίας65	5
Σχήμα 4.4 Γεωμετρία που εισήχθη το MSC MARC	3
Σχήμα 4.5 Γεωμετρία με σχεδιασμένες τις επιφάνειες συμμετρίας	7
Σχήμα 4.6 Σημεία απαραίτητα για τον ορισμό της πλευρικής επιφάνειας του δοκιμίου 68	3
Σχήμα 4.7 Καρτέλα για τον ορισμό σημείων, καμπυλών, επιφανειών και στερεών69	)
Σχήμα 4.8 Πλευρική επιφάνεια για την δημιουργία του πλέγματος	)
Σχήμα 4.9 Καρτέλα για τη μετατροπή της επιφάνειας σε στοιχεία	I
Σχήμα 4.10 Πλευρική επιφάνεια χωρισμένη σε στοιχεία	2
Σχήμα 4.11 Καρτέλα για την επέκταση των στοιχείων	3
Σχήμα 4.12 Καρτέλα επιλογών για τη διαγραφή στοιχείων	1
Σχήμα 4.13 Γεωμετρία με το πλέγμα πεπερασμένων στοιχείων	1
Σχήμα 4.14 Διάγραμμα πλαστικής παραμόρφωσης (%) προς τη πραγματική τάση MPa για	
αλουμίνιο που εισήχθη στο MSC MARC	5

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 4.15 Παράθυρο εισαγωγής ιδιοτήτων των υλικών	. 76
Σχήμα 4.16 Παράθυρο εισαγωγής των γενικών ιδιοτήτων του υλικού	. 76
Σχήμα 4.17 Παράθυρο εισαγωγής των δομικών ιδιοτήτων του υλικού	. 77
Σχήμα 4.18 Παράθυρο για την εισαγωγή ιδιοτήτων πλαστικότητας	. 77
Σχήμα 4.19 Παράθυρο εισαγωγής στοιχείων επαφών μεταξύ των σωμάτων	. 78
Σχήμα 4.20 Παράθυρο εισαγωγής στοιχείων επαφών μεταξύ των σωμάτων	. 78
Σχήμα 4.21 Παράθυρο εισαγωγής παραμέτρων για την επαφή των σωμάτων	. 79
Σχήμα 4.22 Παράθυρο εισαγωγής στοιχείων επαφών μεταξύ των σωμάτων	. 80
Σχήμα 4.23 Παράθυρο εισαγωγής στοιχείων επαφών μεταξύ των σωμάτων	. 80
Σχήμα 4.24 Πίνακας εισαγωγής των ιδιοτήτων επαφής μεταξύ σωμάτων	. 81
Σχήμα 4.25 Πίνακας ιδιοτήτων επαφής μεταξύ σωμάτων	. 82
Σχήμα 4.26 Γενικά κριτήρια επιλογής αναγέννησης του πλέγματος	. 83
Σχήμα 4.27 Γενικά ιδιότητες αναγέννησης του πλέγματος	. 84
Σχήμα 4.28 Ειδικά κριτήρια αναδιαμόρφωσης του πλέγματος	. 84
Σχήμα 4.29 Ειδικές παράμετροι αναγέννησης του πλέγματος	. 85
Σχήμα 4.30 Γενικές ιδιότητες αναγέννησης του πλέγματος μετά από επεξεργασία	. 85
Σχήμα 4.31 Επιλογές για τη ρύθμιση των στοιχείων φόρτισης	. 86
Σχήμα 4.32 Ιδιότητες για τη ρύθμιση των στοιχείων φόρτισης	. 87
Σχήμα 4.33 Ιδιότητες για τη ρύθμιση των στοιχείων φόρτισης μετά από επεξεργασία	. 88
Σχήμα 4.34 Επιλογές για την προετοιμασία της ανάλυσης	. 89
Σχήμα 4.35 Ιδιότητες για την προετοιμασία της ανάλυσης	. 90
Σχήμα 4.36 Ρύθμιση ιδιοτήτων επαφών	. 91
Σχήμα 4.37 Ρύθμιση της αναγέννησης του πλέγματος	. 91
Σχήμα 4.38 Επιλογές για τη δομική ανάλυση	. 92
Σχήμα 4.39 Επιλογές για την εμφάνιση των αποτελεσμάτων	. 93
Σχήμα 4.40 Παράθυρο για την έναρξη και τον έλεγχο της ανάλυσης	. 94
Σχήμα 4.41 Παράθυρο για την έναρξη και τον έλεγχο της ανάλυσης μετά από τη λήξη της.	. 95
Σχήμα 4.42 Ισοδύναμη τάση κατά Von Mises (MPa) στην αρχική κατάσταση	. 96
Σχήμα 4.43 Ισοδύναμη τάση κατά Von Mises (MPa) στην επανάληψη 20	. 97
Σχήμα 4.44 Ισοδύναμη τάση κατά Von Mises (MPa) στην επανάληψη 50	. 97
Σχήμα 4.45 Ισοδύναμη τάση κατά Von Mises (MPa) στην επανάληψη 90	. 98
Σχήμα 4.46 Ισοδύναμη τάση κατά Von Mises (MPa) στην επανάληψη 133	. 98

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ

Σχήμα 5.3 Γεωμετρία της Μήτρας Ν:15, m:3 που εισήχθη στο περιβάλλον του	
DesignModeler.	102
Σχήμα 5.4 Συμμετρία ½ της Μήτρας	103
Σχήμα 5.5 Ακμές της οδοντώσεως στη κάτω επιφάνεια της Μήτρας	104
Σχήμα 5.6 Επιφάνεια εφαρμογής της κάθετης δύναμης επί της Μήτρας	104
Σχήμα 5.7 Παράθυρο λεπτομερειών της εντολής Extrude έπειτα από επεξεργασία	105
Σχήμα 5.8 Επιφάνειες που αποτυπώθηκαν σε ύψος 10 mm	106
Σχήμα 5.9 Επιλεγμένες ακμές προς διαίρεση σε πράσινο χρώμα	107
Σχήμα 5.10 Επιλεγμένη επιφάνεια κεφαλής οδόντα προς διαίρεση	108
Σχήμα 5.11 Επιλεγμένη επιφάνεια πόδα προς διαίρεση	108
Σχήμα 5.12 Επιφάνειες εφαρμογής των δυνάμεων επί της Μήτρας	109
Σχήμα 5.13 Επιφάνεια εφαρμογής της δύναμης επί του Εμβόλου	110
Σχήμα 5.14 Παράθυρο συστήματος Static Structural στο περιβάλλον Workbench έπει	τα από
την επεξεργασία	110
Σχήμα 5.15 Δέντρο επιλογών στο πρόγραμμα Mechanical.	111
Σχήμα 5.16 Παράθυρο λεπτομερειών επαφών	112
Σχήμα 5.17 Δέντρο επαφών	113
Σχήμα 5.18 Πλέγμα πεπερασμένων στοιχείων στο Ansys	114
Σχήμα 5.19 Κάθετη δύναμη επί της Βάσης της Μήτρας	116
Σχήμα 5.20 Κάθετη δύναμη επί του Εμβόλου	116
Σχήμα 5.21 Δύναμη επί του μισού δοντιού της Μήτρας	117
Σχήμα 5.22 Περιστρεμμένο σύστημα συντεταγμένων κατά 24°	118
Σχήμα 5.23 Δυνάμεις επί του δοντιού της Μήτρας	118
Σχήμα 5.24 Δυνάμεις επί ενός και μισού δοντιού της Μήτρας	119
Σχήμα 5.25 Δυνάμεις επί της Μήτρας	119
Σχήμα 5.26 Προτάσεις Κοχλιών	120
Σχήμα 5.27 Πάκτωση στην κάτω επιφάνεια της Βάσης του Κελύφους	121
Σχήμα 5.28 Πάκτωση στην άνω επιφάνεια του Άνω Εμβόλου	121
Σχήμα 5.29 Όλες οι δυνάμεις που εφαρμόστηκαν	122
Σχήμα 5.30 Παράθυρο συστήματος Static Structural μετά την μοντελοποίηση	122
Σχήμα 5.31 Παράθυρο συστήματος Static Structural μετά την επίλυση	123
Σχήμα 5.32 Αποτελέσματα ισοδύναμων τάσεων	124
Σχήμα 5.33 Μεταφορά δεδομένων των υλικών από το ένα σύστημα στο άλλο	125
Σχήμα 5.34 Αποτελέσματα συντελεστών ασφαλείας.	126
Σχήμα 5.35 Επιφάνειες εφαρμογής σφικτής συναρμογής στη Μήτρα	127
Σχήμα 5.36 Επιφάνειες εφαρμογής σφικτής συναρμογής στο Κέλυφος	128
Σχήμα 5.37 Επιλογές για τη σφικτή συναρμογή και παραμετροποίηση της	128

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

6.2 MHTPA N:10, m:2

Σχήμα 6.1 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (Ν) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση	-x.
	132
Σχήμα 6.2 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (Ν) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση χ	у.
	132
Σχήμα 6.3 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (Ν) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση ·	—Z.
	133
Σχήμα 6.4 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (Ν) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση :	Z.
	133
Σχήμα 6.5 Ισοδύναμες τάσεις για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:10, m:2	134
Σχήμα 6.6 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:10, m:2 (Πρώτη όψη)	135
Σχήμα 6.7 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:10, m:2 (Δεύτερη όψη)	135
Σχήμα 6.8 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:10, m:2 (Πρώτη όψη)	136
Σχήμα 6.9 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:10, m:2 (Δεύτερη όψη)	136
Σχήμα 6.10 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Πρώτη όψη)	137
Σχήμα 6.11 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Δεύτερη όψη)	137
Σχήμα 6.12 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Πρώτη όψη)	138
Σχήμα 6.13 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Δεύτερη όψη)	138
Σχήμα 6.14 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Πρώτη όψη)	139
Σχήμα 6.15 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Δεύτερη όψη)	139
Σχήμα 6.16 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Πρώτη όψη)	140
Σχήμα 6.17 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Δεύτερη όψη)	140
Σχήμα 6.18 Ισοδύναμες τάσεις για τους Κοχλίες	141
Σχήμα 6.19 Ισοδύναμες τάσεις για τους Πείρους	141

6.3 MHTPA N:15, m:3

Σχήμα 6.20 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατ	εύθυνση –x.
	142
Σχήμα 6.21 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατ	εύθυνση y.
	142
Σχήμα 6.22 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατ	εύθυνση –z.
	143

Σχήμα 6.23 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση z.

	143
Σχήμα 6.24 Ισοδύναμες τάσεις για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:15, m:3	144
Σχήμα 6.25 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:15, m:3 (Πρώτη όψη)	145
Σχήμα 6.26 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:15, m:3 (Δεύτερη όψη)	145
Σχήμα 6.27 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:15, m:3 (Πρώτη όψη)	146
Σχήμα 6.28 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:15, m:3 (Δεύτερη όψη)	146
Σχήμα 6.29 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Πρώτη όψη)	147
Σχήμα 6.30 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Δεύτερη όψη)	147
Σχήμα 6.31 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Πρώτη όψη)	148
Σχήμα 6.32 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Δεύτερη όψη)	148
Σχήμα 6.33 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Πρώτη όψη)	149
Σχήμα 6.34 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Δεύτερη όψη)	149
Σχήμα 6.35 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Πρώτη όψη)	150
Σχήμα 6.36 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Δεύτερη όψη)	150
Σχήμα 6.37 Ισοδύναμες τάσεις για τους Κοχλίες	151
Σχήμα 6.38 Ισοδύναμες τάσεις για τους Πείρους	151

6.4 MHTPA N:20, m:4

Σχήμα 6.39 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση –x.
Σχήμα 6.40 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (Ν) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση y.
Σχήμα 6.41 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση –z.
Σχήμα 6.42 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (Ν) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση z.
Σχήμα 6.43 Ισοδύναμες τάσεις για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:20, m:4
Σχήμα 6.44 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:20, m:4 (Πρώτη όψη)
Σχήμα 6.45 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:20, m:4 (Δεύτερη όψη)
Σχήμα 6.46 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:20, m:4 (Πρώτη όψη)
Σχήμα 6.47 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:20, m:4 (Δεύτερη όψη)
Σχήμα 6.48 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Πρώτη όψη)
Σχήμα 6.49 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Δεύτερη όψη)
Σχήμα 6.50 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Πρώτη όψη)
Σχήμα 6.51 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Δεύτερη όψη)
Σχήμα 6.52 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Πρώτη όψη)

Σχήμα 6.53 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Δεύτερη όψη)	159
Σχήμα 6.54 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Πρώτη όψη)	160
Σχήμα 6.55 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Δεύτερη όψη)	160
Σχήμα 6.56 Ισοδύναμες τάσεις για τους Κοχλίες	161
Σχήμα 6.57 Ισοδύναμες τάσεις για τους Πείρους	161

6.6.1 ΜΗΤΡΑ Ν:10, m:2 (ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ)

Σχήμα 6.58 Συντελεστής ασφαλείας για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:10, m:2	166
Σχήμα 6.59 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:10, m:2 (Πρώτη όψη)	167
Σχήμα 6.60 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:10, m:2 (Δεύτερη όψη)	167
Σχήμα 6.61 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:10, m:2 (Πρώτη όψη)	168
Σχήμα 6.62 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:10, m:2 (Δεύτερη όψη)	168
Σχήμα 6.63 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Πρώτη όψη)	169
Σχήμα 6.64 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Δεύτερη όψη)	169
Σχήμα 6.65 Συντελεστής ασφαλείας Άνω Εμβόλου1	170
Σχήμα 6.66 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους	170
Σχήμα 6.67 Συντελεστής ασφαλείας Κοχλιών1	171

6.6.2 ΜΗΤΡΑ Ν:15, m:3 (ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ)

Σχήμα 6.68 Συντελεστής ασφαλείας για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:15, m:3 172
Σχήμα 6.69 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:15, m:3 (Πρώτη όψη)
Σχήμα 6.70 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:15, m:3 (Δεύτερη όψη)
Σχήμα 6.71 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:15, m:3 (Πρώτη όψη)
Σχήμα 6.72 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:15, m:3 (Δεύτερη όψη)
Σχήμα 6.73 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Πρώτη όψη)
Σχήμα 6.74 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Δεύτερη όψη)
Σχήμα 6.75 Συντελεστής ασφαλείας Κελύφους
Σχήμα 6.76 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους (Πρώτη όψη)
Σχήμα 6.77 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους (Δεύτερη όψη)
Σχήμα 6.78 Συντελεστής ασφαλείας Άνω Εμβόλου
Σχήμα 6.79 Συντελεστής ασφαλείας Κοχλιών

6.6.3 ΜΗΤΡΑ Ν:20, m:4 (ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ)

Σχήμα 6.80 Συντελεστής ασφαλείας για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:20, m:4	179
Σχήμα 6.81 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:20, m:4 (Πρώτη όψη)	180
Σχήμα 6.82 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:20, m:4 (Δεύτερη όψη)	180
Σχήμα 6.83 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:20, m:4 (Πρώτη όψη)	181

Σχήμα 6.84 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:20, m:4 (Δεύτερη όψη)	181
Σχήμα 6.85 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Πρώτη όψη)	182
Σχήμα 6.86 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Δεύτερη όψη)	182
Σχήμα 6.87 Συντελεστής ασφαλείας Κελύφους	183
Σχήμα 6.88 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους (Πρώτη όψη)	183
Σχήμα 6.89 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους (Δεύτερη όψη)	184
Σχήμα 6.90 Συντελεστής ασφαλείας Άνω Εμβόλου	184
Σχήμα 6.91 Συντελεστής ασφαλείας Κοχλιών	185

6.7 ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΦΙΚΤΗΣ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗΣ

Σχήμα 6.92 Διάγραμμα μεταβολής του συντελεστή ασφαλείας της Μήτρας 10_2 και του
Κελύφους σε σχέση με τη τιμή της σφικτής συναρμογής
Σχήμα 6.93 Συντελεστής ασφαλείας της Μήτρας 10_2 για σφικτή συναρμογή 0,03 mm 188
Σχήμα 6.94 Συντελεστής ασφαλείας του Κελύφους για σφικτή συναρμογή 0,03 mm (Ν:10,
m:2)
Σχήμα 6.95 Διάγραμμα μεταβολής του συντελεστή ασφαλείας της Μήτρας 15_3 και του
Κελύφους σε σχέση με τη τιμή της σφικτής συναρμογής
Σχήμα 6.96 Συντελεστής ασφαλείας της Μήτρας 15_3 για σφικτή συναρμογή 0,03 mm 191
Σχήμα 6.97 Συντελεστής ασφαλείας του Κελύφους για σφικτή συναρμογή 0,03 mm (Ν:15,
m:3)
Σχήμα 6.98 Διάγραμμα μεταβολής του συντελεστή ασφαλείας της Μήτρας 20_4 και του
Κελύφους σε σχέση με τη τιμή της σφικτής συναρμογής
Σχήμα 6.99 Συντελεστής ασφαλείας της Μήτρας 20_4 για σφικτή συναρμογή 0,03 mm 194
Σχήμα 6.100 Συντελεστής ασφαλείας του Κελύφους για σφικτή συναρμογή 0,03 mm (Ν:20,
m:4)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Σχήμα 7.1 Συγκέντρωση τάσεων στις Μήτρες19	95
Σχήμα 7.2 Συγκέντρωση τάσεων στην οδόντωση των εμβόλων 15_3, 20_4	96
Σχήμα 7.3 Συγκέντρωση τάσεων στην ορθογωνική διατομή του Εμβόλου 10_2 και του Άνω	
Ξμβόλου19	96
Σχήμα 7.4 Συγκέντρωση τάσεων στο Άνω Έμβολο (15_3, 20_4)	97
Σχήμα 7.5 Συγκέντρωση τάσεων στο Κέλυφος19	97
Σχήμα 7.6 Συγκέντρωση τάσεων μεταξύ Βάσης της Μήτρας και του της Βάσης του Κελύφουα	ς.
	98
Σχήμα 7.7 Επιφάνεια εφαρμογής της δύναμης επί της Μήτρας και συντελεστές ασφαλείας	
που εμφανίστηκαν19	99

Σχήμα 7.8 Μεταβολή ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας των Μητρών με τη τιμή τη	ς σφικτής
συναρμογής	201
Σχήμα 7.9 Μεταβολή ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας του Κελύφους με τη τιμή τι	ης
σφικτής συναρμογής	202

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.1 Τυποποιημένες τιμές του module m σε mm για οδόντες δι' εξειλιγμένης	27
Πίνακας 3.1 Σχέσεις μεγεθών μετωπικού οδοντωτού τροχού με δόντια: 10, module: 2	47
Πίνακας 3.2 Σχέσεις μεγεθών μετωπικου οδοντωτού τροχού με δόντια: 15, module: 3	49
Πίνακας 3.3 Σχέσεις μεγεθών μετωπικού οδοντωτού τροχού με δόντια: 20, module: 4	51
Πίνακας 3.4 Αρίθμηση των επιμέρους εξαρτημάτων της μήτρας σφυρηλάτησης	53
Πίνακας 4.1 Στοιχεία των δοκιμίων για τις αντίστοιχες περιπτώσεις οδοντωτών τροχών	62
Πίνακας 4.2 Μέγιστες δυνάμεις κατά κατεύθυνση επί της Μήτρας	99
Πίνακας 6.1 Μέγιστες Ισοδύναμες τάσεις κατά Mises για τη Μήτρα N:10, m:2	. 134
Πίνακας 6.2 Μέγιστες Ισοδύναμες τάσεις κατά Mises για τη Μήτρα N:15, m:3	. 144
Πίνακας 6.3 Μέγιστες Ισοδύναμες τάσεις κατά Mises για τη Μήτρα N:20, m:4	. 154
Πίνακας 6.4 Συγκεντρωτικός πίνακας μέγιστων ισοδύναμων τάσεων των τριών περιπτώς	σεων.
	. 162
Πίνακας 6.5 Βασικές ιδιότητες χάλυβα AISI 1045	. 163
Πίνακας 6.6 Βασικές ιδιότητες χάλυβα AISI 4340	. 163
Πίνακας 6.7 Βασικές ιδιότητες χάλυβα AISI Grade 18Νi	. 164
Πίνακας 6.8 Βασικές ιδιότητες χάλυβα AISI D2	. 164
Πίνακας 6.9 Βασικές ιδιότητες χάλυβα DF-3	. 165
Πίνακας 6.10 Επιλογές υλικών ανά εξάρτημα	. 165
Πίνακας 6.11 Ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας για τη Μήτρα Ν:10, m:2	. 166
Πίνακας 6.12 Ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας για τη Μήτρα Ν:15, m:3	. 172
Πίνακας 6.13 Ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας για τη Μήτρα Ν:20, m:4	. 179
Πίνακας 6.14 Μεταβολή των ελαχίστων συντελεστών ασφαλείας με τη τιμή της σφικτής	
συναρμογής για τη Μήτρα Ν:10, m:2	. 186
Πίνακας 6.15 Μεταβολή των ελαχίστων συντελεστών ασφαλείας με τη τιμή της σφικτής	
συναρμογής για τη Μήτρα Ν:15, m:3	. 189
Πίνακας 6.16 Μεταβολή των ελαχίστων συντελεστών ασφαλείας με τη τιμή της σφικτής	
συναρμογής για τη Μήτρα Ν:20, m:4	. 192

1.1 ΟΔΟΝΤΩΤΟΙ ΤΡΟΧΟΙ

Για την μετάδοση περιστροφικής κινήσεως και την μεταφορά ισχύος από κινητήρια σε κινουμένη άτρακτο, δηλαδή από την άτρακτο της κινητήριας μηχανής (ηλεκτροκινητήρας, μηχανή εσωτερικής καύσεως, αέριο-ατμό-υδροστρόβιλος κλπ.) στην άτρακτο της κινούμενης μηχανής (εργομηχανής) χρησιμοποιούνται, εκτός των άλλων μηχανικών (ιμάντες, αλυσίδες, σύνδεσμοι, κλπ.) ή υδραυλικών-πνευματικών κλπ. τρόπων, και διάφοροι συνδυασμοί οδοντωτών τροχών.

Οι οδοντωτοί τροχοί είναι στοιχεία μηχανών που επιτυγχάνουν μετάδοση κινήσεως και μεταφορά ισχύος δια καταλλήλου διαδοχικής εμπλοκής συνεργαζομένων οδόντων. Οι οδόντες είναι αλλεπάλληλες εσοχές και προεξοχές της επιφανείας ενός οδοντωτού τροχού, τέτοιες ώστε να είναι δυνατή η συνεργασία της εσοχής του ενός τροχού με την προεξοχή του συνεργαζομένου οδοντωτού τροχού.

Στους περισσότερους τύπους οδοντωτών τροχών οι οδόντες δεν είναι θεωρητικά απαραίτητοι για τη μετάδοση περιστροφικής κινήσεως. Όμως, η ανάγκη μεταφοράς μεγάλης στρεπτικής ροπής (δηλαδή μεγάλης ισχύος) και σταθεράς μεταδόσεως κινήσεως (δηλαδή σταθερών σχέσεων μεταδόσεως στροφών) από την κινητήρια στην κινουμένη άτρακτο καθιστά αναγκαία την ύπαρξη οδόντων.

Παρακάτω φαίνεται η συνεργασία μετωπικών οδοντωτών τροχών.

Σχήμα 1.1 Ζεύγη συνεργαζόμενων μετωπικών οδοντωτών τροχών.

Παράλληλος μετωπικός τροχός ή μετωπικός οδοντωτός τροχός με παράλληλους ή ευθείς οδόντες είναι ο οδοντωτός τροχός με κυλινδρική μορφή στον οποίο οι οδόντες είναι ευθείς και παράλληλοι προς τον άξονα περιστροφής και συμμετρίας του τροχού όπως φαίνεται στο προηγούμενο σχήμα.

Βασική σχέση που διέπει όλους του οδοντωτούς τροχούς προκύπτει από το γεγονός ότι η περιφερειακές ταχύτητές στο σημείο επαφής μεταξύ δύο τροχών είναι ίσες εφόσον έχουν ως άξονες περιστροφής τους ίδιους τους άξονες περιστροφής των τροχών και δεν ολισθαίνουν μεταξύ τους.

$$V_1 = \omega_1 r_1 = \omega_2 r_2 = V_2 \Leftrightarrow \omega_1 r_1 = \omega_2 r_2 \Leftrightarrow \frac{\omega_1}{\omega_2} = \frac{r_2}{r_1}$$

Όπου το r είναι η ακτίνα των οδοντωτών τροχών ενώ το ω είναι η γωνιακή ταχύτητα τους

1.1.1 ΒΑΣΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΟΔΟΝΤΩΣΕΩΣ

Οι συνεργαζόμενες κατατομές 1 και 2 (**Σχήμα 1.2**) εφάπτονται σε κάποια χρονική στιγμή στο σημείο Ε και περιστρέφονται η μεν 1 ως προς άξονα διά του σημείου Ο₁ με γωνιακή ταχύτητα ω₁ η δε 2 ως προς άξονα διά του σημείου Ο₂ με γωνιακή ταχύτητα ω₂.

Σχήμα 1.2 Συνεργαζόμενες κατατομές.

Το σημείο επαφής Ε θεωρούμενο ως σημείο της κατατομής 1 έχει περιφερειακή ταχύτητα V_1 = ω₁r₁ και ως σημείο της κατατομής 2 έχει περιφερειακή ταχύτητα V_2 = ω₂r₂. Εάν T-T είναι η κοινή εφαπτομένη των κατατομών στο σημείο Ε και N-N η κοινή κάθετος αυτών στο ίδιο σημείο Ε, τότε οι προβολές C₁ και C₂ των V₁ και V₂ αντίστοιχα επί την N-N πρέπει να είναι ίσες. Τούτο αποτελεί προϋπόθεση της συνεχούς επαφής των κατατομών, οι οποίες πρέπει να εξακολουθήσουν να έχουν συνεργασία εξασφαλίζοντας την ομαλή και χωρίς ολίσθηση κύλιση των αρχικών κύκλων των κατατομών.

Εάν η C₁ ήταν μεγαλύτερη από την C₂ τότε η κατατομή με το σκληρότερο υλικό θα εισχωρούσε εντός της κατατομής με το μαλακότερο υλικό, ενώ εάν η C₂ ήταν μεγαλύτερη από την C₁ τότε η κατατομή 2 θα απομακρυνόταν από την 1, δηλαδή θα έπαυε η επαφή και συνεπώς η συνεργασία των κατατομών. Αυτές οι δύο ανεπιθύμητες καταστάσεις αποφεύγονται με την συνθήκη C₁ = C₂ = C διά της οποίας, από το **Σχήμα 1.3** προκύπτει

$$C = V_1 \cos \chi = \frac{g_1}{R_1} V_1 = V_2 \cos \psi \frac{g_2}{R_2} V_2 \tag{1}$$

Από την οποία έπεται ότι

$$\frac{V_1}{V_2} = \frac{R_2}{R_1} \frac{g_1}{g_2} \tag{2}$$

Όμως, $V_1 = \omega_1 r_1$ και $V_2 = \omega_2 r_2$ οπότε η (2) γίνεται

$$\frac{\omega_1}{\omega_2} = \frac{g_2}{g_1} \tag{3}$$

Εάν η κοινή κάθετος N-N των κατατομών στο σημείο επαφής Ε (**Σχήμα 1.3**) τέμνει την διάκεντρο O₁O₂ στο σημείο C', τότε από τις ομοιότητες των τρίγωνων KC'O₁ και AC'O₂ θα είναι

$$\frac{O_1 C'}{O_2 C'} = \frac{g_2}{g_1}$$
(4)

Δια συνδυασμού των δύο τελευταίων σχέσεων προκύπτει

$$\frac{\omega_1}{\omega_2} = \frac{O_2 C'}{O_2 C'} \tag{5}$$

η οποία κανονικά ισχύει μόνο για ένα σημείο της διακέντρου, το οποίο δεν μπορεί να είναι άλλο από το σημείο επαφής των αρχικών κύκλων, στην περίπτωση των κανονικών οδοντώσεων, ή των κύκλων κυλίσεως των μη κανονικών οδοντώσεων. Από τα ανωτέρω καθίσταται φανερό ότι το σημείο C' ταυτίζεται με το σημείο κυλίσεως C. Συνεπώς ο βασικός νόμος της συνεργασίας δύο κατατομών ή ο βασικός νόμος της οδοντώσεως μπορεί να διατυπωθεί ως εξής: Για την ομαλή μετάδοση κινήσεως και μεταφορά ισχύος από τον κινητήριο στον κινούμενο οδοντωτό τροχό θα πρέπει σε κάθε σημείο επαφής των συνεργαζομένων κατατομών των οδόντων η κοινή κάθετος αυτών να διέρχεται διά του σημείου κυλίσεως. Με άλλα λόγια, από κάθε σημείο της τροχιάς επαφών δύο συνεργαζομένων κατατομών η κοινή κάθετος αυτών διέρχεται διά του σημείου κυλίσεως C. Τούτο εξασφαλίζει ομοιόμορφη μετάδοση κινήσεως και μεταφορά ισχύος από τον κινητήριο στον κινούμενο οδοντωτό τροχό, χωρίς ολίσθηση των αρχικών κύκλων, η οποία εάν υπήρχε θα προκαλούσε ανομοιομορφία της μεταδιδόμενης κινήσεως και δημιουργία αδρανειακών δυνάμεων επί των οδόντων.

Σχήμα 1.3 Βασικός νόμος οδοντώσεως.

1.1.2 ΕΞΕΙΛΙΓΜΕΝΗ ΚΑΜΠΥΛΗ

Η τροχιά που διαγράφει ένα σημείο ευθείας γραμμής κυλισμένης άνευ ολισθήσεως επί της <u>περιφερείας κύκλου είναι η εξειλιγμένη καμπύλη</u>. Στο **Σχήμα 1.4** η ευθεία Gx κυλιέται επί του βασικού κύκλου (O, r_g) και το σημείο G διαγράφει την εξειλιγμένη GB ενώ ταυτοχρόνως το σημείο A διαγράφει την εξειλιγμένη AN.

Σχήμα 1.4 Η εξειλιγμένη καμπύλη.

Είναι φανερό ότι:

$$AN = GB \kappa \alpha I GA = BN = GN$$
(1)

Το σημείο Β ευρίσκεται στην τομή των περιφερειών των κύκλων (G, AN) και (N, GA) ενώ η BN είναι η νέα θέση της κυλισμένης ευθείας GA η οποία συνεπώς εφάπτεται στην περιφέρεια του βασικού κύκλου στο σημείο Ν. Ως εκ της κατασκευής της εξειλιγμένης προκύπτει η BN είναι συγχρόνως και η ακτίνα καμπυλότητας της εξειλιγμένης στη θέση B. Αυτό σημαίνει ότι η BN είναι κάθετος επί την εξειλιγμένη στο σημείο B και ότι η BN είναι η κάθετος ευθεία NN (**Σχήμα 1.3**) του βασικού νόμου της οδοντώσεως, η οποία θα διέρχεται διά του σημείου κυλίσεως δύο συνεργαζομένων κατατομών δι' εξειλιγμένης.

Το συμπέρασμα που προκύπτει από τα ανωτέρω, είναι ότι η τροχιά επαφών των κατατομών δι' εξειλιγμένης δύο συνεργαζομένων οδοντωτών τροχών, η οποία όπως έχει αποδειχθεί είναι ευθεία γραμμή εφάπτεται εσωτερικά των βασικών κύκλων των δύο τροχών. Στο **Σχήμα 1.5** φαίνονται συνεργαζόμενες κατατομές δι' εξειλιγμένης δύο οδοντωτών τροχών με κέντρα περιστροφής O₁ και O₂, ως και η τροχιά επαφών, επί της οποίας ευρίσκονται όλες οι θέσεις επαφής των κατατομών.

Σχήμα 1.5 Συνεργασία μετωπικών οδοντωτών τροχών με κατατομές οδόντων δι εξειλιγμένης.

Από το Σχήμα 1.4 προκύπτει ότι:

GN = (φ + α)
$$r_{q}$$
 και BN = r_{q} εφα (2)

όπου οι γωνίες φ και α είναι σε ακτίνια. Από τις (1) και (2) αποδεικνύεται εύκολα ότι φ = εφα-α Η γωνία φ λέγεται συνάρτηση της εξειλιγμένης (involute, evolvente) και ορίζεται μονοσήμαντα από την α, συμβολίζεται δε ως invα ή eva ως εξής:

$$inv\alpha = eva = \varphi = \varepsilon \varphi \alpha - \alpha$$
 (3)

Η θέση του σημείου Β μπορεί να ορισθεί και με τις πολικές συντεταγμένες φ και r = r_g/συνα, ενώ η ακτίνα καμπυλότητας της εξειλιγμένης στη θέση Β είναι ρ = r_g εφα. Όταν το σημείο Β δίνει αρχικό σημείο C τότε r = r_o και a = a_o, όπως φαίνεται στο **Σχήμα 1.5**, όπου πέραν των άλλων δίδεται και η απόσταση των κέντρων των συνεργαζομένων τροχών.

Με βάση τα αναφερθέντα ανωτέρω περί εξειλιγμένης μπορούμε εύκολα να υπολογίσουμε το πάχος του οδόντος μετωπικού οδοντωτού τροχού στη μετωπική τομή σε κάθε ακτίνα (**Σχήμα 1.6**). Για δεδομένη ακτίνα αρχικού κύκλου, r_x, και δεδομένο βήμα, t_o, των Z οδόντων του τροχού μπορούμε να γράψουμε την σχέση

$$\pi d_o = Z t_o \tag{4}$$

όπου d_o = 2r_o είναι η διάμετρος αρχικού κύκλου του τροχού. <u>Ονομάζεται μέτρο της</u> οδοντώσεως (module) το μέγεθος

$$m = t_o / \pi$$
 (5)

Εάν δεχθούμε ότι το πάχος του οδόντος στον αρχικό κύκλο είναι S_e τότε το διάκενο μεταξύ των οδόντων θα είναι

$$I_{o}=t_{o}-S_{o} \tag{6}$$

Για να υπάρξει ομαλή συνεργασία των τροχών πρέπει να δεχθούμε την ύπαρξη τόσο χάρης των κατατομών S_e στον αρχικό κύκλο, όσο και ακτινικής χάρης. Η χάρη S_e των κατατομών στον αρχικό κύκλο δημιουργείται με την ελάττωση του πάχους των οδόντων και την αντίστοιχη αύξηση του διακένου των, έτσι ώστε το άθροισμά τους να είναι το βήμα t_o. Συνήθως, ανάλογα με την κατεργασία του τροχού, λαμβάνεται

$$S_o = (0,475....0,5) t_o$$
 (7)

Επομένως, σε κάθε περίπτωση είναι γνωστό το πάχος του οδόντος στον αρχικό κύκλο και με βάση αυτό υπολογίζεται το πάχος οδόντος σε οποιαδήποτε άλλη ακτίνα ως κατωτέρω. Στο **Σχήμα 1.6** η ΟΚ είναι ο άξονας συμμετρίας του οδόντος και S_o, S_x είναι τα πάχη του στις ακτίνες r_x, r_o αντίστοιχα, οπότε μπορούν να γραφούν οι εξής σχέσεις

$$S_{\chi} = 2\chi R_{\chi} \tag{8}$$

$$S_{o} = 2(\phi_{\chi} - \phi_{o} + \chi)r_{o}$$
(9)

από τις οποίες με εξάλειψη του χ προκύπτει

$$S_{\chi}/r_{\chi} = S_{o}/r_{o} + 2(\phi_{o} - \phi_{\chi})$$
 (10)

Λόγοι αντοχής δεν επιτρέπουν την κατασκευή οδόντος με μηδενικό πάχος κεφαλής δηλαδή σχηματισμό ακμής ή κορυφής Κ. Αντί αυτής επιβάλλεται στον οδόντα πάχος κεφαλής, το οποίο αντιστοιχεί στην ακτίνα κεφαλής r_k = r_o + h_k όπου το ύψος κεφαλής σε τυποποιημένες οδοντώσεις λαμβάνεται ίσο με το module m της οδοντώσεως.

 $r_k = r_o + m$

 $r_{g} = r_{o}\sigma u v \alpha_{o} = r_{\chi}\sigma u v \alpha_{\chi} = r_{k}\sigma u v \alpha_{k}$

 $\phi_{\chi} = \epsilon \phi \alpha_{\chi} - \alpha_{\chi}$

Σχήμα 1.6 Πάχος οδόντος.

1.1.3 ΜΕΓΕΘΗ ΟΔΟΝΤΩΣΕΩΝ

Εάν Ζ είναι ο αριθμός οδόντων οδοντωτού τροχού, κανονικής μετωπικής τομής δι' εξειλιγμένης, το βήμα t₀ στον αρχικό κύκλο θα είναι:

 $t_o = \frac{\pi \, d_o}{Z}$

 $d_o = 2r_o$

Όπου

και r_o είναι η ακτίνα του αρχικού κύκλου. Το module m της οδοντώσεως είναι ίσο με

$$m = \frac{d_o}{Z} = \frac{t_o}{\pi}$$

To module είναι γεωμετρικό μέγεθος που λαμβάνει τυποποιημένες τιμές σε mm (Πίνακας 1.1).

Σε τυποποιημένες οδοντώσεις το ύψος κεφαλής ισούται με 1 m ενώ το ύψος ποδός h_f λαμβάνεται συνήθως ίσο με 1,25...1,30 m. Αν ληφθεί το ύψος ποδός ίσο με 1,25 m τότε η ακτινική χάρη ισούται με 0,25 m. Είναι προφανείς οι κατωτέρω σχέσεις:

Διάμετρος κύκλου κεφαλής: $d_k = (Z+2)m$ Διάμετρος κύκλου ποδός: $d_f = d_o - 2h_f = (Z-2,5)m$

Το εργαζόμενο ύψος οδόντος είναι ίσο με 2 m.

Είναι προφανές ότι δύο συνεργαζόμενοι τροχοί θα έχουν το ίδιο βήμα και συνεπώς το ίδιο module, ως ανήκοντες στην ίδια οικογένεια οδοντωτών τροχών, όπως αναφέρθηκε στη γενικευμένη θεωρία οδοντώσεως. Παρακάτω δίνονται οι τυποποιημένες τιμές του module.

0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,80	0,90	1,00
1,25	1,50	1,75	2,00	2,25	2,50	2,75	3,00
3,25	3,50	3,75	4,00	4,50	5,00	5,50	6,00
6,50	7,00	7,50	8,00	9,00	10,00	11,00	12,00
13,00	14,00	15,00	16,00	18,00	20,00	22,00	24,00
27,00	30,00	33,00	36,00	39,00	42,00	45,00	50,00

Πίνακας 1.1 Τυποποιημένες τιμές του module m σε mm για οδόντες δι' εξειλιγμένης.

1.2 ΣΦΥΡΗΛΑΤΗΣΗ ΑΚΡΙΒΕΙΑΣ ΟΔΟΝΤΩΤΩΝ ΤΡΟΧΩΝ

Η ακρίβεια στη σφυρηλάτηση είναι μια καινοτόμα κατεργασία για τη διαμόρφωση εξαρτημάτων καθαρού σχήματος ιδιαίτερα υψηλών τάσεων. Ανήκει στην κατηγορία της σφυρηλάτησης αλλά είναι λιγότερο ακαριαία σε σχέση με την σφυρηλάτηση κλειστής μήτρας.

Ο όρος «ακρίβεια στη σφυρηλάτηση» αναφέρεται στην παραγωγή ενός καθαρού σχήματος στις συνθήκες σφυρηλάτησης. Ο όρος καθαρό σχήμα υποδεικνύει ότι δεν απαιτείται καμία μεταγενέστερη κατεργασία ή φινίρισμα της επιφάνειας σφυρηλάτησης ή υπάρχει μία επιφάνεια η οποία απαιτεί ελάχιστη περαιτέρω κατεργασία ή φινίρισμα. Κατά συνέπεια ένα καθαρό σχήμα σφυρηλάτησης δεν απαιτεί περαιτέρω εργασία σε κάθε μια από τις σφυρηλατημένες επιφάνειες παρά το γεγονός πως μπορεί να απαιτούνται δευτερεύουσες εργασίες για την παραγωγή μικρότερων οπών, στοιχείων κτλ.

Παρακάτω φαίνονται οδοντωτοί τροχοί και άλλα εξαρτήματα κατασκευασμένα με σφυρηλάτηση ακριβείας.

Σχήμα 1.7 Οδοντωτοί τροχοί και άλλα εξαρτήματα κατεργασμένα με σφυρηλάτηση ακριβείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

Μέχρι σήμερα χρησιμοποιούνταν εκτεταμένες κατεργασίες χύτευσης και κοπής για τη κατασκευή οδοντωτών τροχών. Εξαιτίας όμως της μεγάλης ποσότητας υλικού και ειδικά της εσωτερικής αντοχής των χυτών και διαμορφωμένων τεμαχίων όπως οι οδοντωτοί τροχοί τα τεμάχια αυτά υποχρεωτικά σφυρηλατούνται και τελειώνουν με φινίρισμα.

Οι οδοντωτοί τροχοί σφυρηλάτησης ακριβείας όμως έχουν και τα παραπάνω πλεονεκτήματα των οδοντωτών τροχών κοπής αλλά και των χυτών οδοντωτών τροχών όπου υπάρχει λίγη ή καθόλου απώλεια υλικού. Η εξοικονόμηση υλικού επομένως συνοδεύεται από εξοικονόμηση κόστους τόσο του υλικού όσο και της κατεργασίας.

Επιπλέον οι σφυρήλατοι οδοντωτοί τροχοί ακριβείας έχουν το πλεονέκτημα του αυξανόμενου φορτίου. Αυτή η επιπρόσθετη δύναμη στο σχηματισμό της αυξανόμενης κόπωσης οφείλεται στη διαφορετική ροή κόκκων ανάμεσα στους τροχούς κοπής και στους σφυρήλατους. Η ροή των κόκκων στους οδοντωτούς τροχούς κοπής καθορίζεται από τον προσανατολισμό της έλασης της ράβδου και δεν έχει καμία σχέση με το περίγραμμα των οδόντων του τροχού.

Παρακάτω φαίνονται διάφοροι μετωπικοί οδοντωτοί τροχοί κατεργασμένοι με σφυρηλάτηση ακριβείας.

Σχήμα 1.8 Μετωπικός Οδοντωτός τροχός κατεργασμένος με σφυρηλάτησης ακριβείας.

Τα τελευταία χρόνια οι μέθοδοι διαμόρφωσης μέσω υπολογιστή (CAD/CAM) εφαρμόζονται στις διάφορες κατεργασίες σφυρηλάτησης. Αυτή η υπολογιστική προσέγγιση εφαρμόζεται στη σφυρηλάτηση ακριβείας των σπειροειδών κωνικών, των μετωπικών και των ελικοειδών οδοντωτών τροχών στις συμβατικές πρέσες, γεγονός που επιτρέπει στο σχεδιαστή της μήτρας να εξετάζει λεπτομερώς τις διάφορες λειτουργικές παραμέτρους (φορτία, τάσεις και θερμοκρασία) στο σχεδιασμό της μήτρας. Παρακάτω φαίνονται δοκιμές σφυρηλάτησης και αντίστοιχη πρόβλεψη σύμφωνα με τη μέθοδο των πεπερασμένων στοιχείων.

Σχήμα 1.10 Μισό δόντι σε πεπερασμένα στοιχεία.

Οι οδοντωτοί τροχοί με τη βοήθεια σφυρηλάτησης ακριβείας μπορούν να παραχθούν από σκληρυμένο χάλυβα στις πέντε βασικές διαμορφώσεις τους: σπειροειδείς κωνικούς, ελικοειδείς, απευθείας κωνικοί, μετωπικοί τροχοί με 1mm ανοχή και μετωπικοί οδοντωτοί τροχοί με ανοχές από 0.1 έως 0.3mm. Οι διάμετροι των οδοντωτών τροχών μπορούν να είναι πάνω από 425mm με ανοχές από 0.1 έως 1.5mm. Ειδικότερα για τις διάφορες διαμορφώσεις οδοντωτών τροχών ισχύει:

- Οι σπειροειδείς κωνικοί τροχοί μπορούν να παραχθούν με διαμέτρους μεγαλύτερες των 425mm με 0.5mm ελάχιστο υλικό ανά πλευρά.
- Οι επίπεδοι κωνικοί τροχοί μπορεί να έχουν διαμορφώσεις και ιδιότητες παρόμοιες με τους σπειροειδείς κωνικούς τροχούς.
- Οι ελικοειδείς τροχοί μπορούν να έχουν διαμέτρους μεγαλύτερες από 250mm και βάρος μεγαλύτερο από 40kg.
- Οι μετωπικοί τροχοί με ανοχές της τάξης του 1mm μπορούν να παραχθούν με διάμετρο μεγαλύτερη από 400mm και βάρος 135kg.
- Οι μετωπικοί οδοντωτοί τροχοί με ανοχή υλικού από 0.1 έως 0.3mm μπορούν να παραχθούν με διάμετρο μεγαλύτερη των 250mm και πάχος μετώπου μεγαλύτερο από 150mm. Ο συγκεκριμένος τύπος οδοντωτών τροχών απαιτεί μια κατεργασία τελειώματος λείανσης ή στίλβωσης.

1.3 ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΜΗΤΡΕΣ ΣΦΥΡΗΛΑΤΗΣΗΣ ΟΔΟΝΤΩΤΩΝ ΤΡΟΧΩΝ

Γενικά στη σφυρηλάτηση κλειστής μήτρας αναπτύσσονται θλιπτικά φορτία από σφύρες ή πρέσες τα οποία ασκούνται σε όλη την επιφάνεια του μετάλλου. Το υλικό που υφίσταται κατεργασία παραμορφώνεται πλαστικά μέσα στην ειδικά διαμορφωμένη μήτρα και καταλαμβάνει όλο το διαθέσιμο χώρο μέσα σε αυτήν. Η μήτρα που χρησιμοποιείται σε αυτήν την περίπτωση έχει την ίδια γεωμετρία και τις ίδιες διαστάσεις με το τελικό επιθυμητό τεμάχιο. Η διαδικασία της κλειστής μήτρας χαρακτηρίζεται από την ακρίβεια των διαστάσεων που αποδίδονται στο τελικό προϊόν και μπορεί να είναι: απλής μορφής ή τυπικής μορφής μορφής. Η σφυρηλάτηση κλειστής μήτρας είναι αυτή που χρησιμοποιείται ευρέως εξαιτίας των μικρότερων μηχανικών ανοχών που απαιτούνται, του μικρότερου εύρους αντοχής και του μικρότερου συντελεστή χρήσης του υλικού που απαιτείται.

Για τη σφυρηλάτηση ακριβείας οδοντωτών τροχών απαιτείται το εσωτερικό της μήτρας να είναι κατάλληλα διαμορφωμένο με εσωτερική οδόντωση ίδιας γεωμετρίας με τον οδοντωτό τροχό που επιδιώκεται να κατασκευαστεί. Τα έμβολα επίσης μπορούν να έχουν αντίστοιχη εξωτερική οδόντωση ή απλά να είναι κυλινδρικά. Παρακάτω παρουσιάζεται ένα σκαρίφημα της διάταξης της Μήτρας και των εξαρτημάτων της.

Σχήμα 1.11 Κλειστή μήτρα σφυρηλάτησης οδοντωτού τροχού.

Παρακάτω φαίνεται η εσωτερική γεωμετρία οδοντώσεως της μήτρας. Το εμβολο είναι κυλινδρικό.

Σχήμα 1.12 Γεωμετρία εσωτερικής οδόντωσης σε μήτρα σφυρηλάτησης γραναζιών.

Σχήμα 1.13 Κλειστή μήτρα κωνικού οδοντωτού τροχού.

1.4 ΣΦΙΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ (SHRINK FIT)

Στη σφυρηλάτηση ακριβείας, τα εξαρτήματα της μήτρας υπόκεινται σε μεγάλα φορτία. Τα εξαρτήματα πρέπει να αντέξουν υψηλές στατικές πιέσεις, δυνάμεις τριβών μεταξύ των επιφανειών και μηχανική κόπωση. Παρόλο που το δοκίμιο παραμορφώνεται πλαστικά κάτω από θλιπτικό φορτίο, οι τάσεις της σφυρηλάτησης στη μήτρα είναι ένας πολύπλοκος συνδυασμός από εφελκυστικές, θλιπτικές και διατμητικές τάσεις. Προκειμένου να αυξηθεί η αντίσταση της εσωτερικής μήτρας ενάντια στις εσωτερικές πιέσεις, η εσωτερική μήτρα τοποθετείται σφικτά μέσα σε ένα ή περισσότερους δακτυλίους (κελύφη). Η σφικτή συναρμογή των διαμέτρων μεταξύ των παρακείμενων επιφανειών των εξαρτημάτων επιβάλει μια θλιπτική εφαπτόμενη πρόταση στην εσωτερική μήτρα. Η επιβεβλημένη θλιπτική πρόταση από το δακτύλιο (κέλυφος) έχει σωρευτική επίδραση στο εσωτερικό της εσωτερικής μήτρας. Συνεπώς η επακόλουθη εφελκυστική εφαπτόμενα από το δοκίμιο, μπορούν να μειωθούν ουσιαστικά. Έτσι, επιτρέποντας διαφορές μέγιστων τάσεων ειδικά στο εσωτερικό της μήτρας είναι δυαγρής μότρας είναι στο εσωτερικό σου το δοκίμιο, μπορούν να επιτύχουμε υψηλότερων πιέσεων σφυρηλάτηση.

Οι γεωμετρικές παράμετροι ενός σχεδίου με σφικτή συναρμογή είναι οι εξωτερικές διάμετροι της εσωτερικής μήτρας (b) και δακτυλίου (κελύφους) (c), και η ακτινική σφικτή συναρμογή (z) για γνωστή εσωτερική ακτίνα μήτρας (α). Η τιμή αυτών των παραμέτρων σχετίζονται και εξαρτώνται από τις ιδιότητες του υλικού της μήτρας και του δακτυλίου. Οι σχέσεις που τους διέπουν είναι:

$$z = \frac{b S_y}{E} \left(\frac{1}{K_1} - Q_1^2\right)$$
$$b = \frac{a}{Q_1}$$
$$c = \frac{a}{Q}$$

Όπου

$$Q_1 = \sqrt{\frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{K_1}\right) - p'}$$
$$Q = Q_1 Q_2$$

$$Q_2 = Q_1 \sqrt{K_1}$$
$$p' = \frac{p_i}{S_y}$$
$$K_1 = \frac{S_{y(die)}}{S_{y(ring)}}$$

Όπου p_i: η εσωτερική μέση πίεση στη μήτρα, S_y: η τάση διαρροής και Ε: το μέτρο του Young. Παρακάτω δείχνονται οι ανοχές μεταξύ μήτρας και δακτυλίου (κέλυφος) στη περίπτωση αυτή.

Σχήμα 1.14 Ανοχές μήτρας και δακτυλίου σε σφικτή συναρμογή.

Παρακάτω δείχνονται μήτρες και δακτύλιοι που αστόχησαν.

Σχήμα 1.15 Ρωγμή σε μήτρα που αστόχησε με τη μέθοδο της σφικτής συναρμογής.

Σχήμα 1.16 Αστοχία οδοντωτού τροχού με η μέθοδο της σφικτής συναρμογής.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ & ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ

2.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η μελέτη αντοχής της μήτρας ψυχρής σφυρηλάτησης οδοντωτών τροχών της οποίας τα σχέδια δίνονται στο επόμενο κεφάλαιο.

Η μήτρα αυτή έχει σχεδιαστεί για την σφυρηλάτηση οδοντωτών τροχών διάφορων μεγεθών που περιλαμβάνουν αριθμό οδόντων μεταξύ 10 και 20 και module μεταξύ 2 mm και 4 mm.

Επειδή η μελέτη όλων των διαφορετικών συνδυασμών των τυποποιημένων module και των ακέραιων αριθμών του συνόλου των οδόντων των τροχών είναι απαιτητική επιλέχθηκαν να εξεταστούν 3 αντιπροσωπευτικές περιπτώσεις. Δύο θα αφορούν τις ακραίες περιπτώσεις και μια την μεσαία. Οι ακραίες περιπτώσεις είναι με Δόντια: 10, Module:2 mm και Δόντια: 20, Module:4 mm και η μεσαία περίπτωση είναι με Δόντια: 15, Module:3 mm.

Για τη μελέτη της αντοχής της μήτρας απαιτείται η γνώση των φορτίων που δέχεται αυτή κατά τη διάρκεια της κατεργασίας. Για το σκοπό αυτό χρειάστηκε να προσομοιωθεί η ίδια η σφυρηλάτηση προκειμένου να προκύψουν τα φορτία αυτά.

Η προσομοίωση όμως με πεπερασμένα στοιχεία της σφυρηλάτησης οδηγεί σε υψηλή παραμόρφωση του πλέγματος και κατά συνέπεια αδυναμία επίλυσης. Για αυτό το λόγο, η προσομοίωση έγινε ειδικά στο λογισμικό MSC MARC λόγω των ιδιαίτερων δυνατοτήτων που προσφέρει με την αυτόματη αναδημιουργία και προσαρμογή του πλέγματος των πεπερασμένων στοιχείων κατά τη διάρκεια της προσομοίωσης.

Στην συνέχεια με γνώση των φορτίων επί των εξαρτημάτων προχωρούμε στη μελέτη αντοχής της μήτρας. Η μελέτη αντοχής έγινε στο πακέτο λογισμικού Ansys όπου χρησιμοποιήθηκε το, κατάλληλο για αυτό το σκοπό, πρόγραμμα Static Structural μέσω του περιβάλλοντος Ansys Workbench. Μετά την ανάλυση και με βάση τα αποτελέσματα των μέγιστων ισοδύναμων τάσεων που προκύπτουν επιλέγουμε κατάλληλα υλικά ικανά να αντέξουν τα φορτία. Έπειτα βρίσκουμε τους αντίστοιχους ελάχιστους συντελεστές ασφαλείας και για τα επιλεγμένα υλικά ελέγχουμε τη μήτρα εάν μπορεί να κατασκευαστεί με σφικτή συναρμογή για την μεταφορά των υψηλών τάσεων από τη μήτρα προς το κέλυφος κατά τη κατεργασία. Οι μήτρες δεν σχεδιάστηκαν όμως έχοντας υπόψη να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της σφικτής συναρμογής καθώς οι συχνές αλλαγές των μητρών το καθιστούν αντιοικονομικό και χρονοβόρο.

2.2 ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ

2.2.1 **FENIKA**

Για τη μελέτη αντοχής σε σφυρηλάτηση χρησιμοποιήθηκαν προϊόντα από τα αντίστοιχα πακέτα λογισμικού Solidworks, MARC και ANSYS. Και τα τρία είναι πακέτα λογισμικού CAE (Computer Aided Engineering) που περιέχουν προϊόντα σχεδιασμού, προσομοίωσης, ανάλυσης και επεξεργασίας αποτελεσμάτων διαφορετικών δυνατοτήτων το καθένα. Η προσομοίωση και ανάλυση σχεδόν πάντα επιτυγχάνεται με τη Μέθοδο των Πεπερασμένων Στοιχείων (FEM) χρησιμοποιώντας ειδικούς αλγόριθμους για αυτό το σκοπό.

2.2.2 ΠΑΚΕΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ANSYS (version 14.0)

Το ANSYS είναι ένα γενικού σκοπού πακέτο λογισμικού που χρησιμοποιείται για να προσομοιώσει τις αλληλεπιδράσεις όλων των αρχών της φυσικής, της κλασσικής μηχανικής, της δυναμικής των μηχανών, της μηχανικής των ρευστών, της μεταφοράς θερμότητας και του ηλεκτρομαγνητισμού για τους μηχανικούς.

Το ANSYS κυρίως επιτρέπει μέσω του σχεδιασμού και των προσομοιώσεων σε τρισδιάστατο εικονικό περιβάλλον τη δοκιμή σε κατάλληλες συνθήκες της συμπεριφοράς πρωτότυπων προϊόντων προκειμένου να αναδειχθούν οι κρίσιμες σχεδιαστικές επιλογές του σχεδιαστή ώστε να επιτύχει βελτιστοποίηση.

Παρακάτω δίνονται μερικά από τα βασικότερα προϊόντα του πακέτου ANSYS με συνοπτική επεξήγηση της λειτουργίας τους:

- ANSYS Mechanical: Το λογισμικό Mechanical προσφέρει λύσεις για δομικά γραμμικά, μη-γραμμικά και δυναμικά προβλήματα. Επίσης παρέχει ένα ολοκληρωμένο σετ συμπεριφοράς στοιχείων, μοντέλων υλικών και επιλύσεως εξισώσεων για ένα ευρύ φάσμα μηχανολογικών προβλημάτων. Ακόμη είναι δυνατή η θερμική ανάλυση ενώ παρέχονται συνδυασμένης φυσικής δυνατότητες που περιλαμβάνουν ακουστική, πιεζοηλεκτρική, θερμική- δομική και θερμοηλεκτρική ανάλυση.
- ANSYS Multiphysics: Το λογισμικό Multiphysics προσφέρει λύσεις για προβλήματα που αφορούν, κυρίως, ταυτόχρονα πολλές αρχές της φυσικής. Παρέχει εργαλεία για

δομική, θερμική, ρευστομηχανική καθώς και χαμηλής και υψηλής συχνότητας ηλεκτρομαγνητική ανάλυση.

- ANSYS Structural: Το λογισμικό Structural απευθύνεται στις απαιτήσεις καθαρά δομικών προβλημάτων χωρίς την ανάγκη επιπρόσθετων εργαλείων παρέχοντας δυνατότητες τόσο γραμμικής όσο και μη-γραμμικής δομικής ανάλυσης για να προσφέρει αξιόπιστα αποτελέσματα προσομοίωσης.
- ANSYS Workbench Platform: Το λογισμικό Workbench Platform είναι μία πλατφόρμα πάνω στην οποία έχει δομηθεί ένα σύνολο εργαλείων που παρέχουν υποστήριξη στα κύρια προϊόντα προσομοίωσης. Τα βασικά προϊόντα λογισμικού που παρέχουν την υποστήριξη αυτή είναι:
  - ANSYS DesignModeler: Το DesignModeler είναι λογισμικό σχεδίασης CAD (Computer-Aided design) ενώ παρέχει τη δυνατότητα συνεργασίας με αντίστοιχα άλλα προϊόντα CAD (Solidworks, CATIA κ.α.).
  - ANSYS Meshing: Το λογισμικό Meshing είναι εργαλείο για τη δημιουργία του πλέγματος των στοιχείων στην εξεταζόμενη γεωμετρία παρέχοντας αυτοματοποιημένες διαδικασίες για την βέλτιστη γένεση του ικανοποιώντας τις ανάγκες της εκάστοτε ανάλυσης.
  - ANSYS DesignXplorer: Το λογισμικό DesignXplorer αναπτύχθηκε για να ενισχύσει τις δυνατότητες του Workbench για παραμετρική ανάλυση παρέχοντας εργαλεία για εξερεύνηση, κατανόηση και βελτιστοποίηση του σχεδίου κατά την ανάπτυξη του πρωτότυπου προϊόντος.

To Workbench επιδιώκει, σε συνδυασμό με τα άλλα προγράμματα του ANSYS, μέσω της σχηματικής αναπαράστασης και αλληλεπίδρασης των διαφορετικών αναλύσεων (static structural, transient structural, explicit dynamics, transient thermal κ.α.) να πετύχει ακόμη πιο σύνθετη ανάλυση διατηρώντας παράλληλα την απλότητα στο χειρισμό.

- ANSYS Polyflow: Το Polyflow είναι εξειδικευμένο λογισμικό που παρέχει δυναμική ανάλυση του ρευστού για βιομηχανικές τεχνολογίες επεξεργασίας πολυμερών, γυαλιού, μετάλλων, τσιμέντου και άλλες ρεολογικές εφαρμογές. Πρόκειται για πρόγραμμα CFD (Computational Fluid Dynamics) σχεδιασμένο για ανάλυση όπου οι ιξώδεις και ιξωδοελαστικές ροές παίζουν σημαντικό ρόλο και αφορούν γενικά μηνευτώνεια ρευστά.
- **ANSYS Fluent:** Το λογισμικό Fluent περιέχει ευρείς δυνατότητες προσομοίωσης που απαιτούνται για την μοντελοποίηση της ροής, της τύρβης, της μεταφοράς θερμότητας

και των χημικών αντιδράσεων για βιομηχανικές εφαρμογές όπως ροή αέρα γύρω από πτέρυγα αεροσκάφους ή καύση σε μηχανές εσωτερικής καύσης.

- ANSYS Aqwa: Το Aqwa είναι εξειδικευμένο λογισμικό που παρέχει ένα σύνολο εργαλείων χρήσιμο για την εξερεύνηση των επιδράσεων των κυμάτων, του ανέμου και των ρευμάτων σε επιπλέουσες, παράκτιες και θαλάσσιες κατασκευές όπως υποβρύχια, πλοία και κυματοθραύστες.
- ANSYS TurboGrid: Το TurboGrid είναι εξειδικευμένο λογισμικό δημιουργίας πλέγματος στοιχείων υψηλής ποιότητας ειδικά για εφαρμογές ανάλυσης δυναμικής. Παρέχει σε σχεδιαστές και αναλυτές στροβιλομηχανών την δυνατότητα δημιουργίας πλέγματος ειδικά για τις ανάγκες της γεωμετρίας των αεροτομών.

Παρακάτω δίνονται ορισμένα παραδείγματα των δυνατοτήτων των παραπάνω προγραμμάτων.

Σχήμα 2.1 Λεπτομερής ανάλυση της ροής και της θερμοκρασίας του ρευστού σε σωλήνωση με ANSYS Fluent.

Σχήμα 2.2 Χρωματική απεικόνιση των ταλαντώσεων σε γεννήτρια με ANSYS Multiphysics.

Σχήμα 2.3 Σχηματική αναπαράσταση διασύνδεσης διαφορετικών αναλύσεων σε ANSYS Workbench.

2.2.3 ΠΑΚΕΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ MSC MARC (2011)

Το MARC είναι ένα γενικού σκοπού λογισμικό μη-γραμμικής ανάλυσης πεπερασμένων στοιχείων για την ακριβή προσομοίωση της αντίδρασης πρωτότυπων προϊόντων κάτω από στατικές, δυναμικές και πολλών αρχών φυσικής φορτίσεις (Advanced Nonlinear & Multiphysics). Τυπικά παραδείγματα εφαρμογών περιλαμβάνουν:

- Μεταλλικές συσκευές και εξαρτήματα.
- Μη-μεταλλικά εξαρτήματα φέροντα φορτία.
- Μεταφορά θερμότητας και θερμικές τάσεις.
- Ανάλυση συζευγμένης φυσικής (Coupled Multiphysics Analysis)

Το MARC παρέχει μια ευρεία συλλογή υλικών μοντέλων για να αναπαραστήσει τη μηγραμμική συμπεριφορά μετάλλων, συνθετικών, ελαστομερών και άλλων μη-μεταλλικών υλικών, συμπεριλαμβανομένων δυνατοτήτων για μοντελοποίηση της πλαστικότητας, της ιξωδωελαστικότητας, της υποελαστικότητας και άλλων μη-γραμμικών ιδιοτήτων. Τα υλικά μοντέλα μπορεί να είναι θερμοκρασιακά εξαρτώμενα και να επιτρέπουν ισοτροπική, ορθοτροπική και ανισοτροπική συμπεριφορά ενώ μπορεί να καθοριστούν χρονικά εξαρτώμενες οριακές συνθήκες όπως θερμοκρασία, ροή, συναγωγή, ακτινοβολία. Τέλος περιλαμβάνει ένα περιεκτικό αρχείο πεπερασμένων στοιχείων χωρίς πρακτικό όριο στον αριθμό των διαφορετικών τύπων που μπορεί να επιτραπούν κατά τη προσομοίωση και ανάλυση.

Εκείνο που προσφέρει το λογισμικό MARC σε σχέση τα υπόλοιπα δύο λογισμικά είναι η δυνατότητα αυτόματης αναδημιουργίας του πλέγματος (Auto-remeshing) και προσαρμογής των πεπερασμένων στοιχείων (Adaptive Finite Element Meshing). Σε εφαρμογές που περιλαμβάνουν υλικά που δέχονται εξαιρετικά μεγάλες παραμορφώσεις, το πλέγμα πεπερασμένων στοιχείων μπορεί να γίνει εξαιρετικά στρεβλωμένο συνήθως οδηγώντας σε απώλεια ακρίβειας ή ακόμη και σε αποτυχία της ανάλυσης. Όμως το MARC ξεπερνά το πρόβλημα αυτό γεννώντας, αυτόματα κατά τη διάρκεια της λύσης, ένα καινούριο πλέγμα (remeshing) μεταφέροντας τη λύση (φορτία, παραμορφώσεις κ.α.) από το παλιό πλέγμα στο καινούριο (rezoning). Η δυνατότητα της προσαρμοζόμενης αναδημιουργίας πλέγματος προσφέρει υψηλής ποιότητας πλέγματα για κάθε ξεχωριστό σώμα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παραμόρφωσης ενώ αυτόματα μεταφέρει και εφαρμόζει ξανά τις οριακές συνθήκες επαφής για να πετύχει ακριβείς και γρήγορες λύσεις σε ισχυρά μη γραμμικά προβλήματα. Τα παραπάνω αποδεικνύονται στη πράξη ιδιαίτερα χρήσιμα για την προσομοίωση και ανάλυση διαδικασιών και εφαρμογών που αφορούν κατεργασίες μετάλλων

όπως της σφυρηλάτησης στην περίπτωση μας. Παρακάτω δίνονται ορισμένα παραδείγματα εφαρμογών που έγιναν με τη βοήθεια του MARC:

Σχήμα 2.4 Προσομοίωση της δυναμικής στο εσωτερικό δίσκου οδήγησης (disk drive).

Σχήμα 2.5 Προσομοίωση της συνεργασίας οδοντώσεων σε μειωτήρα στροφών.

2.2.4 ΠΑΚΕΤΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ Solidworks 2012

Το πακέτο λογισμικού SolidWorks περιέχει προγράμματα CAD και CAE με δυνατότητες CAM. Το SolidWorks όμως είναι προσανατολισμένο κυρίως στο τομέα του ολοκληρωμένου σχεδιασμού μηχανημάτων και εξαρτημάτων CAD τόσο για δισδιάστατα (2D) όσο και για τρισδιάστατα (3D) σχέδια παρέχοντας την δυνατότητα μετατροπής από το ένα στο άλλο.

Μερικές από τις δυνατότητες του λογισμικού είναι:

- Μοντελοποίηση εξαρτημάτων και συναρμολογημάτων με αποτελεσματικότητα.
- Αυτόματη δημιουργία κατασκευαστικών σχεδίων.
- Προσομοίωση ρεαλιστικής μετάδοσης κίνησης και μηχανικών αλληλεπιδράσεων.
- Ανάλυση πεπερασμένων στοιχείων με το πρόσθετο λογισμικό: CosmosWorks.
- Προσομοίωση ροής ρευστού με το πρόσθετο λογισμικό: Flow Simulation.

Επίσης έχει ενσωματωμένα εργαλεία τυποποιημένων μηχανολογικών εξαρτημάτων (ρουλεμάν, τροχοί, κοχλίες κτλ), συγκολλήσεων και μεταλλικών κατασκευών, σχεδίασης μεταλλικών φύλλων (Sheet Metal) και σχεδίασης καλουπιών.

Παρακάτω δίνονται ορισμένα τρισδιάστατα σχέδια που έγιναν με τη βοήθεια του Solidworks:

Σχήμα 2.6 Σχέδιο εξαρτήματος μεταλλικού φύλλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ & ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ

Σχήμα 2.8 Σχέδιο Μοτοσυκλέτας.

3.1 **FENIKA**

Παρακάτω παρατίθεται τα σχέδια των οδοντωτών τροχών, των μητρών και των εμβόλων με τη βοήθεια του λογισμικού Solidworks.

Τα σχέδια της μήτρας, των εμβόλων και των οδοντωτών τροχών είναι έργο εξολοκλήρου του μεταπτυχιακού φοιτητή Κιτσάκη Παναγιώτη στο πλαίσιο εκπόνησης της Διπλωματικής του εργασίας, με θέμα Σχεδιομελέτη κατασκευής σύνθετου καλουπιού σφυρηλάτησης οδοντωτών τροχών ευθείας οδόντωσης, τα οποία παραχώρησε για τη μελέτη αντοχής.

3.2 ΟΔΟΝΤΩΤΟΙ ΤΡΟΧΟΙ

Στόχος της σφυρηλάτησης που θα προσομοιώσουμε, όπως περιγράψαμε, είναι η κατασκευή τριών μετωπικών οδοντωτών τροχών. Πρόκειται για τρεις οδοντωτούς τροχούς διαφορετικών χαρακτηριστικών:

- Δόντια: 10, Module: 2
- Δόντια: 15, Module: 3
- Δόντια: 20, Module: 4

Οι οδοντωτοί τροχοί αυτοί παρουσιάστηκαν με την βοήθεια του πακέτου λογισμικού Solidworks.

3.2.1 ODONTOTOS TPOXOS N:10, m:2

Παρακάτω δίνονται τα αναλυτικά στοιχεία του τροχού:

Αριθμός δοντιών	Ν = 10 δόντια	10 δόντια
Module	m = 2 mm	2 mm
Γωνία εξειλιγμένης, deg	$arphi=20^\circ$	20 deg
Γωνία εξειλιγμένης, rad	$\varphi rad = 0,348889 rad$	0,349 rad
Ύψος κεφαλής (addendum)	$h_k = m = 2 \ mm$	2 mm
Ύψος ποδός (dedendum)	$h_{\pi} = 1,25m = 2,5 mm$	2,5 mm
Αρχική διάμετρος	D = mN = 20 mm	20 mm
Εξωτερική διάμετρος	$D_o = D + 2m = m(N + 2) = 24 mm$	24 mm
Διάμετρος βάσης ή ποδός	$D_b = D_\pi = D\cos\varphi = 18,79506 mm$	18,795 mm
Διάμετρος ρίζας	$D_r = D - 2,5m = m(N - 2,5) = 15 mm$	15 mm
Βήμα αρχικού κύκλου	$p = m\pi = 6,28 mm$	6,28 mm
Βήμα κύκλου βάσης	$pb = m\pi cos \varphi = 5,90165 mm$	5,902 mm
Πάχος δοντιού στον αρχικό κύκλο	$t = m\pi/2 = 3.14 \ mm$	3,14 mm
Πάχος τροχού	$lpha=10\ mm$	10 mm

Πίνακας 3.1 Σχέσεις μεγεθών μετωπικού οδοντωτού τροχού με δόντια: 10, module: 2.

Παρακάτω δίνεται η τρισδιάστατη απεικόνιση του τροχού και οι διάφορες όψεις αυτού:

Σχήμα 3.1 Τρισδιάστατη απεικόνιση του οδοντωτού τροχού με δόντια: 10 και module: 2.

Σχήμα 3.2 Διάφορες όψεις του οδοντωτού τροχού με δόντια: 10 και module: 2.

3.2.2 ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ ΤΡΟΧΟΣ Ν:15, m:3

Παρακάτω δίνονται τα αναλυτικά στοιχεία του τροχού:

Αριθμός δοντιών	Ν = 15 δόντια	15 δόντια
Module	m = 3 mm	3 mm
Γωνία εξειλιγμένης, deg	$\varphi = 20^{\circ}$	20 deg
Γωνία εξειλιγμένης, rad	$\varphi rad = 0,348889 rad$	0,349rad
Ύψος κεφαλής (addendum)	$h_k = m = 3 mm$	3 mm
Ύψος ποδός (dedendum)	$h_{\pi} = 1,25m = 3,75 mm$	3,75 mm
Αρχική διάμετρος	D = mN = 45 mm	45 mm
Εξωτερική διάμετρος	$D_o = D + 2m = m(N+2) = 51 mm$	51 mm
Διάμετρος βάσης ή ποδός	$D_b = D_\pi = D\cos\varphi = 42,28889mm$	42,289 mm
Διάμετρος ρίζας	$D_r = D - 2,5m = m(N - 2,5) = 37,5mm$	37,5 mm
Βήμα αρχικού κύκλου	$p = m\pi = 9,42 mm$	9,42 mm
Βήμα κύκλου βάσης	$pb = m\pi cos \varphi = 8,852474 mm$	8,852 mm
Πάχος δοντιού στον αρχικό κύκλο	$t = m\pi/2 = 4,71 mm$	4,71 mm
Πάχος τροχού	$lpha=10\ mm$	10 mm

Πίνακας 3.2 Σχέσεις μεγεθών μετωπικού οδοντωτού τροχού με δόντια: 15, module: 3.

Παρακάτω δίνεται η τρισδιάστατη απεικόνιση του τροχού και οι διάφορες όψεις αυτού:

Σχήμα 3.3 Τρισδιάστατη απεικόνιση του οδοντωτού τροχού με δόντια: 15 και module: 3.

Σχήμα 3.4 Διάφορες όψεις του οδοντωτού τροχού με δόντια: 15 και module: 3.

3.2.3 ΟΔΟΝΤΩΤΟΣ ΤΡΟΧΟΣ Ν:20, m:4

Παρακάτω δίνονται τα αναλυτικά στοιχεία του τροχού:

Αριθμός δοντιών	Ν = 20 δόντια	20 δόντια
Module	m = 4 mm	4 mm
Γωνία εξειλιγμένης, deg	$arphi=20^\circ$	20 deg
Γωνία εξειλιγμένης, rad	$\varphi rad = 0,348889 rad$	0,349 rad
Ύψος κεφαλής (addendum)	$h_k = m = 4 mm$	4 mm
Ύψος ποδός (dedendum)	$h_{\pi} = 1,25m = 5 mm$	5 mm
Αρχική διάμετρος	D = mN = 80 mm	80 mm
Εξωτερική διάμετρος	$D_o = D + 2m = m(N+2) = 88 mm$	88 mm
Διάμετρος βάσης ή ποδός	$D_b = D_\pi = D\cos\varphi = 75,18025 \ mm$	75,180 mm
Διάμετρος ρίζας	$D_r = D - 2,5m = m(N - 2,5) = 70 mm$	70 mm
Βήμα αρχικού κύκλου	$p = m\pi = 12,56 mm$	12,56 mm
Βήμα κύκλου βάσης	$pb = m\pi cos \varphi = 11,8033 mm$	11,803 mm
Πάχος δοντιού στον αρχικό κύκλο	$t = m\pi/2 = 6,28 mm$	6,28 mm
Πάχος τροχού	$lpha = 10 \ mm$	10 mm

Πίνακας 3.3 Σχέσεις μεγεθών μετωπικού οδοντωτού τροχού με δόντια: 20, module: 4.

Παρακάτω δίνεται η τρισδιάστατη απεικόνιση του τροχού και οι διάφορες όψεις αυτού:

Σχήμα 3.5 Τρισδιάστατη απεικόνιση του οδοντωτού τροχού με δόντια: 20 και module: 4.

Σχήμα 3.6 Διάφορες όψεις του οδοντωτού τροχού με δόντια: 20 και module: 4.

3.3 ΜΗΤΡΕΣ & ΕΜΒΟΛΑ

Η παρουσίαση τόσο των μητρών όσο και των εμβόλων επιτεύχθηκε με τη βοήθεια του λογισμικού Solidworks. Οι μήτρες είναι κλειστού τύπου και τα έμβολα είναι σκαλιστά οδοντωτά ενώ διαθέτουν τέσσερεις δακτυλίους για την εισαγωγή πείρων με σκοπό τη σταθερή οδήγηση τους κατά τη διάρκεια της κατεργασίας. Το Κέλυφος διαθέτει αντίστοιχα τέσσερεις τυφλές οπές για την τοποθέτηση των πείρων.

Γενικά, τα διάφορα εξαρτήματα χρήσιμα για την κατεργασία δίνονται στον παρακάτω πίνακα με αρίθμηση:

A/A	EEAPTHMA		
1	Μήτρα		
2	Κέλυφος		
3	Βάση Μήτρας		
4	Βάση Κελύφους		
5	Έμβολο		
6	Άνω Έμβολο		
7	4 Κοχλίες συγκράτησης 3/8"		
8	4 Πείροι		

Πίνακας 3.4 Αρίθμηση των επιμέρους εξαρτημάτων της μήτρας σφυρηλάτησης.

Οι τέσσερεις Κοχλίες συνδέουν το Κέλυφος με τη Βάση του Κελύφους με διαμπερείς οπές χωρίς τη χρήση περικοχλίου και είναι τύπου HX-SHCS 0.375-24x1.875x1.875-N. Επίσης τέσσερεις ιδίου μεγέθους οπές έχουν σχεδιασθεί περιμετρικά της Βάσης του Κελύφους για τη στήριξη της όλης κατασκευής.

Οι Μήτρες και τα Έμβολα σχεδιάστηκαν έχοντας ως οδηγό, για τις γεωμετρίες των οδοντώσεων, τους οδοντωτούς τροχούς που παρουσιάστηκαν προηγουμένως. Επομένως θα απαιτηθούν τρία ζευγάρια Μητρών-Εμβόλων με διαφορετικές εσωτερικές και εξωτερικές οδοντώσεις μεταξύ τους. Όλα τα υπόλοιπα εξαρτήματα παραμένουν κοινά.

Σύμφωνα λοιπόν με την αρίθμηση (Πίνακας 3.4) φαίνονται τα επιμέρους εξαρτήματα στα παρακάτω τρισδιάστατα σχέδια σε τομή για τις τρεις διαφορετικές Μήτρες σε Solidworks.

Σχήμα 3.7 Τρισδιάστατη τομή Μήτρας με Ν:10, m:2 - αρίθμηση Πίνακας 3.4.

Σχήμα 3.8 Τρισδιάστατη τομή Μήτρας με Ν:15, m:3 - αρίθμηση Πίνακας 3.4.

Σχήμα 3.9 Τρισδιάστατη τομή Μήτρας με N:20, m:4 - αρίθμηση Πίνακας 3.4.

Το σκαρίφημα με τις βασικότερες διαστάσεις της κατασκευής δίνεται παρακάτω για τη περίπτωση τη Μήτρας και Εμβόλου με Ν:10 και m:2. Δίνονται επίσης και τα σκαριφήματα των υπόλοιπων δύο περιπτώσεων χωρίς τις διαστάσεις καθώς είναι ίδιες. Οι διαστάσεις των εξωτερικών και εσωτερικών οδοντώσεων των Εμβόλων και των Μητρών αντίστοιχα δεν δίνονται καθώς είναι ίδιες με αυτές των οδοντωτών τροχών.

Σχήμα 3.10 Κάτοψη και πρόοψη σε τομή Μήτρας με Ν:10, m:2 με διαστάσεις στο Solidworks.

SECTION A-A

Σχήμα 3.11 Κάτοψη και πρόοψη σε τομή Μήτρας με N:15, m:3 σε Solidworks.

SECTION A-A

Σχήμα 3.12 Κάτοψη και πρόοψη σε τομή Μήτρας με N:20, m:4 με Solidworks.

Παρακάτω δίνονται ρεαλιστικές απεικονίσεις της συσκευής και για τις τρεις περιπτώσεις. Στις δυο τελευταίες έχει ανυψωθεί το έμβολο για να φανεί η οδόντωση του.

Σχήμα 3.13 Τρισδιάστατη ρεαλιστική απεικόνιση της Μήτρας με Ν: 10, m: 2 σε Solidworks.

Σχήμα 3.14 Τρισδιάστατη ρεαλιστική απεικόνιση της Μήτρας με Ν: 15, m: 3 σε Solidworks.

Σχήμα 3.15 Τρισδιάστατη ρεαλιστική απεικόνιση της Μήτρας με Ν: 20, m: 4 σε Solidworks.

4.1 **FENIKA**

Η προσομοίωση έγινε, όπως αναφέρθηκε, στο λογισμικό MSC MARC λόγω των δυνατοτήτων που προσφέρει για την αυτόματη αναδημιουργία και προσαρμογή του πλέγματος των πεπερασμένων στοιχείων κατά τη διάρκεια της προσομοίωσης.

Η περιγραφή της διαδικασίας της προσομοίωσης που πρέπει να ακολουθηθεί στο MSC MARC δίνεται στα επόμενα για τη περίπτωση της Μήτρας με 15 οδόντες και module 3 (N:15, m:3) με συμμετρία, όπως αναφέρεται πιο κάτω στο κεφάλαιο 4.3, ίση με 1/30 ή αντίστοιχα 12°. Η ίδια διαδικασία επαναλήφθηκε για τις υπόλοιπες δυο περιπτώσεις.

4.2 ΔΟΚΙΜΙΑ

Ως υλικό των δοκιμίων επιλέχθηκε το αλουμίνιο με τις εξής βασικές ιδιότητες:

- Μέτρο Ελαστικότητας: 54068,90 MPa
- Λόγος Poisson: 0,33
- Πυκνότητα: 2,70e-09 ton/mm³

Έχουμε επιλέξει η ακτίνα των δοκιμίων να είναι ελάχιστα μικρότερη από την ακτίνα ποδός των γραναζιών που θέλουμε να διαμορφώσουμε. Το ύψος επομένως των τριών δοκιμίων θα προκύψει από την παραπάνω επιλογή και από την επιλογή στις τρεις περιπτώσεις γραναζιών το επιθυμούμενο ύψος να είναι 10 mm. Παρακάτω δίνεται ο υπολογισμός του ύψους του δοκιμίου για την διαμόρφωση του οδοντωτού τροχού N:10, m:2 ως παράδειγμα:

Φορτώνουμε στο λογισμικό Solidworks τον οδοντωτό τροχό (N:10, m:2) και επιλέγουμε:

$\textbf{Tools} \rightarrow \textbf{Mass Properties}...$

Παρατηρούμε ότι ο όγκος του γραναζιού είναι 2903,43 mm³.

Γνωρίζουμε ότι ισχύει η διατήρηση του όγκου οπότε ο όγκος του δοκιμίου θα είναι εξίσου 2903,43 mm³. Επιλέγουμε ένα συντελεστή αύξησης όγκου ίσο με 2,5% οπότε ο τελικός όγκος του δοκιμίου ελήφθη 2976,02 mm³.

Η ακτίνα ρίζας του οδοντωτού τροχού είναι 7,499 mm ενώ η ακτίνα του δοκιμίου επιλέγεται 7,45 mm. Επομένως το ύψος του δοκιμίου προκύπτει πολύ εύκολα:

$$h = \frac{V}{2\pi r^2} = \frac{2976,02}{2\pi 7,45^2} = 17,068 \ mm$$

Η ταχύτητα του εμβόλου ορίστηκε στα 0,15 mm/sec. Από τα παραπάνω προκύπτει και ο χρόνος κατεργασίας με δεδομένες τη διαδρομή εμβόλου που είναι 17.068-10=7,068 mm και την ταχύτητα όπως ορίστηκε:

$$\frac{7,068 \ mm}{0,15 \ mm/sec} = 47,12 \ sec$$

Επαναλαμβάνουμε τους υπολογισμούς για τις υπόλοιπες 2 περιπτώσεις και λαμβάνουμε συγκεντρωτικά τα στοιχεία στον παρακάτω πίνακα.

	N:10, m:2	N:15, m:3	N:20, m:4	
Ύψος	10	10	10	mm
Ακτίνα ποδός	7,499	18,749	34,999	mm
Όγκος	2903,43	15133,97	48612,41	mm ³
Ύψος	17,068	14,120	12,985	mm
Ακτίνα	7,45	18,7	34,95	mm
Όγκος	2976,02	15512,31	49827,72	mm ³
Ταχύτητα εμβόλου	Ταχύτητα εμβόλου		0,15	mm/sec
Διαδρομή εμβόλου	7,068	4,120	2,985	mm
Χρόνος 47,12 κατεργασίας		27,47	19,90	sec

Πίνακας 4.1 Στοιχεία των δοκιμίων για τις αντίστοιχες περιπτώσεις οδοντωτών τροχών.

Παρακάτω παρουσιάζεται ενδεικτικά το τρισδιάστατο μοντέλο του δοκιμίου για τη κατασκευή του γραναζιού με στοιχεία N:10, m:2 με τη βοήθεια του Solidworks.

Σχήμα 4.1 Ρεαλιστική απεικόνιση του δοκιμίου για τη περίπτωση του γραναζιού Ν:10, m:2 σε Solidworks.

4.3 ΣΥΜΜΕΤΡΙΑ

Για την αποφυγή πολύωρης ανάλυσης στον ηλεκτρονικό υπολογιστή η γεωμετρία των τριών μητρών και των εμβόλων εισήχθη στο MSC MARC με συμμετρία.

Η συμμετρία προκύπτει ότι μπορεί να είναι έως και το μισό της γεωμετρίας του κάθε δοντιού για την κάθε περίπτωση. Παρακάτω υπολογίζεται εύκολα η κυκλική συμμετρία σε μοίρες με βάση τον αριθμό των δοντιών της κάθε μήτρας:

- m:2, N:10 → Συμμετρία 1/20 ή (360°/10 δόντια)/2 = 18°
- m:3, N:15 → Συμμετρία 1/30 ή (360°/15 δόντια)/2 = 12°
- m:4, N:20 → Συμμετρία 1/40 ή (360°/20 δόντια)/2 = 9°

Πιο κάτω φαίνεται ενδεικτικά η συμμετρία 18° για τη περίπτωση της μήτρας και εμβόλου με N:10, m:2.

Σχήμα 4.2 Τρισδιάστατη απεικόνιση της συμμετρίας 1/20 (18°) της Μήτρας Ν:10, m:2 σε Solidworks.

4.4 ΕΙΣΑΓΩΓΗ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ

Η περιγραφή της διαδικασίας της προσομοίωσης που πρέπει να ακολουθηθεί στο MSC MARC δίνεται για τη περίπτωση της Μήτρας με 15 οδόντες και module 3 (N:15, m:3) με συμμετρία, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, ίση με 1/30 ή αντίστοιχα 12°.

Μετά την εκκίνηση του προγράμματος για να εισάγουμε τη γεωμετρία επιλέγουμε:

 $\textbf{File} \rightarrow \textbf{Import} \rightarrow \textbf{General CAD with Repair...}$

και εμφανίζεται το παράθυρο όπως φαίνεται πιο κάτω.

Туре	Parasolid	+				
			R	epair		
Tolerance		Automatic		•	0,1	
Appro	ximate Surfaces					
			Tra	nsform		
			Remo	ive Holes		
🔲 Blind	Holes		Through Holes			
Remov	/e Features					
			Pr	epare		
V Replac	e Bad NURBS				Advanced	
			Imp	oort As		
Туре	NURBS Surf	aces	*			
Keep Ir	ntermediate Files					
Import	Renumber				Reset	
I	mport Parasolid F	ile				

Σχήμα 4.3 Παράθυρο με επιλογές για την εισαγωγή της γεωμετρίας.

Επιλέγουμε **Type** → **NURBS Surfaces** και κάνοντας κλικ στο **Import Parasolid File** επιλέγουμε τη γεωμετρία. Επιλέγουμε το **OK**.

Η γεωμετρία που εισήχθη στο πρόγραμμα υπόκειται σε επεξεργασία. Μετά από αφαίρεση των περιττών επιφανειών και καμπυλών ονοματίζουμε εκείνες που είναι απαραίτητες για την

ανάλυση. Μετακινούμε την επιφάνεια του εμβόλου σε εκείνο ακριβώς το ύψος που θα ξεκινήσει η κατεργασία για να μην υπάρχει νεκρή διαδρομή και χάνεται χρόνος. Τελικά καταλήγουμε στο εξής σχέδιο:

Σχήμα 4.4 Γεωμετρία που εισήχθη το MSC MARC.

Έπειτα επιλέγουμε τις επιφάνειες συμμετρίας και δίνουμε τα ονόματα Sym1, Sym2 όπως φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

Σχήμα 4.5 Γεωμετρία με σχεδιασμένες τις επιφάνειες συμμετρίας.

4.5 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΛΕΓΜΑΤΟΣ ΠΕΠΕΡΑΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Στο πρόγραμμα η δημιουργία του πλέγματος επιτυγχάνεται σχεδιάζοντας την μια επιφάνεια του δοκιμίου από στοιχεία στην μια πλευρά της συμμετρίας που στη συνέχεια επεκτείνουμε μέχρι την άλλη πλευρά της συμμετρίας γεμίζοντας την με στοιχεία.

Για να ορίσουμε την επιφάνεια πρέπει να ορίσουμε τα κατάλληλα σημεία. Τα κατάλληλα σημεία σημεία φαίνονται κυκλωμένα στο αμέσως πιο κάτω σχήμα.

Σχήμα 4.6 Σημεία απαραίτητα για τον ορισμό της πλευρικής επιφάνειας του δοκιμίου.

Στην καρτέλα Geometry & Mesh επιλέγουμε ξανά Geometry & Mesh και εμφανίζεται το παράθυρο:

	Geon	netry			
Points	Add	Rem	Edit	Show	
		Add Between			
Curves	Add	Rem	Edit	Show	
	Line	Line			
Surfaces	Add	Rem	Edit	Show	
	Quad		-	] Trim	
Solids	Add	Rem		Show	
	Block			+	
Clear					

Σχήμα 4.7 Καρτέλα για τον ορισμό σημείων, καμπυλών, επιφανειών και στερεών.

Κάνοντας κλικ στο πλήκτρο Add (δίπλα από το Points) διαδοχικά για κάθε σημείο πληκτρολογούμε στην κονσόλα τις εξής συντεταγμένες των σημείων:

- (x): 0, (y): 0, (z): 0
- (x): 0, (y): 18,7, (z): 0
- (x) : 0, (y) : 0, (z) : 14,2
- (x): 0, (y): 18,7, (z): 14,2

Έπειτα κάνουμε κλικ στο πλήκτρο Add δίπλα στο Surfaces και στην συνέχεια επιλέγουμε τα σημεία, όπως ορίστηκαν πιο πάνω και φαίνονται στο Σχήμα 4.6, με το ποντίκι ώστε να ορίσουμε την επιφάνεια που θέλουμε την οποία και θα ονομάσουμε Billet. Η επιφάνεια Billet φαίνεται πιο κάτω.

Σχήμα 4.8 Πλευρική επιφάνεια για την δημιουργία του πλέγματος.

Στην συνέχεια θα διαιρέσουμε την επιφάνεια αυτή σε στοιχεία. Για αυτό το σκοπό επιλέγουμε στην καρτέλα **Operations** την εντολή **Convert** και εμφανίζεται το παράθυρο:

Σχήμα 4.9 Καρτέλα για τη μετατροπή της επιφάνειας σε στοιχεία.

Στην Θέση Divisions πληκτρολογούμε στα δύο κελιά 19 και 14, όπως φαίνεται πιο πάνω, προκειμένου οι διαστάσεις των στοιχείων να είναι περίπου 1mm x 1mm. Ακολούθως επιλέγουμε Surfaces To Elements και κάνουμε κλικ με το ποντίκι στην επιφάνεια Billet. Τελικά η επιφάνεια Billet θα φαίνεται:

Σχήμα 4.10 Πλευρική επιφάνεια χωρισμένη σε στοιχεία.

Τώρα θα πρέπει να επεκτείνουμε τα στοιχεία της επιφάνειας επιλέγοντας από την καρτέλα **Operations** την εντολή **Expand** όπου εμφανίζεται το αμέσως πιο κάτω παράθυρο.
	Centroid	
0	0	0
	Scale Factor	s
1	1	1
Ro	tation Angles (D	legrees)
0	0	-6
Translations	3	From / To
0	0	0
Repetitions		2
Mode 🔘 R	emove 🔘 Sł	nift 🔘 Save
Nodes	Elements	Points
Curves	Ties	Servos
Springs	RBE2's	RBE3's
RROD's	Cavities	1
	Combined	
V Nodes	V Elements	V Points
V Curves	V Ties	V Servos
Springs	RBE2's	RBE3's
RROD's	V Cavities	
	Expand	
	Reset	
	Advanced Exp	and

Σχήμα 4.11 Καρτέλα για την επέκταση των στοιχείων.

Στη θέση Rotation Angles (Degrees) στο τρίτο κελί πληκτρολογούμε -6 μοίρες και στη θέση Repetitions πληκτρολογούμε 2 ούτως ώστε να καλύψουμε τις 12 μοίρες που απαιτούνται για τη συμμετρία με ζεύγη πεπερασμένων στοιχείων. Έπειτα επιλέγουμε την εντολή Elements και η γεωμετρία αποκτά το πλέγμα με τα πεπερασμένα στοιχεία.

Όμως για την αποφυγή ύπαρξης διπλών κόμβων επιλέγουμε από την καρτέλα **Operations** την εντολή **Sweep** και πληκτρολογούμε στη θέση **Tolerance** την τιμή **0,05** και κάνουμε κλικ στο κουμπί **Nodes**. Τα παραπάνω φαίνεται στο παράθυρο παρακάτω.

	Sweep
Tolerance	0.05
🔽 Contact Body Int	egrity
Nodes	Elements
Points	Curves
Surfaces	All
	Remove Unused
Nodes	Points
Visible	Invisible
All Free Nds	All Free Nds
All Free Pnts	All Free Pnts
Adv	vanced Projection Settings

Σχήμα 4.12 Καρτέλα επιλογών για τη διαγραφή στοιχείων.

Λαμβάνουμε μήνυμα ότι διαγράφηκαν 330 κόμβοι.

Τέλος η γεωμετρία με το πλέγμα των πεπερασμένων στοιχείων σχεδιασμένο φαίνεται πιο κάτω:

Σχήμα 4.13 Γεωμετρία με το πλέγμα πεπερασμένων στοιχείων.

4.6 ΟΡΙΣΜΟΣ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ ΥΛΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Στην καρτέλα **Tables & Coord. Syst.** επιλέγουμε την εντολή **Read** και εισάγουμε την καμπύλη με τα στοιχεία της πλαστικής παραμόρφωσης (Plastic Strain) επί τοις εκατό στον οριζόντιο άξονα και τα στοιχεία της πραγματικής τάσης (True Stress) σε μονάδες MPa στον κάθετο άξονα. Παρακάτω δίνεται το σχεδιάγραμμα:

Σχήμα 4.14 Διάγραμμα πλαστικής παραμόρφωσης (%) προς τη πραγματική τάση MPa για αλουμίνιο που εισήχθη στο MSC MARC.

Στην συνέχεια πρέπει να εισάγουμε τις τιμές των βασικών ιδιοτήτων, όπως αναφέρθηκαν, του αλουμινίου. Στην καρτέλα Material Properties επιλέγουμε:

$\textbf{New} \rightarrow \textbf{Standard}$

Στο παράθυρο που εμφανίζεται στο κελί δίπλα στη θέση **Name** πληκτρολογούμε ως όνομα **Aluminum** όπως φαίνεται κάτω.

Name	Alum	inum			
Туре	stand	dard			
Сору		Prev	Nex	t:	Rem
		Data	Categori	ies	
		G	ieneral		
		St	ructural		
Element	ts	Add	Rem	504	

Σχήμα 4.15 Παράθυρο εισαγωγής ιδιοτήτων των υλικών.

Στο παράθυρο αυτό επιλέγουμε το κουμπί **General** και στο άλλο παράθυρο που εμφανίζεται πληκτρολογούμε **2,70e-09**, που είναι η τιμή της πυκνότητας του υλικού σε ton/mm³, στο κελί δίπλα στη θέση **Mass Density**:

Σχήμα 4.16 Παράθυρο εισαγωγής των γενικών ιδιοτήτων του υλικού.

Κάνουμε κλικ στο **OK** και έπειτα επιλέγουμε το κουμπί **Structural** (**Σχήμα 4.15**) και στο παράθυρο που εμφανίζεται πληκτρολογούμε στο κελί δίπλα στη θέση **Poisson's Ratio** την τιμή **0,33** ενώ στο κελί δίπλα στη θέση **Young's Modulus** την τιμή **54068,90** σε Mpa.

Sype Elastic-Plastic Isotropic	-			Shell/Plane Stress Elems
'oung's Modulus	54068.9	Table		
Poisson's Ratio	0.33	Table		
□ Viscoelasticity	□ Viscoplasticity	🔲 Plastici	ty	Creep
Viscoelasticity Damage Effects	Uiscoplasticity	Plastici	ty hrinkage	Creep
Viscoelasticity Damage Effects Damping	Viscoplasticity Thermal Expansion Forming Limit	Plastici	ty hrinkage iize	Creep

Σχήμα 4.17 Παράθυρο εισαγωγής των δομικών ιδιοτήτων του υλικού.

Αμέσως μετά επιλέγουμε το κουμπί **Plasticity** και κάνουμε τικ στο κουτί πάνω αριστερά στο παράθυρο που εμφανίζεται.

Plasticity					Marc Dat	abase
Yield Criterion	Von Mises		*	Method	Table	-
Hardening Rule	Isotropic	-	Strain Rate Me	ethod	Piecewise Linear	
Yield Stress	Γ	1	Table	Aluminum	_Plastic_strain	
			OK			

Σχήμα 4.18 Παράθυρο για την εισαγωγή ιδιοτήτων πλαστικότητας.

Μετά πληκτρολογούμε στο κελί δίπλα στη θέση Yield Stress την τιμή 1 ως πολλαπλασιαστή του πίνακα των τιμών του διαγράμματος που έχουμε εισάγει. Στην συνέχεια διαλέγουμε τον πίνακα αυτόν κάνοντας κλικ στο κουμπί Table και στη συνέχεια στο παράθυρο που άνοιξε τον επιλέγουμε. Τέλος επιλέγουμε το **OK** και παρατηρούμε στο παράθυρο εισαγωγής των δομικών ιδιοτήτων ότι το κουτί δίπλα στην θέση **Plasticity** έχει γίνει κίτρινο. Επιλέγουμε πάλι **OK**.

4.7 ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΑΦΩΝ

Τα πεπερασμένα στοιχεία που ανήκουν στο δοκίμιο έχουν συμπεριφορά παραμορφώσιμη την οποία θα πρέπει να ορίσουμε. Επιλέγουμε στην περιοχή **Contact Bodies** της καρτέλας **Contact** την εντολή:

$\textbf{New} \rightarrow \textbf{Deformable}$

Στο παράθυρο που εμφανίζεται πληκτρολογούμε το όνομα **Billet** στο κελί δίπλα στη θέση **Name** και μετά επιλέγουμε το κουμπί **Add** δίπλα στη θέση **Elements** όπως φαίνεται αμέσως πιο κάτω.

Name	Billet			
Туре				
Сору		Prev	Nex	t Rem
		Pr	operties	
Element	s	Add	Rem	504

Σχήμα 4.19 Παράθυρο εισαγωγής στοιχείων επαφών μεταξύ των σωμάτων.

Τα υπόλοιπα σώματα της γεωμετρίας θα ληφθούν υπόψη ως απαραμόρφωτα. Για τη **Μήτρα** έχουμε από την περιοχή **Contact Bodies** της καρτέλας **Contact** όπου επιλέγουμε την εντολή:

$\textbf{New} \rightarrow \textbf{Rigid}$

Στο παράθυρο που εμφανίζεται πληκτρολογούμε το όνομα **Die** στο κελί δίπλα στη θέση **Name** και μετά επιλέγουμε το κουμπί **Add** δίπλα στη θέση **3-D: Surfaces** όπως φαίνεται αμέσως πιο κάτω:

Name	Die				
Туре	rigid				
Сор	y P	rev	1	Vext	Rem
		Pro	pertie	s	
2-D:	Curves	Add	Rem	0	
3-D:	Surfaces	Add	Rem	5	

Σχήμα 4.20 Παράθυρο εισαγωγής στοιχείων επαφών μεταξύ των σωμάτων.

Επαναλαμβάνουμε τη διαδικασία για τα σώματα της **Βάσης της Μήτρας** και του **Εμβόλου** με ονόματα **Plate** και **Punch** αντίστοιχα. Ιδιαίτερα για την περίπτωση του Εμβόλου θα πρέπει να εισάγουμε την τιμή της ταχύτητας καθόδου του, δηλαδή της ταχύτητας κατεργασίας.

Επιλέγουμε το κουμπί **Properties** και στο παράθυρο που εμφανίζεται επιλέγουμε το κουμπί **Parameters**. Στο παράθυρο που εμφανίζεται εισάγουμε την τιμή **-0,15** (σε mm/sec) στο κελί δίπλα στη Θέση **Z** της περιοχής **Velocity (Center Of Rotation)** όπως δείχνεται πιο κάτω.

Name	Punch			
Type	rigid			
		Velocity Contro		
	Center	OfRotation		
0	0	0		
	Rota	ition Axis		
Х		0		
Y		0		
Z		0		
		Velocity (Center Of Ro	otation)	
Х		0	Table	
Y		0	Table	
Z		-0.15	Table	
Rotati	onal (Rad/Time)	0	Table	
	Approa	ach Velocity		
х		0		
Y		0		
Z		0		
Rotat	onal (Rad/Time)	0		
	Growt	h Factors (With Respect To	Center Of Rotation)	
Х		1	Table	
Y		1	Table	
z		1	Table	

Σχήμα 4.21 Παράθυρο εισαγωγής παραμέτρων για την επαφή των σωμάτων.

Τώρα θα οριστούν οι επιφάνειες συμμετρίας που σχεδιάσαμε πιο πριν ως τέτοιες. Επιλέγουμε στην περιοχή **Contact Bodies** της καρτέλας **Contact** την εντολή:

$\textbf{New} \rightarrow \textbf{Symmetry}$

Στο παράθυρο που εμφανίζεται πληκτρολογούμε το όνομα Sym1 στο κελί δίπλα στη θέση Name και μετά επιλέγουμε το κουμπί Add δίπλα στη θέση 3-D: Surfaces όπως φαίνεται αμέσως πιο κάτω:

Name	Sym1				
Туре	symmet	ry			
Copy	y P	rev		Vext	Rem
		Pro	pertie	s	
2-D:	Curves	Add	Rem	0	
3-D:	Surfaces	Add	Rem	1	

Σχήμα 4.22 Παράθυρο εισαγωγής στοιχείων επαφών μεταξύ των σωμάτων.

Επαναλαμβάνουμε ακριβώς την ίδια διαδικασία για την επιφάνεια Sym2.

Στην συνέχεια πρέπει να οριστεί ο συντελεστής τριβής μεταξύ των σωμάτων. Για την περίπτωση μας νόημα έχει μόνο οι συντελεστές τριβών μεταξύ του παραμορφώσιμου δοκιμίου και του καθενός σώματος που ορίστηκε ως απαραμόρφωτο.

Στην περιοχή Contact Tables της καρτέλας Contact επιλέγουμε New και πληκτρολογούμε Contacts στο κελί δίπλα στη θέση Name στο παράθυρο που εμφανίζεται. Επιλέγουμε το κουμπί Properties και εμφανίζεται το παράθυρο όπως δίνεται παρακάτω.

					Second	ł				
		Body Name	Body Type	1	2	3	4	5	6	
rst	1	Billet	deformable							
	2	Punch	rigid							
	3	Plate	rigid							
	4	Die	rigid							
	5	Sym1	symmetry							
	6	Sym2	symmetry							
					All	Entries				
	Туре		No Contact	Touching	1		(	Glue		
ontact										

Σχήμα 4.23 Παράθυρο εισαγωγής στοιχείων επαφών μεταξύ των σωμάτων.

Παρατηρούμε ότι μονό το δοκίμιο αντιστοιχίζεται με τα υπόλοιπα σώματα στον πίνακα ιδιοτήτων επαφών. Για την επαφή Εμβόλου με τη Μήτρα επιλέγουμε το κουτί **2** στην οριζόντια σειρά κουτιών στην περιοχή **Second** και στο παράθυρο που εμφανίζεται δίνουμε την εντολή:

$\textbf{Contact Type} \rightarrow \textbf{Touching}$

Στο κελί δίπλα στη θέση Friction Coefficient δίνουμε την τιμή **0,2** όπως δείχνει το σχήμα πιο κάτω.

Contact Tabl	le Entry Pro	operties				×
Contact Type		Touching	*			
First Body	Billet			deformable	Re	defined Boundary
Second Body	Punch			rigid	Re	defined Boundary
At Initial Contact	t	P	roject Stress-I	Free		
At Sharp Corners	S	D	elay Slide Off			
Distance Toleran	ce		0	()		
Bias Factor			0			
Show Properties		Structural	-			
Separation Thres	shold		0			
Interference Clo	sure		0			
Friction Coefficie	nt		0.2		Table	
Friction Stress Lin	mit		1e+0	)20	Table	
Anisotropic Fr	riction					
Hard-Soft Ratio			2			
Wear Scale Facto	or		1		Table	
Augmentatio	on					
Reset						OK

Σχήμα 4.24 Πίνακας εισαγωγής των ιδιοτήτων επαφής μεταξύ σωμάτων.

Επιλέγουμε **ΟΚ** και επαναλαμβάνουμε τη διαδικασία για τις επαφές μεταξύ Δοκιμίου-Μήτρας (Billet-Die) και Δοκιμίου-Βάσης Μήτρας (Billet-Plate) με συντελεστή τριβής ίσο με **0,15** και για τις δυο περιπτώσεις.

Επίσης επαναλαμβάνουμε τη διαδικασία για τις επαφές μεταξύ Δοκιμίου και καθεμίας εκ των επαφών συμμετρίας χωρίς φυσικά να μπορεί να οριστεί συντελεστής τριβής. Μετά από όλα τα παραπάνω ο πίνακας με τις ιδιότητες των επαφών των σωμάτων θα πρέπει να φαίνεται ως εξής:

				5	Second		-		
-		Body Name	Body Type	1	2	3 4	5	6	
First	1	Billet	deformable		Т	T	ГТ	Т	
	2	Punch	rigid						
	3	Plate	rigid						
	4	Die	rigid						
	5	Sym1	symmetry						
	6	Sym2	symmetry						
					All Ent	tries			
			No Contact	Touching			Glue		
Contac	t Type								

Σχήμα 4.25 Πίνακας ιδιοτήτων επαφής μεταξύ σωμάτων.

Παρατηρούμε ότι το γράμμα **T** βρίσκεται σε κάθε κουτί που επεξεργαστήκαμε. Επιλέγουμε το κουμπί **OK**.

4.8 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΕΓΜΑΤΟΣ

Η δυνατότητα του MSC MARC για αναδημιουργία και προσαρμογή του πλέγματος μας παρέχει πλεονεκτήματα όπως αναφέρθηκε. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να ορίσουμε τις σχετικές ρυθμίσεις.

Από την καρτέλα Mesh Adaptivity στην περιοχή Global Remeshing Criteria δίνουμε την εντολή:

$\textbf{New} \rightarrow \textbf{Patran Tetra}$

που είναι μια μέθοδος αναδημιουργίας πλέγματος τρισδιάστατου στερεού με τετραεδρικά στοιχεία.

Στο παράθυρο που εμφανίζεται πληκτρολογούμε ως όνομα **Remesh_Tetra** στο κελί δίπλα στη θέση **Name** και επιλέγουμε το κουμπί **Remesh Body** για να διαλέξουμε το Δοκίμιο (Billet) που είναι η μόνη επιλογή που μας δίνεται:

Name	Remesh_Tet	ra				
Turne	Patran Tetr	Patran Tetra				
Type	3-D Solid					
Сору	Prev	Next	Rem			
	Pro	operties				
Ren	nesh Body	Billet				

Σχήμα 4.26 Γενικά κριτήρια επιλογής αναγέννησης του πλέγματος.

Έπειτα επιλέγουμε το κουμπί **Properties** εμφανίζεται το παράθυρο:

Name	Remesh_Tetra			
Type	Patran Tetra			
	3-D Solid			
		Remeshing Crite	eria	
📃 Inc	rement	Frequency	5	
Imr	nediate			
🔲 Ad	vanced			
		Remeshing Param	eters	
Ele	ment Edge Length		0	
	Elements		2	
O Pre	vious # Elements			
	Advan	ced		
D.	eset			OK

Σχήμα 4.27 Γενικά ιδιότητες αναγέννησης του πλέγματος.

Επιλέγουμε το κουμπί Advanced στην περιοχή Remeshing Criteria και στο παράθυρο που εμφανίζεται κάνουμε τικ στην επιλογή Strain Change ενώ στο κελί δίπλα στη θέση Maximum δίνουμε την τιμή **0,2**. Κάνουμε επίσης τικ στο **Penetration** και επιλέγουμε το **OK**.

M Advanced Remeshi	×	
🔽 Strain Change	Maximum	0.2
Penetration	🔲 User Limit	0
🗾 Volume Ratio	Minimum	0.1
	ОК	

Σχήμα 4.28 Ειδικά κριτήρια αναδιαμόρφωσης του πλέγματος.

Μετά τα παραπάνω, στο προηγούμενο παράθυρο (Σχήμα 4.27) στην περιοχή Remeshing Parameters, αφού διαλέξουμε την επιλογή Previous # Elements, επιλέγουμε το κουμπί Advanced. Αμέσως στο παράθυρο που εμφανίζεται κάνουμε τικ στο Curvature Control και εισάγουμε την τιμή 16. Κάνουμε επίσης τικ στο Change Element Type και επιλέγουμε το κουμπί Tetra(4) όπου επιλέγουμε το στοιχείο 157 όπως φαίνεται παρακάτω.

Name	Remesh_Tetra		
Type	Patran Tetra		
	3-D Solid		
Featu	re Edge Angle		60
Featu	re Vertex Angle		100
Coars	ening Factor		1.5
🛄 Mir	n. Element Edge Length		0
Ma	ax. Element Edge Length		0
Cu	irvature Control	#div	16
	cal Refinement		
Ch	ange Element Type	Tetra(4)	157
		ОК	

Σχήμα 4.29 Ειδικές παράμετροι αναγέννησης του πλέγματος.

Τελικά το παράθυρο στο Σχήμα 4.27 θα πρέπει να έχει τη μορφή:

Name	Remesh_Tetra			
Туре	Patran Tetra			
	3-D Solid			
		Remeshing Criteria		
Inc	rement	Frequency	5	
Imr	nediate			
Ad	vanced			
		Remeshing Parameter	s	
🔘 Eler	ment Edge Length		0	
) # E	Elements		2	
Pre	vious # Elements			
	Advar	iced		
D	acat			OK

Σχήμα 4.30 Γενικές ιδιότητες αναγέννησης του πλέγματος μετά από επεξεργασία.

Επιλέγουμε το κουμπί ΟΚ.

4.9 ΡΥΘΜΙΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΦΟΡΤΙΣΗΣ

Επιλέγουμε την καρτέλα Loadcases δίνουμε την εντολή:

$\textbf{New} \rightarrow \textbf{Static}$

και πληκτρολογούμε Static στο κελί δίπλα στη θέση Name όπως πιο κάτω.

Name	Static		
Tune	Structural		
type	static		
Сору	Prev	Next	Rem
	Prope	erties	
Dead	tivation / NC Ma	ichining	
🔲 Inpu	t File Text	Include F	=ile
	Title		

Σχήμα 4.31 Επιλογές για τη ρύθμιση των στοιχείων φόρτισης.

Έπειτα επιλέγουμε το κουμπί **Properties** και εμφανίζεται το παράθυρο:

Name	Static							
Туре	Structu	ural		-				
	static							
Loa	ds				🔲 Inertia Relie	f		
🔲 Gap	)S							
Con	ntact							
🔲 Glob	bal Reme	shing						
		VCCT Crack Propa	gation					
Des 1	ign Cons	traints						
		Superplasticity Co	introl					
		Solution Contr	ol					
		Convergence Te	sting					
		Numerical Prefere	nces					
Total Lo	adcase T	lime	1		Termination	Criteria		
				Stepping F	Procedure	-	-	
Fixed		Onstant Time	e Step	0	.02	# Steps	50	
Adapti	ve	Multi-Criteria					Parameters	
		🔘 Arc Length					Parameters	
		🔘 Temperature					Parameters	
V Auto	omatic Tir	me Step Cut Back						
# Cut B	Backs Allo	wed	10					
		Loadcase Resu	lts					

Σχήμα 4.32 Ιδιότητες για τη ρύθμιση των στοιχείων φόρτισης.

Επιλέγουμε το κουμπί Contact και στη συνέχεια επιλέγουμε τα κουμπιά Contact Table και μετά Contacts το οποίο δημιουργήθηκε στο κεφάλαιο 4.7 των επαφών, όπως αναφέρθηκε. Έπειτα επιλέγουμε το κουμπί Global Remeshing και κάνουμε τικ στο Remesh_Tetra το οποίο δημιουργήθηκε στο κεφάλαιο 4.8 που περιγράφονται οι εντολές αναδημιουργίας του πλέγματος. Τέλος εισάγουμε την τιμή 20 στο κελί δίπλα στη θέση # Cut Backs Allowed.

Στη συνέχεια δίνουμε την τιμή της διάρκειας της κατεργασίας ίση με **27,47** sec στο κελί δίπλα στη θέση **Total Loadcase Time** ενώ εισάγουμε στο κελί δίπλα στη θέση **# Steps** τον αριθμό των βημάτων που θα είναι **133**.

Επίσης επιλέγουμε το κουμπί Solution Control και στο παράθυρο που εμφανίζεται στο κελί δίπλα στη θέση Max # Recycles δίνουμε την τιμή 20. Επιλέγουμε OK και κάνουμε κλικ στο κουμπί Convergence Testing για να διαλέξουμε την επιλογή Residuals Or Displacements και πατούμε πάλι OK.

Μετά τις παραπάνω επιλογές το παράθυρο στο Σχήμα 4.32 θα πρέπει να έχει τη μορφή:

M Load	dcase Properties					×
Name	Static					
Туре	Structural					
	static					
Loa	ds		🔲 Inertia R	elief		
🔲 Gap	5					
Con	tact					
🗖 Glob	al Remeshing					
	VCCT Crad	k Propagation				
Des	ign Constraints					
	Superplas	ticity Control				
	Solutio	n Control				
	Converge	ence Testing				
	Numerical	Preferences				
Total Lo	adcase Time	27.4685	🔲 Terminati	on Criteria		
		S	tepping Procedure			
Fixed	Const	tant Time Step	0.20653	# Steps	133	
Adapti	ve 🚫 Multi-	Criteria			Parameters	
	🔘 Arc Le	ength			Parameters	
	🔘 Tempo	erature			Parameters	
V Auto	matic Time Step Cu	t Back				
# Cut B	acks Allowed	20				
	Loadcas	se Results				
Re	eset					ОК

Σχήμα 4.33 Ιδιότητες για τη ρύθμιση των στοιχείων φόρτισης μετά από επεξεργασία.

4.10 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Επιλέγουμε την καρτέλα Jobs και δίνουμε την εντολή:

$\textbf{New} \rightarrow \textbf{Structural}$

και στο παράθυρο που εμφανίζεται δίνουμε το όνομα Structural στο κελί δίπλα στη θέση Name:

Name	Structural			
Туре	Structural			
Сору	Сору То	Prev	Next	Rem
	Prop	erties		
🔲 Dea	activation		DMIG Ou	t
🔲 Inp	ut File Text		🔲 Includ	le File
				Title
Chec	k Renum	ber All		
	R	un		

Σχήμα 4.34 Επιλογές για την προετοιμασία της ανάλυσης.

Επιλέγουμε το κουμπί **Properties** και στο παράθυρο που εμφανίζεται επιλέγουμε τη γραμμή **Static**, δηλαδή την ανάλυση που εισήχθη προηγουμένως.

Job	Properties		X
Name	Structural		
Туре	Structural		
Line	ar Elastic Analysis		
Select	ed Clear	Loadcases	
Static	Structural	static	
ماردانه			
Avdildi	Die		
🗆 Init	ial Loads	Design	Analysis Options
Ine	rtia Relief	Cyclic Symmetry	Job Results
	Contact Control	Global-Local	Job Parameters
	Mesh Adantivity	Steady State Rolling	Analysis Dimension
	Active Cracks		3-0
	A PERSON AND AND ADDRESS.	The second secon	
	All and a second se		

Σχήμα 4.35 Ιδιότητες για την προετοιμασία της ανάλυσης.

Στη συνέχεια επιλέγουμε το κουμπί **Contact Control** και στο παράθυρο που εμφανίζεται επιλέγουμε:

Type $\rightarrow$ Shear Bilinear (Displacement)

Το παράθυρο θα φαίνεται:

Method	Node To Segment			
	Friction			
Туре	Shear Bilinear (Dis	placemen	it)	-
Numerical Model	 Arctangent (Bilinear (Displ 	velocity) acement)		
	Parameters			
Friction Force Tolerance	2		0.05	
Slip Threshold	Automatic	•	0	
Initial Contact				
Advanced (	Contact Control			
	OK	1 1		

Σχήμα 4.36 Ρύθμιση ιδιοτήτων επαφών.

Επιλέγουμε **ΟΚ** για να κλείσει το παράθυρο. Επιστρέφοντας στο **Σχήμα 4.35** επιλέγουμε το κουμπί **Mesh Adaptivity** και στο παράθυρο που ανοίγει δίνουμε την τιμή **10000** στο κελί δίπλα στη θέση **Max. # Elements** ως μέγιστο όριο δημιουργίας πεπερασμένων στοιχείων κατά τη διάρκεια της ανάλυσης λόγω της αναδημιουργίας του πλέγματος.

Global Remeshing		
	Limits	
Max. # Elements		10000
Max. # Nodes		0
Max. # Contact Nodes /	Body	0
	Elements And Nodes	
🔘 Stop At Limit	Allow	Memory Growth
	Analysis Process	
💿 Stop And Restart	Wait	
	Subsequent Local Analy	sis
🔲 Write Glk File	Frequency	1
	ОК	

Σχήμα 4.37 Ρύθμιση της αναγέννησης του πλέγματος.

Επιλέγουμε OK και επιστρέφουμε στο Σχήμα 4.35 όπου κάνουμε κλικ στην επιλογή Analysis options και στο παράθυρο που ακολουθεί επιλέγουμε Large Strain καθώς στη περιοχή Nonlinear Procedure όπως φαίνεται στο αμέσως πιο κάτω σχήμα.

Nonlinear Procedure		Buckle Solution Method			
🕙 Small Strain 💿 Large Strain		💿 Inverse Power Sweep			
🖻 Scale To First Yield		Lanczos			
No Follower Force	-	Buckle Increments	On 🚫	Off	
Lumped Mass Shell Elements		Modal Solution Method Model Solution Method Inverse Power Sweep Lanczos			
Rotational Inertia Terms		Modal Increments	On 🔘	Off	
🕅 Enhanced Transverse Shear		Dynamic Transient Operator			
Composite Integration Method		O Implicit			
Full Layer Integration	*	O Explicit			
Perform Soil Analysis		Dynamic Harmonic Complex Damping Inertia Effects Displacement Spectral Density Entered Values Table Advanced Options			

Σχήμα 4.38 Επιλογές για τη δομική ανάλυση.

Επιλέγουμε **ΟΚ**. Επιστρέφουμε στο παράθυρο στο **Σχήμα 4.35** και επιλέγουμε το κουμπί **Job Results** προκειμένου να επιλέξουμε ποια αποτελέσματα επιθυμούμε μετά το τέλος της ανάλυσης να είναι διαθέσιμα.

Για την ανάλυση μας θα επιλέξουμε την **ισοδύναμη τάση κατά Von Mises** και την **ισοδύναμη πλαστική παραμόρφωση**. Επομένως στο παράθυρο που ανοίγει κάνουμε τικ στις επιλογές Equivalent Von Mises stress και Total Equivalent Plastic Strain του πεδίου Available Elements Scalars.

M Job Res	sults	-	-									X	3
Name S	Structural		_										
Type S	Structural												
	Post	File				Output File	Rebar Veri	fication	- Contact			I-DEAS	
		E	Binary		-	E Flowlines	Particle Tr	acking	Model Fi			Hypermesh	
Default S	Style 💌 Increment	Frequency		1		Status File	E Force Bala	ince				Adams	
			Selec	ted Elemer	nt Quantitie	25			-	Ava	ailable Element Tensors		
				Clear	Layers	1				Stracs			
E Fouiv	valent Von Mises Stress	Default		r				Ch		Stress in Deafs	word from	[	
Tabal	Envirolent Disatia Chain	Default	_	-				Con .		Suess in Preie	areu sys		
V IOLAI	i Equivalent Plasuc Strain	Default						C.H		Global Stress			-
										Av	ailable Element Scalars		
										Elastic Strain E	nergy Density		-
									V	Total Equivaler	nt Plastic Strain		-
Element Re	esults 🙆	All Points		0	Centroid					Plastic Strain E	nergy Density	,	-
Lienenerie	Selected Nod	al Quantitie	20	0	LENGOID	Default	Custom		-				
-		a gaaraa	<u> </u>			Default	Custom						
			_										
Contact Glu	lue Forces	Include		0	Exclude								
							OK						

Σχήμα 4.39 Επιλογές για την εμφάνιση των αποτελεσμάτων.

Τέλος επιλέγουμε το **OK** στο παράθυρο των ιδιοτήτων (**Σχήμα 4.35**) που είχαμε ανοίξει και στο παράθυρο στο **Σχήμα 4.34** επιλέγουμε το κουμπί **Check** και αναμένουμε το μήνυμα **INFO: Found 0 errors and 0 warnings** στην κονσόλα για να σιγουρευτούμε για τυχόν λάθη και παραλείψεις.

Επιλέγουμε την εντολή **Run** και εμφανίζεται το παρακάτω παράθυρο:

Vame	Struct	ural				
Type Struct		ural				
	User :	Subroutine F	File			
Pa	arallelizat	tion	٩	lo DDM		
			1	Solver Proc	ess	
Tit	e	Style	Table-Drive	en 🔹		Save Model
	Submit	(1)	A	dvanced Job	Submiss	sion
	Updat	te	Monitor		Kill	
Status						
Statu	s				Not Sub	mitted
Statu: Curre	s nt Increi	ment (Cycle	)		Not Sub 0	mitted
Statu: Curre Singul	s nt Increi arity Ra	ment (Cycle tio	)		Not Sub 0 0	omitted
Statu: Curre Singul Conve	s nt Increi arity Ra ergence	ment (Cycle tio Ratio	)		Not Sub 0 0 0	omitted
Statu: Curre Singul Conve Analy	s nt Increr arity Ra ergence sis Time	ment (Cyde tio Ratio	)		Not Sub 0 0 0 0	mitted
Statu: Curre Singul Conve Analy Wall T	s nt Increi arity Ra ergence sis Time ïme	ment (Cycle tio Ratio	)		Not Sub 0 0 0 0 0	mitted
Statu: Curre Singul Conve Analy Wall T	s nt Increr arity Ra ergence sis Time ïme	ment (Cycle tio Ratio	) Tota		Not Sub 0 0 0 0 0	mitted
Statu: Curre Singul Conve Analy Wall T Cycle	s nt Increr larity Ra ergence sis Time sis Time 2s	ment (Cyde tio Ratio	) Tota	Cut Backs	Not Sub 0 0 0 0 0	mitted
Statu: Curre Singul Conve Analy Wall T Cycle Sepa	s nt Increi arity Ra ergence sis Time Time 25 rations	ment (Cycle tio Ratio	) Tota	Cut Backs Remeshes	Not Sub 0 0 0 0 0 0 0	mitted
Statu: Curre Singul Conve Analy Wall T Cycle Sepa Exit N	s nt Increi arity Ra ergence sis Time īme ss rations umber	ment (Cyde tio Ratio	) Tota	Cut Backs Remeshes	Not Sub 0 0 0 0 0 0 0 0 0 Exit M	essage
Statu: Curre Singul Conve Analy Wall T Cycle Sepa Exit N Edit	s nt Increi arity Ra ergence sis Time ime es rations umber Ou	ment (Cycle tio Ratio 0 0	) Total	Cut Backs Remeshes Statu	Not Sub 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 5 File	essage Any File
Statu: Curre Singul Conve Analy Wall T Cycle Sepa Exit N Edit	s nt Increi arity Ra ergence sis Time ime es rations umber Ou Ope	ment (Cyde tio Ratio 0 0 0 itput File en Post File (	) Total	Cut Backs Remeshes Statu	Not Sub 0 0 0 0 0 0 0 0 0 5 File	essage Any File

Σχήμα 4.40 Παράθυρο για την έναρξη και τον έλεγχο της ανάλυσης.

Για την έναρξη της ανάλυσης επιλέγουμε την εντολή Submit (1).

Μετά το πέρας της ανάλυσης θα πρέπει να δίνεται ως **exit number** ο αριθμός **3004** που σηματοδοτεί την επιτυχή επίλυση. Τότε μπορούμε να παρατηρήσουμε τις διάφορες πληροφορίες όπως για παράδειγμα τους κύκλους ανάλυσης ή τον αριθμό των αναδημιουργιών πλέγματος.

Namo	Christ	ur al					
Name	Struct	urai 					
ype	Struct	Irai	-1				
	User 5	ubroutine F	lle				
Pa	arallelizati	on	[	No DDM			
				1 Solver Proc	ess		
Titl	e	Style	Table-Driv	en 🔹		Save Model	
	Submit (	(1)	A	dvanced Job	Submissi	ion	
	Update	2	Monitor		Kill		
Status	s				Complet	e	
Curre	nt Increm	nent (Cyde)	)		133 (20)	)	
Singul	arity Rat	io			0.13388	ı .	
Conve	ergence F	Ratio			0.2184		
Analy	sis Time		26			26.665	
Wall T	īme				1778		
			Tota	ıl	140		
Cycle	s	752		Cut Backs	0		
Separations		158		Remeshes	26		
Exit Number		3004		Exit Message			
Edit	Out	put File	Log File	Statu	s File	Any File	
	Oper	Dost File /	Desulte Menu	)			
	oper	reactine (	results menu				

Σχήμα 4.41 Παράθυρο για την έναρξη και τον έλεγχο της ανάλυσης μετά από τη λήξη της.

4.11 ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ & ΕΞΑΓΩΓΗ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης μπορούν να εμφανιστούν πατώντας το κουμπί **Open Post File (Results Menu)**. Στο παράθυρο που εμφανίζεται επιλέγουμε:

Scalar $\rightarrow$ Equivalent Von Mises Stress $\kappa \alpha$ I Vector $\rightarrow$ Displacement

για να προβάλλουμε την παραμόρφωση του δοκιμίου σύμφωνα με τα παραπάνω μεγέθη. Με τη βοήθεια των κουμπιών πλοήγησης μπορούμε να ξεκινήσουμε την γραφική απεικόνιση τη κατεργασίας. Στα παρακάτω σχήματα δίνεται η γραφική απεικόνιση της κατεργασίας σύμφωνα με την ανάλυση:

Σχήμα 4.42 Ισοδύναμη τάση κατά Von Mises (MPa) στην αρχική κατάσταση.

Σχήμα 4.43 Ισοδύναμη τάση κατά Von Mises (MPa) στην επανάληψη 20.

Σχήμα 4.44 Ισοδύναμη τάση κατά Von Mises (MPa) στην επανάληψη 50.

Σχήμα 4.46 Ισοδύναμη τάση κατά Von Mises (MPa) στην επανάληψη 133.

Παρατηρείται ότι πληρώθηκε επιτυχώς η κοιλότητα του δοντιού.

Επαναλαμβάνουμε όλα τα παραπάνω για τις υπόλοιπες δύο περιπτώσεις των μητρών με στοιχεία N:10, m:2 και N:20, m:4.

Σκοπός της παραπάνω προσομοίωσης, όπως αναφέρθηκε, ήταν υπολογισθούν οι μέγιστες δυνάμεις που ασκούνται από το δοκίμιο προς τα υπόλοιπα εξαρτήματα της συσκευής, δηλαδή τη **Μήτρα**, τη **Βάση** της **Μήτρας** και το Έμβολο, για τις τρεις περιπτώσεις γραναζιών που μελετώνται.

Εύκολα μπορούν να εξαχθούν οι δυνάμεις που ζητούμε σε αρχείο excel μέσα από τις εντολές:

History Plot $\rightarrow$ All Incs $\rightarrow$ Save

Εξετάζοντας το αρχείο παρατηρούμε ότι οι μέγιστες δυνάμεις εμφανίζονται στο τέλος του χρόνου της κατεργασίας. Παρακάτω δίνεται πίνακας με τις μέγιστες δυνάμεις που εμφανίζονται για την περίπτωση αυτή που εξετάσουμε ώστε να χρησιμοποιηθούν στο επόμενο κεφάλαιο που αφορά τη μελέτη αντοχής.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΠΟΥ ΑΣΚΕΙΤΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΣΕ Ν					
ΔΥΝΑΜΕΩΝ	МНТРА	ΒΑΣΗ ΜΗΤΡΑΣ	ΕΜΒΟΛΟ			
ΑΞΟΝΑΣ Χ	-15576,03	0	0			
ΑΞΟΝΑΣ Υ	16072,74	0	0			
ΑΞΟΝΑΣ Ζ	0	-17997,60	17848,29			

Πίνακας 4.2 Μέγιστες δυνάμεις κατά κατεύθυνση επί της Μήτρας.

Στα υποκεφάλαια 6.2.1, 6.3.1 και 6.4.1 δίνονται αναλυτικά τα διαγράμματα των δυνάμεων σε Ν συναρτήσει του χρόνου σε sec για τα εξαρτήματα της κάθε περίπτωσης. Φαίνεται επίσης σε κάθε διάγραμμα η μέγιστη δύναμη όπου σε όλες τις περιπτώσεις προκύπτει φυσικά στο τέλος του χρόνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ

5.1 **FENIKA**

Η μελέτη αντοχής έγινε στο πακέτο λογισμικού **Ansys**, όπως προαναφέραμε, όπου χρησιμοποιήθηκε το, κατάλληλο για αυτό το σκοπό, πρόγραμμα **Static Structural** μέσω του περιβάλλοντος **Ansys Workbench**.

Παρακάτω παρουσιάζεται η διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη περίπτωση της Μήτρας με στοιχεία N:15, m:3. Η ίδια διαδικασία επαναλήφθηκε για τις υπόλοιπες δυο περιπτώσεις.

5.2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Αρχικά τρέχουμε το λογισμικό Workbench όπου από τη λίστα Analysis Systems επιλέγουμε το σύστημα Static Structural από τα διατιθέμενα συστήματα αναλύσεων. Το παράθυρο του συστήματος φαίνεται πιο κάτω.

Σχήμα 5.1 Παράθυρο συστήματος Static Structural στο περιβάλλον Workbench.

Επιλέγουμε το αντικείμενο **Geometry** για την εισαγωγή και επεξεργασία της γεωμετρίας και ενεργοποιούμε το λογισμικό **DesignModeler**. Εκεί, δίνουμε την εντολή:

$\textbf{File} \rightarrow \textbf{Import External Geometry File...}$

Για να εισάγουμε τη γεωμετρία της **Μήτρας Ν:15, m:3** εφόσον την έχουμε εξάγει σε κατάλληλο αρχείο από το **Solidworks**.

File	Create	Concept	Tools	View	Help	
\$	Refresh I	nput				
2	Start Ove	r				
S	Load Des	ignModele	er Datab	ase		
	Save Proj	ect				
	Export					
	Attach to	Active CA	D Geon	netry		
	Import E	cternal Geo	ometry F	ile		
٩.	Import S	haft Geom	etry			
Q,	Write Scr	ipt: Sketch	(es) of A	Active P	lane	
R	Run Scrip	ot				
8	Print					
	Auto-sav	e Now				
	Restore A	uto-save l	File			•
	Recent In	nports				•
	Close De	signModel	er			

Σχήμα 5.2 Παράθυρο εισαγωγής της Γεωμετρίας στο DesignModeler.

Εμφανίζεται το αντικείμενο **Import1** στο δέντρο επιλογών και επιλέγουμε από τα εργαλεία το κουμπί **Generate** για να γεννηθεί η γεωμετρία.

Σχήμα 5.3 Γεωμετρία της Μήτρας Ν:15, m:3 που εισήχθη στο περιβάλλον του DesignModeler.

Για να την εξοικονόμηση υπολογιστικού χρόνου ή επίτευξης ποιοτικότερων αποτελεσμάτων για τον ίδιο χρόνο επιδιώχθηκε, όπως και στη περίπτωση της προσομοίωσης σφυρηλάτησης, να έχουμε συμμετρία. Στη περίπτωση μας, για το σύνολο της Μήτρας, είναι δυνατόν να έχουμε συμμετρία ½. Δίνουμε λοιπόν την εντολή:

$\textbf{Tools} \rightarrow \textbf{Symmetry}$

Στο παράθυρο λεπτομερειών επιλέγουμε:

Symmetry Plane1 $\rightarrow$ YZplane

που αντιστοιχεί στο κατάλληλο επίπεδο συμμετρίας για το δικό μας σύστημα συντεταγμένων.

Επιλέγοντας Generate η γεωμετρία θα φαίνεται με συμμετρία ½ όπως φαίνεται παρακάτω.

Σχήμα 5.4 Συμμετρία ½ της Μήτρας.

Τώρα θα σχεδιάσουμε τις επιφάνειες πάνω στις οποίες θα εφαρμοστούν οι δυνάμεις που υπολογίστηκαν από την προηγούμενη προσομοίωση. Πρώτα θα δημιουργήσουμε την επιφάνεια εφαρμογής της μέγιστης κάθετης δύναμης που δέχεται η Βάση της Μήτρας από το δοκίμιο. Επιλέγουμε:

$\textbf{Tools} \rightarrow \textbf{Projection}$

Στο παράθυρο με τις λεπτομέρειες στις θέσεις **Target** και **Edges** πρέπει να επιλέξουμε την επιφάνεια και τις ακμές που θέλουμε να αποτυπωθούν σε αυτή.

Απομονώνουμε το εξάρτημα της Μήτρας και επιλέγουμε τις ακμές της γεωμετρίας οδοντώσεως στη κάτω επιφάνεια της όπως δείχνεται πιο κάτω.

Σχήμα 5.5 Ακμές της οδοντώσεως στη κάτω επιφάνεια της Μήτρας.

Έπειτα επιλέγουμε την άνω επιφάνεια της **Βάσης της Μήτρας** και δίνουμε την εντολή **Generate** για να αποτυπωθεί η γεωμετρία όπως φαίνεται παρακάτω.

Σχήμα 5.6 Επιφάνεια εφαρμογής της κάθετης δύναμης επί της Μήτρας.

Στη συνέχεια θα ορίσουμε της επιφάνειες εφαρμογής των μέγιστων δυνάμεων που ασκούνται από το δοκίμιο προς τη Μήτρα. Οι δυνάμεις αυτές εφαρμόστηκαν στο τέλος της κατεργασίας όπου το δοκίμιο γέμισε πλήρως της κοιλότητες της εσωτερικής οδόντωσης. Επομένως το ύψος της επιφάνειας εφαρμογής των δυνάμεων θα ισούται με το τελικό επιθυμητό πάχος των οδοντωτών τροχών που όπως αναφέρθηκε είναι **10 mm** για όλες τις περιπτώσεις.

Δίνουμε την κατάλληλη εντολή:

$\textbf{Create} \rightarrow \textbf{Extrude}$

Όπου στο παράθυρο λεπτομερειών επιλέγουμε κατά σειρά: Operation $\rightarrow$ Imprint Faces, Extent Type $\rightarrow$ Fixed, Depth (>0) $\rightarrow$ 10 mm, Target Bodies $\rightarrow$ Selected Bodies.

Στη θέση **Geometry** επιλέγουμε την επιφάνεια του σχήματος που αποτυπώθηκε πριν και στη θέση **Target Bodies** επιλέγουμε την Μήτρα. Το παράθυρο των λεπτομερειών θα πρέπει να φαίνεται όπως πιο κάτω.

-	Details of Extrude1	
	Extrude	Extrude1
	Geometry	1 Face
	Operation	Imprint Faces
	Direction Vector	Plane Normal
	Direction	Normal
	Extent Type	Fixed
	FD1, Depth (>0)	10 mm
	As Thin/Surface?	No
	Target Bodies	Selected Bodies
	Bodies	1
	Merge Topology?	Yes
=	Geometry Selection:	:1
	Face	1

Σχήμα 5.7 Παράθυρο λεπτομερειών της εντολής Extrude έπειτα από επεξεργασία.

Τελικά δίνουμε την εντολή Generate και οι επιφάνειες της Μήτρας χωρίζονται στο ύψος των 10 mm.

Σχήμα 5.8 Επιφάνειες που αποτυπώθηκαν σε ύψος 10 mm.

Για να είναι όμως σε συμφωνία η εφαρμογή των δυνάμεων κατά τους άξονες x και y, όπως προέκυψαν από την ανάλυση με συμμετρία ¹/₂ του οδόντα, θα διαιρέσουμε τις ήδη υπάρχουσες επιφάνειες των πόδων και αυτές των κεφαλών των οδόντων που δημιουργήθηκαν μόλις. Επιλέγουμε:

$\textbf{Concept} \rightarrow \textbf{Split} \ \textbf{Edges}$

Για τη θέση **Edges** επιλέγουμε τις ακμές σύμφωνα με τα παραπάνω όπως φαίνεται πιο κάτω.

Σχήμα 5.9 Επιλεγμένες ακμές προς διαίρεση σε πράσινο χρώμα.

Στη θέση Fraction εισάγουμε τη τιμή **0,5** και επιλέγουμε Generate.

Έπειτα, προκειμένου να διαιρέσουμε τις επιφάνειες δίνουμε την εντολή:

$\textbf{Tools} \rightarrow \textbf{Face Split}$

και επιλέγουμε ως **Target Face** την επιφάνεια του πόδα ή της κεφαλής ενός οδόντα και ως **Tool Geometry** τα μεσαία σημεία των αντίστοιχων ακμών όπως φαίνεται πιο κάτω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ

Σχήμα 5.10 Επιλεγμένη επιφάνεια κεφαλής οδόντα προς διαίρεση.

Σχήμα 5.11 Επιλεγμένη επιφάνεια πόδα προς διαίρεση.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ

Δίνουμε την εντολή **Generate** για να χωριστεί η επιφάνεια. Η παραπάνω διαδικασία πρέπει να επαναληφθεί για όλες τις υπόλοιπες αντίστοιχες επιφάνειες. Τελικά οι επιφάνειες της Μήτρας έπειτα από τις διαιρέσεις θα πρέπει να έχουν τη παρακάτω μορφή.

Σχήμα 5.12 Επιφάνειες εφαρμογής των δυνάμεων επί της Μήτρας.

Τέλος η επιφάνεια εφαρμογής της δύναμης από το δοκίμιο προς το Έμβολο είναι η παρακάτω επιφάνεια και δε χρειάζεται περαιτέρω επεξεργασία.

Σχήμα 5.13 Επιφάνεια εφαρμογής της δύναμης επί του Εμβόλου.

Έχοντας τελειώσει με την επεξεργασία κλείνουμε το **DesignModeler** και επιστρέφουμε στο περιβάλλον **Workbench** όπου το παράθυρο του **Static Structural** θα έχει τη μορφή:

•	А		
1	🪾 Static Structu	iral	
2	Sengineering D	)ata 🗸	4
3	00 Geometry	~	4
4	Model	4	
5	🍓 Setup	?	
6	Solution	4	
7	🥪 Results	4	

Σχήμα 5.14 Παράθυρο συστήματος Static Structural στο περιβάλλον Workbench έπειτα από την επεξεργασία.

5.3 ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗ

Στο παράθυρο του συστήματος Static Structural επιλέγουμε το αντικείμενο Model ξεκινώντας το πρόγραμμα Ansys Mechanical. Παρατηρούμε ότι εισήχθη η γεωμετρία με τη συμμετρία ½ και τις επιφάνειες όπως αυτές δημιουργήθηκαν στο DesignModeler. Το δέντρο επιλογών πριν την οποιαδήποτε επεξεργασία θα έχει τη μορφή:

Σχήμα 5.15 Δέντρο επιλογών στο πρόγραμμα Mechanical.

Το πρώτο που πρέπει να κάνουμε είναι να ελέγξουμε την θερμοκρασία περιβάλλοντος γιατί πρόκειται για ψυχρή σφυρηλάτηση.

Επιλέγουμε το αντικείμενο Static Structural και στο παράθυρο λεπτομερειών ελέγχουμε αν στη θέση Environment Temperature στο πεδίο Options περιέχεται η τιμή 22 °C.

5.3.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΑΦΩΝ

Το Ansys παρέχει τη δυνατότητα να δημιουργηθούν αυτόματα οι επιφάνειες των επαφών μεταξύ των σωμάτων. Στο αντικείμενο **Connections** του δέντρου επιλογών κάνουμε δεξί κλικ και επιλέγουμε **Create Automatic Connections** για να δημιουργούν οι επαφές εφόσον δεν δημιουργήθηκαν στην έναρξη του Mechanical.

Όλες οι επαφές μεταξύ των σωμάτων θεωρήθηκαν ότι έχουν συντελεστή τριβής ίσο με 0,2 πλην της επαφής των κοχλιών με τη Βάση του Κελύφους που θεωρήθηκαν πακτωμένοι (Bonded) λόγω του σπειρώματος. Επιλέγουμε όλες τις σχετικές επαφές και στο παράθυρο λεπτομερειών επιλέγουμε:

Type $\rightarrow$ Frictional, Friction Coefficient $\rightarrow$ 0,2 kal Interface Treatment $\rightarrow$ Adjust to Touch

-	Scope		
	Scoping Method	Geometry Selection	
-	efinition		
	Туре	Frictional	
	Friction Coefficient	0.2	
	Scope Mode	Automatic	
	Behavior	Program Controlled	
	Suppressed	No	
-	Advanced		
	Formulation	Program Controlled	
	Detection Method	Program Controlled	
	Interface Treatment	Adjust to Touch	
	Normal Stiffness	Program Controlled	
	Update Stiffness	Program Controlled	
	Stabilization Damping Factor	0.	
	Pinball Region	Program Controlled	
	Time Step Controls	None	

Το παράθυρο λεπτομερειών φαίνεται πιο κάτω.

Σχήμα 5.16 Παράθυρο λεπτομερειών επαφών.

Αντίθετα για τις επαφές των κοχλιών με τη Βάση του Κελύφους επιλέγουμε **Type** → **Bonded** για να προσομοιώσουμε το σπείρωμα. Τέλος η επαφή μεταξύ Μήτρας και Εμβόλου δεν ελήφθη υπόψη. Το δέντρο με τις επαφές πρέπει να είναι φαίνεται όπως παρακάτω.

Σχήμα 5.17 Δέντρο επαφών.

5.3.2 ΓΕΝΕΣΗ ΠΛΕΓΜΑΤΟΣ ΠΕΠΕΡΑΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η δημιουργία του πλέγματος γίνεται αυτόματα ενώ δίνεται η δυνατότητα έλεγχου της ποιότητας αυτού όσον αφορά τον αριθμό των στοιχείων και των κόμβων, τον τύπο τους και τη διάταξη τους. Είναι δυνατόν επίσης να επιτευχτεί τοπικά διαφορετική ποιότητα.

Στην περίπτωση μας επιλέχθηκε ένα μέσης ποιότητας πλέγμα και οι υπόλοιπες επιλογές αφέθηκαν στην κρίση του προγράμματος. Στο παράθυρο λεπτομερειών του αντικειμένου **Mesh** επιλέγουμε **Sizing** → **Relevance Center** → **Medium**. Έπειτα κάνουμε δεξί κλικ και επιλέγουμε **Generate Mesh** και δημιουργείται το πλέγμα αυτόματα.

Σχήμα 5.18 Πλέγμα πεπερασμένων στοιχείων στο Ansys.

Στο παράθυρο των λεπτομερειών μπορούμε να δούμε τον αριθμό των κόμβων και των στοιχείων που δημιούργησε το πρόγραμμα. Στην περίπτωση μας δημιουργήθηκαν **73.751 κόμβοι** και **33.652 στοιχεία**. Οι αριθμοί αυτοί για τις ίδιες ρυθμίσεις μπορεί να διαφέρουν κατά ένα πολύ μικρό ποσοστό από γένεση πλέγματος σε γένεση πλέγματος ή από υπολογιστή σε υπολογιστή.

5.3.3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΥΝΑΜΕΩΝ & ΣΤΗΡΙΞΕΩΝ

Ως φόρτιση, όπως αναφέρθηκε, ελήφθησαν μόνο οι τελικές δυνάμεις οι οποίες είναι και οι μέγιστες σύμφωνα με τα διαγράμματα δυνάμεων όπως αυτά δίνονται στα Σχήμα 6.20, Σχήμα 6.21, Σχήμα 6.22 και Σχήμα 6.23 και τις τιμές τους συγκεντρώνει ο Πίνακας 4.2.

Οι μέγιστες δυνάμεις που δέχεται η Μήτρα Ν:15, m:3 σχετικά με του άξονες είναι:

- Άξονας x: -15576,03 N επί της Μήτρας
- Άξονας y: 16072,74 N επί της Μήτρας
- Άξονας z: -17997,60 Ν επί της Βάσης της Μήτρας, 17848,29 Ν επί του Εμβόλου.

Οι δυνάμεις αυτές αφορούν το 1/30 της Μήτρας με 15 δόντια καθώς ελήφθησαν από συμμετρία ¹/₂ του δοντιού. Η ανάλυση αυτή εδώ όμως έγινε επίσης σε συμμετρία ¹/₂ και επομένως οι συνολικές δυνάμεις που δέχονται οι **Βάση της Μήτρας** και το Έμβολο θα βρεθούν με απλό πολλαπλασιασμό των παραπάνω τιμών με το 15. Προκύπτει:

- Βάση Μήτρας: -269964 N
- Έμβολο: 267724,35 N

Δίνουμε λοιπόν την εντολή:

$\textbf{Loads} \rightarrow \textbf{Force}$

Επιλέγουμε την επιφάνεια εφαρμογής της δύναμης επί της **Βάσης της Μήτρας** όπως ορίστηκε (Σχήμα 5.6) και μετά στο παράθυρο των λεπτομερειών επιλέγουμε κατά σειρά: **Define By** → **Components**, **Z Component** → **-269964 N**. Επιλέγουμε **Generate**. Επαναλαμβάνουμε το ίδιο αντίστοιχα για το Έμβολο.

Οι δυνάμεις επί της Βάσης και επί του Εμβόλου θα πρέπει να φαίνονται όπως πιο κάτω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ

Σχήμα 5.19 Κάθετη δύναμη επί της Βάσης της Μήτρας.

Σχήμα 5.20 Κάθετη δύναμη επί του Εμβόλου.

Όσον αφορά τις δυνάμεις επί της Μήτρας, αυτές θα εφαρμοστούν στις επιφάνειες όπως σχεδιάστηκαν στα προηγούμενα (**Σχήμα 5.12**) χρησιμοποιώντας κατάλληλα συστήματα συντεταγμένων.

Η πρώτη δύναμη επί του μισού δοντιού όμως μπορεί να εφαρμοστεί με το γενικό σύστημα συντεταγμένων. Επιλέγουμε τις επιφάνειες και εισάγουμε δίπλα από τις θέσεις **X Component** και **Y Component** τις τιμές **-15576,03** και **16072,74** αντίστοιχα. Η δύναμη θα πρέπει να φαίνεται όπως παρακάτω.

Σχήμα 5.21 Δύναμη επί του μισού δοντιού της Μήτρας.

Η δύναμη, σύμφωνα με το λογισμικό Ansys, μετατρέπεται σε πίεση διαιρώντας το μέτρο του καθέτου διανύσματος της στην επιφάνεια ή τις επιφάνειες στις οποίες εφαρμόζεται με την ίδια την επιφάνεια ή τις επιφάνειες.

Στη συνέχεια για να εφαρμοστεί η απέναντι δύναμη πάνω στο ίδιο δόντι θα πρέπει να περιστρέψουμε το σύστημα συντεταγμένων. Για αυτό το σκοπό δημιουργούμε ένα καινούριο σύστημα κάνοντας δεξί κλικ στο αντικείμενο **Coordinate Systems** του δέντρου επιλογών επιλέγοντας **Insert** → **Coordinate System**. Έπειτα επιλέγουμε **Define By** → **Global Coordinates** και από τα εργαλεία τα σχετικά με τα συστήματα συντεταγμένων επιλέγουμε το κουμπί με εικονίδιο **RZ**, δηλαδή για την περιστροφή γύρω από τον άξονα z. Εισάγουμε την τιμή **24°** για να περιστραφεί το σύστημα κατά ένα δόντι. Επιλέγουμε **Generate** και το σύστημα συντεταγμένων που δημιουργείται φαίνεται πιο κάτω.

Σχήμα 5.22 Περιστρεμμένο σύστημα συντεταγμένων κατά 24°.

Δίνουμε πάλι την εντολή Loads → Force και στο παράθυρο λεπτομερειών στη θέση Coordinate System επιλέγουμε το σύστημα συντεταγμένων που μόλις δημιουργήσαμε. Στη θέση όμως X Component δίνουμε την θετική τιμή 15576,03 προκειμένου η δύναμη να έχει κατεύθυνση στο εσωτερικό της οδόντωσης. Παρακάτω φαίνεται η κατεύθυνση της δύναμη αυτής σε σχέση με την πρώτη.

Σχήμα 5.23 Δυνάμεις επί του δοντιού της Μήτρας.

Έπειτα για το ίδιο σύστημα συντεταγμένων εισάγουμε τις δυνάμεις στο επόμενο μισό δόντι με τις τιμές -15576,03 και 16072,74 για τις κατευθύνσεις των αξόνων x και y αντίστοιχα. Παρακάτω φαίνονται και οι τρεις δυνάμεις.

Σχήμα 5.24 Δυνάμεις επί ενός και μισού δοντιού της Μήτρας.

Τελικά είναι απαραίτητο να δημιουργήσουμε 7 διαφορετικά συστήματα συντεταγμένων όπου το καθένα θα είναι περιστρεμμένο κατά 24° από το προηγούμενο. Κάθε σύστημα θα εξυπηρετεί ένα ζεύγος δυνάμεων οπότε και θα εφαρμόσουμε 14 δυνάμεις (συνολικά 15 με την πρώτη που είχε το γενικό σύστημα συντεταγμένων). Παρακάτω παρουσιάζονται όλες οι δυνάμεις που εφαρμόστηκαν.

Σχήμα 5.25 Δυνάμεις επί της Μήτρας.

Στην ανάλυση θεωρήθηκε επίσης ότι υπάρχει πρόταση στους κοχλίες ίση με **5000 Ν**. Η πρόταση για τους κοχλίες που βρίσκονται πάνω στο επίπεδο της συμμετρίας <u>ελήφθη η μισή</u>. Για την εφαρμογή της πρότασης πρέπει να ορίσουμε συγκεκριμένο σύστημα συντεταγμένων επί του κορμού του κοχλία. Στο παράθυρο λεπτομερειών του συστήματος συντεταγμένων επιλέγουμε **Define By** $\rightarrow$ **Geometry Selection** και επιλέγουμε το κοχλία ή αν πρόκειται για τους κοχλίες πάνω στο επίπεδο συμμετρίας τότε επιλέγουμε την επιφάνεια τους που περιέχεται στο επίπεδο αυτό.

Αφού έχουν οριστεί τα κατάλληλα συστήματα συντεταγμένων δίνουμε την εντολή:

$\textbf{Load} \rightarrow \textbf{Bolt Pretension}$

και εισάγουμε την τιμή της πρότασης στη θέση **Preload**. Δίνεται το σχετικό σχήμα πιο κάτω.

Σχήμα 5.26 Προτάσεις Κοχλιών.

Η στήριξη της κατασκευής επιτυγχάνεται, όπως αναφέρθηκε, με τη χρήση επιπλέον κοχλιών που τοποθετούνται στις οπές του Βάσης του Κελύφους. Για την ανάλυση θα χρησιμοποιηθεί πάκτωση τόσο στην κάτω επιφάνεια της Βάσης του Κελύφους όσο και την άνω επιφάνεια του Άνω Εμβόλου. Η πάκτωση γίνεται με τη χρήση της εντολής:

Supports $\rightarrow$ Fixed Support

Όπου επιλέγουμε τις εν λόγω επιφάνειες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ

Σχήμα 5.27 Πάκτωση στην κάτω επιφάνεια της Βάσης του Κελύφους.

Σχήμα 5.28 Πάκτωση στην άνω επιφάνεια του Άνω Εμβόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ

Σχήμα 5.29 Όλες οι δυνάμεις που εφαρμόστηκαν.

Τέλος, προκειμένου οι δυνάμεις να έχουν ομαλή εφαρμογή επιλέχθηκε ο χρόνος της ανάλυσης ίσος με **27,47 sec** που είναι ίσος με την διάρκεια κατεργασίας της σφυρηλάτησης που προσομοιώθηκε στα προηγούμενα. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι προσομοιώθηκε και η φόρτιση χρονικά. Τα φορτία θα εισαχθούν γραμμικά με τον χρόνο χωρίς να ακολουθούνται οι διακυμάνσεις των δυνάμεων όπως δίνονται στα διαγράμματα που φαίνονται στα **Σχήμα 6.20**, **Σχήμα 6.21**, **Σχήμα 6.22** και **Σχήμα 6.23** στο κεφάλαιο 6.3.1. Θα μπορούσε να είχε χρησιμοποιηθεί χρόνος ανάλυσης διαφορετικός από τα 27,47 sec. Το παράθυρο του συστήματος πλέον θα πρέπει να έχει τη παρακάτω μορφή.

Σχήμα 5.30 Παράθυρο συστήματος Static Structural μετά την μοντελοποίηση. Εκείνο που μένει είναι η επιλογή της εντολής **Solve**.

5.3.4 ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Η ανάλυση έπειτα κάποιο χρονικό διάστημα ολοκληρώνεται και το παράθυρο του συστήματος στο περιβάλλον Workbench θα είναι όπως παρακάτω.

Σχήμα 5.31 Παράθυρο συστήματος Static Structural μετά την επίλυση.

Στη συνέχεια θέλουμε να δούμε τα αποτελέσματα καθώς απαραίτητη είναι η γνώση των τάσεων που ασκούνται στα εξαρτήματα για την μετέπειτα εκλογή των υλικών.

Πρώτα θα εμφανίσουμε τις **ισοδύναμες τάσεις κατά Mises** σε κάθε εξάρτημα και με βάση τις μέγιστες τιμές τους θα αποφανθούμε ποια υλικά είναι κατάλληλα για το καθένα. Τα εξαρτήματα με τα επιλεγμένα υλικά στη συνέχεια θα εξεταστούν ως προς τον συντελεστή ασφαλείας τους.

Τα αποτελέσματα μπορούν εύκολα να δοθούν μέσω της εντολής:

Stress $\rightarrow$ Equivalent (Von Mises)

Και στο αντίστοιχο αντικείμενο που εμφανίστηκε κάνουμε δεξί κλικ και επιλέγουμε **Evaluate All Results**. Τότε θα εμφανιστούν τα αποτελέσματα όπως στις εικόνες του παρακάτω σχήματος.

Σχήμα 5.32 Αποτελέσματα ισοδύναμων τάσεων.

<u>Αναλυτικά με εικόνες τα αποτελέσματα των ισοδύναμων τάσεων όλων των περιπτώσεων και</u> <u>για όλα τα εξαρτήματα δίνονται στο κεφάλαιο 6 στα υποκεφάλαια 6.2.2, 6.3.2, και 6.4.2.</u>

5.4 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Στην συνέχεια για να εισάγουμε τα υλικά για την ανάλυση επιλέγουμε το αντικείμενο **Engineering Data** του συστήματος **Static Structural** και εκεί εισάγουμε τις τιμές των βασικών ιδιοτήτων για κάθε υλικό που επιλέξαμε σύμφωνα με τις ισοδύναμες τάσεις. Η διαδικασία δε χρειάζεται να επαναληφθεί για τις τρείς μήτρες καθώς μπορούμε απλά με το ποντίκι να μεταφέρουμε τα δεδομένα του Engineering Data από το ένα σύστημα στο άλλο όπως φαίνεται παρακάτω.

Σχήμα 5.33 Μεταφορά δεδομένων των υλικών από το ένα σύστημα στο άλλο.

<u>Τα επιλεγμένα υλικά για κάθε εξάρτημα δίνονται στο υποκεφάλαιο 6.5 ενώ αναλυτικά οι</u> ιδιότητες τους δίνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΛΙΚΩΝ

Έπειτα στο Mechanical στο αντικείμενο Geometry του δέντρου επιλογών επιλέγουμε το εξάρτημα που θέλουμε να ορίσουμε υλικό και στη θέση Material → Assignment του παραθύρου λεπτομερειών επιλέγουμε το υλικό.

Τότε τα αποτελέσματα μπορούν εύκολα να δοθούν μέσω της εντολής

$\textbf{Tools} \rightarrow \textbf{Stress Tool} \rightarrow \textbf{Safety Factor}$

Και στο αντίστοιχο αντικείμενο που εμφανίστηκε κάνουμε δεξί κλικ και επιλέγουμε πάλι **Evaluate All Results**. Τότε θα εμφανιστούν τα αποτελέσματα όπως στις εικόνες του παρακάτω σχήματος.

Σχήμα 5.34 Αποτελέσματα συντελεστών ασφαλείας.

Αναλυτικά με εικόνες τα αποτελέσματα των συντελεστών ασφαλείας όλων των περιπτώσεων και για τα πιο πολλά εξαρτήματα δίνονται στο υποκεφάλαιο 6.6 με υποκεφάλαια 6.6.1, 6.6.2 και 6.6.3.

5.5 ΣΦΙΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ & ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΠΟΙΗΣΗ

Οι μήτρες δεν σχεδιάστηκαν έχοντας υπόψη να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος της σφικτής συναρμογής (shrink fit) για την μεταφορά των υψηλών τάσεων από τη μήτρα προς το κέλυφος κατά τη κατεργασία καθώς οι συχνές αλλαγές των μητρών το καθιστούν αντιοικονομικό και χρονοβόρο.

Παρόλα αυτά οι μήτρες μελετήθηκαν επίσης ως προς το αν υπάρχει δυνατότητα, για τα ήδη επιλεγμένα υλικά κατασκευής, να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος και σε ποιο βαθμό.

Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να αλλάξουμε τις συνθήκες επαφής μεταξύ Μήτρας και Κελύφους και να διερευνήσουμε μέχρι ποιάς τιμής της σφικτής συναρμογής μπορεί να έχουμε ασφαλή κατεργασία. Αυτό θα το πετύχουμε παραμετροποιώντας τις τιμές τόσο της συναρμογής όσο και των συντελεστών ασφαλείας.

Με την παραμετροποίηση πετυχαίνουμε να παίρνουμε αποτελέσματα για ένα εύρος τιμών (ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας) με είσοδο ένα εύρος τιμών (συναρμογή) χωρίς να χρειάζεται να επαναλαμβάνεται η διαδικασία ξεχωριστά για κάθε τιμή και περίπτωση. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται αυτόματα κερδίζοντας χρόνο.

Επιστρέφουμε λοιπόν στο δέντρο επαφών και επιλέγουμε το αντικείμενο επαφής μεταξύ της **Μήτρας** και του **Κελύφους**. Ξεχωρίζουμε και επιλέγουμε τις κυλινδρικές επιφάνειες όπως φαίνονται στα παρακάτω σχήματα.

Σχήμα 5.35 Επιφάνειες εφαρμογής σφικτής συναρμογής στη Μήτρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΟΧΗΣ

Σχήμα 5.36 Επιφάνειες εφαρμογής σφικτής συναρμογής στο Κέλυφος.

Έπειτα στο πεδίο Advanced στη θέση Interface Treatment επιλέγουμε Add offset, Ramped Effects αντί για Adjust to Touch και κάνουμε κλικ στο κουτί δίπλα στη θέση Offset. Εμφανίζεται το γράμμα P που μας ενημερώνει ότι καταχωρήθηκε ως παράμετρος όπως φαίνεται παρακάτω.

	Advanced		
	Formulation	Program Controlled	
	Detection Method	Program Controlled	
	Interface Treatment	Add Offset, Ramped Effects	
	P Offset	0. mm	
	Normal Stiffness	Program Controlled	
	Update Stiffness	Program Controlled	
	Stabilization Damping Factor	0.	
	Pinball Region	Program Controlled	
	Time Step Controls	None	

Σχήμα 5.37 Επιλογές για τη σφικτή συναρμογή και παραμετροποίηση της.

Οι υπόλοιπες επιφάνειες επαφών θα πρέπει να ληφθούν υπόψη σε ξεχωριστό αντικείμενο επαφών σύμφωνα με τις συνθήκες επαφής από τα προηγούμενα, δηλαδή **Adjust to Touch**.Τώρα θα πρέπει επίσης σαν έξοδο να επιλέξουμε να καταχωρηθούν όλοι οι συντελεστές ασφαλείας ως παράμετροι.

Επιλέγουμε τα αντίστοιχα αντικείμενα αποτελεσμάτων των συντελεστών ασφαλείας για κάθε εξάρτημα όπου επιλέγουμε από το πεδίο **Results** το κουτί δίπλα στη θέση **Minimum**. Τότε εμφανίζεται το γράμμα **P** που μας ενημερώνει ότι καταχωρήθηκε ως παράμετρος όπως φαίνεται παρακάτω.

Ξ	Results		
	P Minimum	2.077	
	Minimum Value Over Time		
	Minimum	2.077	
	Maximum	10.385	
	Maximum Value Over Time		
	Minimum	15.	
	Maximum	15.	

Σχήμα 5.38 Επιλογές για τη παραμετροποίηση των ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας.

Η διαδικασία αυτή πρέπει να επαναληφθεί για όλα τα αντικείμενα εμφάνισης αποτελεσμάτων που αφορούν τους συντελεστές ασφαλείας.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε για αυτή τη περίπτωση της Μήτρας πρέπει να ακολουθηθεί για τις υπόλοιπες δύο περιπτώσεις. Τότε, το περιβάλλον Workbench θα έχει τη παρακάτω μορφή.

Σχήμα 5.39 Συστήματα στο Workbench έπειτα από τη παραμετροποίηση.

Θα πρέπει δοθεί προσοχή ώστε τα κόκκινα βέλη που συμβολίζουν την είσοδο και την έξοδο παραμέτρων να σχηματίζουν κύκλωμα για κάθε σύστημα.

Τώρα επιλέγοντας το πεδίο **Parameter Set** εισερχόμαστε στο περιβάλλον των παραμέτρων όπου μπορούμε να δώσουμε το εύρος τιμών που επιθυμούμε.

Για τη δική μας ανάλυση, έπειτα από αρκετές δοκιμές για τις τρείς περιπτώσεις, επιλέξαμε τις τιμές:

Offset: 0,01 mm $\rightarrow$ 0,02 mm $\rightarrow$ 0,03 mm $\rightarrow$ 0,04 mm $\rightarrow$ 0,05 mm $\rightarrow$ 0,06 mm $\rightarrow$ 0,07 mm

Για την έναρξη των υπολογισμών επιλέγουμε το κουμπί Update All Design Points.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ανάλυση με παραμέτρους, όπως περιγράφηκε πιο πάνω και με τις ρυθμίσεις από τα προηγούμενα, πρόκειται να διαρκέσει αρκετές ώρες.

Αναλυτικά τα αποτελέσματα των συντελεστών ασφαλείας συναρτήσει των παραπάνω τιμών όλων των περιπτώσεων και για όλα τα εξαρτήματα δίνονται στο υποκεφάλαιο 6.7 με υποκεφάλαια 6.7.1, 6.7.2 και 6.7.3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

6.1 **FENIKA**

Πρώτα παρατίθενται τα διαγράμματα δυνάμεων επί των εξαρτημάτων ανά Μήτρα, όπως προέκυψαν από την ανάλυση στο MSC MARC (κεφάλαιο 4), όπου σημειώνεται η μέγιστη δύναμη και μετά συγκεντρώνονται οι μέγιστες ισοδύναμες τάσεις, όπως προέκυψαν από την ανάλυση στο ANSYS (κεφάλαιο 5), και εμφανίζεται αναλυτικά η διακύμανση τους σε κάθε εξάρτημα.

Έπειτα, με βάση τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τα προηγούμενα, επιλέγονται τα κατάλληλα υλικά και δίνονται σε πίνακα οι ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας ενώ δείχνεται η διακύμανση τους σε όποιο εξάρτημα έχει νόημα.

Τέλος γίνεται έλεγχος της σφικτής συναρμογής όπου εμφανίζονται σε πίνακα οι ελάχιστοι συντελεστές σε σχέση με τη τιμή της σφικτής συναρμογής και δείχνεται ενδεικτικά η διακύμανση των συντελεστών των δύο εξαρτημάτων για την τιμή 0,03 mm.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

6.2 MHTPA N:10, m:2

6.2.1 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Σχήμα 6.1 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση –x.

Σχήμα 6.2 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση y.

Σχήμα 6.3 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση -z.

Σχήμα 6.4 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση z.

6.2.2 ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οι μέγιστες ισοδύναμες τάσεις για κάθε εξάρτημα δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

A/A	EEAPTHMA	ΜΕΓΙΣΤΗ ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΤΑΣΗ (MPa)
1	Μήτρα 10_2	1506,1
2	Έμβολο 10_2	1862,6
3	Βάση Μήτρας	363,7
4	Κέλυφος	82,6
5	Βάση Κελύφους	124,6
6	Άνω Έμβολο	1417
7	Κοχλίες 3/8	241,5
8	Πείροι	8,7

Πίνακας 6.1 Μέγιστες Ισοδύναμες τάσεις κατά Mises για τη Μήτρα N:10, m:2.

Παρακάτω δίνονται ο διακυμάνσεις των ισοδύναμων τάσεων πρώτα συνολικά για τη συσκευή και στη συνέχεια για το κάθε κομμάτι ξεχωριστά.

Σχήμα 6.5 Ισοδύναμες τάσεις για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:10, m:2.

Σχήμα 6.6 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:10, m:2 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.7 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:10, m:2 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.8 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:10, m:2 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.9 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:10, m:2 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.10 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.11 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.12 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.13 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.14 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.15 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.16 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.17 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.18 Ισοδύναμες τάσεις για τους Κοχλίες.

Σχήμα 6.19 Ισοδύναμες τάσεις για τους Πείρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

6.3 MHTPA N:15, m:3

6.3.1 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Σχήμα 6.20 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση -x.

Σχήμα 6.21 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση y.

Σχήμα 6.22 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση -z.

Σχήμα 6.23 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση z.

6.3.2 ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οι μέγιστες ισοδύναμες τάσεις για κάθε εξάρτημα δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

A/A	EEAPTHMA	ΜΕΓΙΣΤΗ ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΤΑΣΗ (MPa)
1	Μήτρα 15_3	970,2
2	Έμβολο 15_3	1468,5
3	Βάση Μήτρας	465
4	Κέλυφος	233,2
5	Βάση Κελύφους	239,6
6	Άνω Έμβολο	366,3
7	Κοχλίες 3/8	233
8	Πείροι	19,5

Πίνακας 6.2 Μέγιστες Ισοδύναμες τάσεις κατά Mises για τη Μήτρα N:15, m:3.

Παρακάτω δίνονται οι διακυμάνσεις των ισοδύναμων τάσεων πρώτα συνολικά για τη συσκευή και στη συνέχεια για το κάθε κομμάτι ξεχωριστά.

Σχήμα 6.24 Ισοδύναμες τάσεις για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:15, m:3.

Σχήμα 6.25 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:15, m:3 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.26 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:15, m:3 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.27 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:15, m:3 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.28 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:15, m:3 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.29 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.30 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.31 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.32 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.33 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.34 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.35 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.36 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.37 Ισοδύναμες τάσεις για τους Κοχλίες.

Σχήμα 6.38 Ισοδύναμες τάσεις για τους Πείρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

6.4 MHTPA N:20, m:4

6.4.1 ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Σχήμα 6.39 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση -x.

Σχήμα 6.40 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση y.

Σχήμα 6.41 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση -z.

Σχήμα 6.42 Διάγραμμα μεταβολής της δύναμης (N) με το χρόνο (sec) κατά τη κατεύθυνση z.

6.4.2 ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οι μέγιστες ισοδύναμες τάσεις για κάθε εξάρτημα δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

A/A	EEAPTHMA	ΜΕΓΙΣΤΗ ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΤΑΣΗ (MPa)
1	Μήτρα 20_4	707,9
2	Έμβολο 20_4	1424,8
3	Βάση Μήτρας	307
4	Κέλυφος	472,6
5	Βάση Κελύφους	199,5
6	Άνω Έμβολο	349,2
7	Κοχλίες 3/8	223,8
8	Πείροι	41,3

Πίνακας 6.3 Μέγιστες Ισοδύναμες τάσεις κατά Mises για τη Μήτρα N:20, m:4.

Παρακάτω δίνονται οι διακυμάνσεις των ισοδύναμων τάσεων πρώτα συνολικά για τη συσκευή και στη συνέχεια για το κάθε κομμάτι ξεχωριστά.

Σχήμα 6.43 Ισοδύναμες τάσεις για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:20, m:4.

Σχήμα 6.44 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:20, m:4 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.45 Ισοδύναμες τάσεις για τη Μήτρα Ν:20, m:4 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.46 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:20, m:4 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.47 Ισοδύναμες τάσεις για το Έμβολο Ν:20, m:4 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.48 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.49 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση της Μήτρας (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.50 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.51 Ισοδύναμες τάσεις για το Κέλυφος (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.52 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.53 Ισοδύναμες τάσεις για τη Βάση του Κελύφους (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.54 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.55 Ισοδύναμες τάσεις για το Άνω Έμβολο (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.56 Ισοδύναμες τάσεις για τους Κοχλίες.

Σχήμα 6.57 Ισοδύναμες τάσεις για τους Πείρους.

6.5 ΕΠΙΛΟΓΗ ΥΛΙΚΩΝ

Συγκεντρώνουμε τα αποτελέσματα από τους προηγούμενους πίνακες (Πίνακας 6.1, Πίνακας 6.2 και Πίνακας 6.3) στο παρακάτω πίνακα όπου οι μέγιστες τιμές των εξαρτημάτων είναι υπογραμμισμένες με κόκκινο χρώμα.

Δ/Δ	ΕΞΔΡΤΗΜΔ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΤΑΣΗ (ΜΡα)			
		N:10, m:2	N:15, m:3	N:20, m:4	
1	Μήτρα	<u>1506,1</u>	<u>970,2</u>	<u>707,9</u>	
2	Έμβολο	<u>1862,6</u>	<u>1468,5</u>	<u>1424,8</u>	
3	Βάση Μήτρας	363,7	<u>465</u>	307	
4	Κέλυφος	82,6	233,2	<u>472,6</u>	
5	Βάση Κελύφους	124,6	<u>239,6</u>	199,5	
6	Άνω Έμβολο	<u>1417</u>	366,3	349,2	
7	Κοχλίες 3/8	<u>241,5</u>	233	223,8	
8	Πείροι	8,7	19,5	<u>41,3</u>	

Πίνακας 6.4 Συγκεντρωτικός πίνακας μέγιστων ισοδύναμων τάσεων των τριών περιπτώσεων.

Με βάση το παραπάνω πίνακα αναζητήθηκαν υλικά ικανά να αντέξουν στις μέγιστες τάσεις. Προσπάθεια έγινε ώστε η αντοχή των υλικών να είναι περίπου διπλάσια της μέγιστης τάσης προκειμένου οι συντελεστές ασφάλειας να προσεγγίζουν την τιμή 2 για λόγους οικονομίας.

Τα υλικά που επιλέχθηκαν είναι τα παρακάτω:

> AISI 1045

Κοινός χάλυβας του οποίου τυπικές χρήσεις περιλαμβάνουν γρανάζια, άξονες, στελέχη, βίδες, καρφιά και εξαρτήματα μηχανημάτων. Οι βασικές ιδιότητες του παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

ПҮКNOTHTA (g/cm ³)	ΜΕΤΡΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (MPa)	ΛΟΓΟΣ POISSON	ΟΡΙΟ ΔΙΑΡΡΟΗΣ (MPa)	ΟΡΙΟ ΘΡΑΥΣΗΣ (MPa)
7,87	200000	0,29	585	655

Πίνακας 6.5 Βασικές ιδιότητες χάλυβα AISI 1045.

Θα χρησιμοποιηθεί για τη Βάση του Κελύφους, τους Κοχλίες και τους Πείρους.

> AISI 4340

Συνδυάζει καλή αντοχή και πλαστικότητα και χρησιμοποιείται συνήθως σε ρουλεμάν, πυρομαχικά, μήτρες και δοχεία πιέσεως.

ПҮКNOTHTA (g/cm ³)	ΜΕΤΡΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (MPa)	ΛΟΓΟΣ POISSON	ΟΡΙΟ ΔΙΑΡΡΟΗΣ (MPa)	ΟΡΙΟ ΘΡΑΥΣΗΣ (MPa)
7,85	205000	0,29	1000	1138

Πίνακας 6.6 Βασικές ιδιότητες χάλυβα AISI 4340.

Θα χρησιμοποιηθεί για τη Βάση της Μήτρας και το Κέλυφος.

> AISI Grade 18Ni

Χρησιμοποιείται σε ρουλεμάν, ελατήρια, βίδες, κινητήρες και περιβλήματα πυραύλων, συνδέσμους, άξονες ελικοπτέρων, άξονες μεταδόσεως, άξονες αεροπορικών κινητήρων, μήτρες ψυχρής διαμόρφωσης, μήτρες χύτευσης πλαστικών και έμβολα.

ПҮКNOTHTA (g/cm ³)	ΜΕΤΡΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (MPa)	ΛΟΓΟΣ POISSON	ΟΡΙΟ ΔΙΑΡΡΟΗΣ (MPa)	ΟΡΙΟ ΘΡΑΥΣΗΣ (MPa)
8,00	183000	0,30	1780	1844

Πίνακας 6.7 Βασικές ιδιότητες χάλυβα AISI Grade 18Νi.

Θα χρησιμοποιηθεί για το Άνω Έμβολο.

> AISI D2

Είναι ένας υψηλής περιεκτικότητας άνθρακα και χρωμίου εργαλειοχάλυβας κραματωμένος με μολυβδαίνιο και βανάδιο. Χαρακτηρίζεται από υψηλή αντίσταση στη φθορά και υψηλή αντοχή σε θλίψη.

ПҮКNOTHTA (g/cm ³)	ΜΕΤΡΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (MPa)	ΛΟΓΟΣ POISSON	ΟΡΙΟ ΔΙΑΡΡΟΗΣ (MPa)	ΟΡΙΟ ΘΡΑΥΣΗΣ (MPa)
7,67	209900	0,30	2200	-

Πίνακας 6.8 Βασικές ιδιότητες χάλυβα AISI D2.

Θα χρησιμοποιηθεί για τις Μήτρες με Ν:15, m:3 και Ν:20, m:4.

> DF-3

Είναι ένας γενικού σκοπού εργαλειοχάλυβας κατάλληλος για μια ευρεία ποικιλία εφαρμογών ψυχρής κατεργασίας. Έχει καλή διάρκεια ζωής και οικονομικότητα σε μεγάλες παραγωγές.

ПҮКNOTHTA (g/cm ³)	ΜΕΤΡΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (MPa)	ΛΟΓΟΣ POISSON	ΟΡΙΟ ΔΙΑΡΡΟΗΣ (MPa)	ΟΡΙΟ ΘΡΑΥΣΗΣ (MPa)
7,81	190000	0,30	3050	-

Πίνακας 6.9 Βασικές ιδιότητες χάλυβα DF-3.

Θα χρησιμοποιηθεί για όλα τα Έμβολα και τη Μήτρα Ν:10, m:2.

Παρακάτω δίνεται συγκεντρωτικά ο πίνακας με τις επιλογές των υλικών ανά εξάρτημα.

A/A	EEAPTHMA	ΜΕΓΙΣΤΗ ΤΑΣΗ (MPa)	ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΟ ΥΛΙΚΟ	ΟΡΙΟ ΔΙΑΡΡΟΗΣ (MPa)
1	Μήτρα Ν:10, m:2	1506,1	DF-3	3050
2	Μήτρα Ν:15, m:3	970,2	AISI D2	2200
3	Μήτρα Ν:20, m:4	707,9	AISI D2	2200
4	Έμβολο Ν:10, m:2	1862,6	DF-3	3050
5	Έμβολο Ν:15, m:3	1468,5	DF-3	3050
6	Έμβολο Ν:20, m:4	1424,8	DF-3	3050
7	Βάση Μήτρας	465	AISI 4340	1000
8	Κέλυφος	472,6	AISI 4340	1000
9	Βάση Κελύφους	239,6	AISI 1045	585
10	Άνω Έμβολο	1417	AISI Grade 18Ni	1780
11	Κοχλίες 3/8	241,5	AISI 1045	585
12	Πείροι	41,3	AISI 1045	585

Πίνακας 6.10 Επιλογές υλικών ανά εξάρτημα.

6.6 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

6.6.1 MHTPA N:10, m:2

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οι ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας για κάθε εξάρτημα δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

A/A	EEAPTHMA	ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
1	Μήτρα 10_2	2,04
2	Έμβολο 10_2	1,65
3	Βάση Μήτρας	2,75
4	Κέλυφος	>15
5	Βάση Κελύφους	4,69
6	Άνω Έμβολο	1,27
7	Κοχλίες 3/8	2,42
8	Πείροι	>15

Πίνακας 6.11 Ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας για τη Μήτρα Ν:10, m:2.

Παρακάτω δίνονται οι διακυμάνσεις των ελάχιστων συντελεστών ασφάλειας για τα διάφορα εξαρτήματα όπου έχει νόημα.

Σχήμα 6.58 Συντελεστής ασφαλείας για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:10, m:2.

Σχήμα 6.59 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:10, m:2 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.60 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:10, m:2 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.61 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:10, m:2 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.62 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:10, m:2 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.63 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.64 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.65 Συντελεστής ασφαλείας Άνω Εμβόλου.

Σχήμα 6.66 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους.

Σχήμα 6.67 Συντελεστής ασφαλείας Κοχλιών.

6.6.2 MHTPA N:15, m:3

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οι ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας για κάθε εξάρτημα δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

A/A	EEAPTHMA	ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
1	Μήτρα 15_3	2,24
2	Έμβολο 15_3	2,08
3	Βάση Μήτρας	2,14
4	Κέλυφος	5,45
5	Βάση Κελύφους	2,43
6	Άνω Έμβολο	4,86
7	Κοχλίες 3/8	2,51
8	Πείροι	>15

Πίνακας 6.12 Ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας για τη Μήτρα Ν:15, m:3.

Παρακάτω δίνονται οι διακυμάνσεις των ελάχιστων συντελεστών ασφάλειας για τα διάφορα εξαρτήματα όπου έχει νόημα.

Σχήμα 6.68 Συντελεστής ασφαλείας για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:15, m:3.

Σχήμα 6.69 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας N:15, m:3 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.70 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:15, m:3 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.71 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:15, m:3 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.72 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:15, m:3 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.73 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.74 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.75 Συντελεστής ασφαλείας Κελύφους.

Σχήμα 6.76 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.77 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.78 Συντελεστής ασφαλείας Άνω Εμβόλου

Σχήμα 6.79 Συντελεστής ασφαλείας Κοχλιών.

6.6.3 MHTPA N:20, m:4

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα οι ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας για κάθε εξάρτημα δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

A/A	EEAPTHMA	ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
1	Μήτρα 20_4	3,01
2	Έμβολο 20_4	2,14
3	Βάση Μήτρας	3,23
4	Κέλυφος	2,08
5	Βάση Κελύφους	2,89
6	Άνω Έμβολο	5,10
7	Κοχλίες 3/8	2,61
8	Πείροι	>15

Πίνακας 6.13 Ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας για τη Μήτρα Ν:20, m:4.

Παρακάτω δίνονται οι διακυμάνσεις των ελάχιστων συντελεστών ασφάλειας για τα διάφορα εξαρτήματα όπου έχει νόημα.

Σχήμα 6.80 Συντελεστής ασφαλείας για όλα τα εξαρτήματα της Μήτρας Ν:20, m:4.

Σχήμα 6.81 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας N:20, m:4 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.82 Συντελεστής ασφαλείας Μήτρας Ν:20, m:4 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.83 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:20, m:4 (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.84 Συντελεστής ασφαλείας Εμβόλου Ν:20, m:4 (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.85 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.86 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης της Μήτρας (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.87 Συντελεστής ασφαλείας Κελύφους.

Σχήμα 6.88 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους (Πρώτη όψη).

Σχήμα 6.89 Συντελεστής ασφαλείας της Βάσης του Κελύφους (Δεύτερη όψη).

Σχήμα 6.90 Συντελεστής ασφαλείας Άνω Εμβόλου

Σχήμα 6.91 Συντελεστής ασφαλείας Κοχλιών.

6.7 ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΦΙΚΤΗΣ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗΣ

6.7.1 MHTPA N:10, m:2

Παρακάτω δίνονται σε πίνακα οι τιμές των ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας όλων των εξαρτημάτων συναρτήσει της τιμής της συναρμογής για τη περίπτωση της Μήτρας με Ν:10, m:2 όπως προέκυψαν από την ανάλυση με παραμέτρους.

МНТР	PA N:10, m:2	ΣΦΙΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ-SHRINK FIT (mm)								
A/A	EEAPTHMA	0	0,01	0,02	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	-
1	Μήτρα 10_2	<u>2,04</u>	<u>2,13</u>	<u>2,21</u>	<u>2,30</u>	<u>2,41</u>	<u>2,55</u>	<u>2,71</u>	<u>2,90</u>	
2	Έμβολο 10_2	1,65	1,65	1,65	1,65	1,65	1,65	1,65	1,65	
3	Βάση Μήτρας	2,75	2,75	2,75	2,75	2,75	2,75	2,75	2,75	ΣΥΝΤ
4	Κέλυφος	<u>>15</u>	<u>4,41</u>	<u>2,83</u>	<u>2,09</u>	<u>1,66</u>	<u>1,39</u>	<u>1,19</u>	<u>1,04</u>	ΈΛΕΣΤΕ
5	Βάση Κελύφους	4,69	4,70	4,70	4,71	4,72	4,72	4,24	3,68	Σ ΑΣΦΑ,
6	Άνω Έμβολο	1,27	1,27	1,27	1,27	1,27	1,27	1,27	1,27	ΛΕΙΑΣ
7	Κοχλίες 3/8	2,42	2,44	2,45	2,46	2,46	2,46	2,46	2,46	
8	Πείροι	>15	15>	15>	15>	15>	13,76	11,75	10,25	

Πίνακας 6.14 Μεταβολή των ελαχίστων συντελεστών ασφαλείας με τη τιμή της σφικτής συναρμογής για τη Μήτρα Ν:10, m:2.

Στο παραπάνω πίνακα είναι εμφανές ότι οι τιμές των ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας στη Μήτρα αυξάνονται ενώ στο Κέλυφος μειώνονται με το σφίξιμο της συναρμογής. Αυτό έρχεται σε συμφωνία με τη θεωρία αφού οι τάσεις μεταφέρονται από τη Μήτρα (die) και παραλαμβάνονται από το Κέλυφος (ring). Τα υπόλοιπα εξαρτήματα παραμένουν σχετικά ανεπηρέαστα. Παρακάτω δίνεται σε διάγραμμα η μεταβολή του ελάχιστου συντελεστή ασφάλειας της Μήτρας και του Κελύφους με το μέγεθος της σφικτής συναρμογής.

Σχήμα 6.92 Διάγραμμα μεταβολής του συντελεστή ασφαλείας της Μήτρας 10_2 και του Κελύφους σε σχέση με τη τιμή της σφικτής συναρμογής.

Παρατηρούμε ότι είναι δυνατόν μέχρι περίπου την τιμή των **0,07 mm** να έχουμε ασφαλή κατεργασία με τη συσκευή κατασκευασμένη με τα επιλεγμένα υλικά σύμφωνα με τα προηγούμενα. Από το σημείο εκείνο και έπειτα υπάρχει ο κίνδυνος της αστοχίας του Κελύφους. Παρακάτω παρουσιάζονται ενδεικτικά οι ελάχιστοι συντελεστές για τη Μήτρα και το Κέλυφος με τιμή σφικτής συναρμογής ίση με **0,03 mm** η οποία ισορροπεί τις τιμές των συντελεστών, δηλαδή αναπαύεται λίγο η Μήτρα ενώ καταπονείται το Κέλυφος χωρίς να απειλείται το τελευταίο με αστοχία.

Σχήμα 6.93 Συντελεστής ασφαλείας της Μήτρας 10_2 για σφικτή συναρμογή 0,03 mm.

Σχήμα 6.94 Συντελεστής ασφαλείας του Κελύφους για σφικτή συναρμογή 0,03 mm (N:10, m:2).

6.7.2 MHTPA N:15, m:3

Παρακάτω δίνονται σε πίνακα οι τιμές των ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας όλων των εξαρτημάτων συναρτήσει της τιμής της συναρμογής για τη περίπτωση της Μήτρας με Ν:15, m:3 όπως προέκυψαν από την ανάλυση με παραμέτρους.

MHTF	PA N:15, m:3	ΣΦΙΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ-SHRINK FIT (mm)								
A/A	EEAPTHMA	0	0,01	0,02	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	-
1	Μήτρα 15_3	<u>2,24</u>	<u>2,45</u>	<u>2,67</u>	<u>2,90</u>	<u>3,15</u>	<u>3,48</u>	<u>3,92</u>	<u>3,63</u>	
2	Έμβολο 15_3	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08	
3	Βάση Μήτρας	2,14	2,14	2,13	2,13	2,12	2,11	2,10	2,09	ΣΥΝΤ
4	Κέλυφος	<u>5,45</u>	<u>2,82</u>	<u>2,34</u>	<u>1,97</u>	<u>1,69</u>	<u>1,49</u>	<u>1,33</u>	<u>1,21</u>	ΕΛΕΣΤΕ
5	Βάση Κελύφους	2,43	2,43	2,43	2,43	2,42	2,41	2,40	2,39	Σ ΑΣΦΑ,
6	Άνω Έμβολο	4,86	4,86	4,86	4,86	4,85	4,85	4,85	4,85	ΛΕΙΑΣ
7	Κοχλίες 3/8	2,51	2,49	2,47	2,42	2,37	2,32	2,28	2,23	
8	Πείροι	>15	15>	15>	15>	14,64	12,86	11,44	10,25	

Πίνακας 6.15 Μεταβολή των ελαχίστων συντελεστών ασφαλείας με τη τιμή της σφικτής συναρμογής για τη Μήτρα Ν:15, m:3.

Στο παραπάνω πίνακα είναι εμφανές ότι οι τιμές των ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας στη Μήτρα αυξάνονται ενώ στο Κέλυφος μειώνονται με το σφίξιμο της συναρμογής. Αυτό έρχεται σε συμφωνία με τη θεωρία αφού οι τάσεις μεταφέρονται από τη Μήτρα (die) και παραλαμβάνονται από το Κέλυφος (ring). Παρακάτω δίνεται σε διάγραμμα η μεταβολή του ελάχιστου συντελεστή ασφάλειας της Μήτρας και του Κελύφους με το μέγεθος της σφικτής συναρμογής.

Σχήμα 6.95 Διάγραμμα μεταβολής του συντελεστή ασφαλείας της Μήτρας 15_3 και του Κελύφους σε σχέση με τη τιμή της σφικτής συναρμογής.

Παρατηρούμε ότι είναι δυνατόν πέρα από την τιμή των **0,07 mm** να έχουμε ασφαλή κατεργασία με τη συσκευή κατασκευασμένη με τα επιλεγμένα υλικά σύμφωνα με τα προηγούμενα. Πέρα από κάποιο σημείο και μετά υπάρχει ο κίνδυνος της αστοχίας του Κελύφους. Παρακάτω παρουσιάζονται ενδεικτικά οι ελάχιστοι συντελεστές για τη Μήτρα και το Κέλυφος με τιμή σφικτής συναρμογής ίση με **0,03 mm** η οποία ισορροπεί τις τιμές των συντελεστών, δηλαδή αναπαύεται η Μήτρα ενώ καταπονείται το Κέλυφος χωρίς να απειλείται το τελευταίο με αστοχία.

Σχήμα 6.96 Συντελεστής ασφαλείας της Μήτρας 15_3 για σφικτή συναρμογή 0,03 mm.

Σχήμα 6.97 Συντελεστής ασφαλείας του Κελύφους για σφικτή συναρμογή 0,03 mm (N:15, m:3).

6.7.3 MHTPA N:20, m:4

Παρακάτω δίνονται σε πίνακα οι τιμές των ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας όλων των εξαρτημάτων συναρτήσει της τιμής της συναρμογής για τη περίπτωση της Μήτρας με Ν:20, m:4 όπως προέκυψαν από την ανάλυση με παραμέτρους.

МНТР	PA N:20, m:4	ΣΦΙΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ-SHRINK FIT (mm)								
A/A	EEAPTHMA	0	0,01	0,02	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	-
1	Μήτρα 20_4	<u>3,01</u>	<u>3,51</u>	<u>3,97</u>	<u>4,03</u>	<u>3,94</u>	<u>3,84</u>	<u>3,74</u>	<u>3,63</u>	
2	Έμβολο 20_4	2,14	2,14	2,14	2,14	2,14	2,14	2,14	2,14	
3	Βάση Μήτρας	3,23	3,22	3,21	3,21	3,20	3,20	3,19	3,19	ΣΥΝΤ
4	Κέλυφος	<u>2,08</u>	<u>1,30</u>	<u>1,24</u>	<u>1,21</u>	<u>1,18</u>	<u>1,14</u>	<u>1,10</u>	<u>1,06</u>	ΕΛΕΣΤΕ
5	Βάση Κελύφους	2,89	2,90	2,90	2,89	2,89	2,89	2,89	2,89	Σ ΑΣΦΑ
6	Άνω Έμβολο	5,10	5,10	5,10	5,10	5,10	5,10	5,10	5,10	ΛΕΙΑΣ
7	Κοχλίες 3/8	2,61	2,59	2,57	2,55	2,53	2,51	2,49	2,47	
8	Πείροι	>15	13,24	12,55	12,24	12,84	13,44	13,89	13,42	

Πίνακας 6.16 Μεταβολή των ελαχίστων συντελεστών ασφαλείας με τη τιμή της σφικτής συναρμογής για τη Μήτρα Ν:20, m:4.

Στο παραπάνω πίνακα είναι εμφανές ότι οι τιμές των ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας στη Μήτρα αυξάνονται ενώ στο Κέλυφος μειώνονται με το σφίξιμο της συναρμογής. Αυτό έρχεται σε συμφωνία με τη θεωρία αφού οι τάσεις μεταφέρονται από τη Μήτρα (die) και παραλαμβάνονται από το Κέλυφος (ring). Τα υπόλοιπα εξαρτήματα παραμένουν σχετικά ανεπηρέαστα. Παρακάτω δίνεται σε διάγραμμα η μεταβολή του ελάχιστου συντελεστή ασφάλειας της Μήτρας και του Κελύφους με το μέγεθος της σφικτής συναρμογής.

Σχήμα 6.98 Διάγραμμα μεταβολής του συντελεστή ασφαλείας της Μήτρας 20_4 και του Κελύφους σε σχέση με τη τιμή της σφικτής συναρμογής.

Παρατηρούμε ότι είναι δυνατόν μέχρι περίπου την τιμή των **0,07 mm** να έχουμε ασφαλή κατεργασία με τη συσκευή κατασκευασμένη με τα επιλεγμένα υλικά σύμφωνα με τα προηγούμενα. Από το σημείο εκείνο και έπειτα υπάρχει ο κίνδυνος της αστοχίας του Κελύφους. Παρακάτω παρουσιάζονται ενδεικτικά οι ελάχιστοι συντελεστές για τη Μήτρα και το Κέλυφος με τιμή σφικτής συναρμογής ίση με **0,03 mm** για σύγκριση με τις δύο προηγούμενες περιπτώσεις.

Σχήμα 6.99 Συντελεστής ασφαλείας της Μήτρας 20_4 για σφικτή συναρμογή 0,03 mm.

Σχήμα 6.100 Συντελεστής ασφαλείας του Κελύφους για σφικτή συναρμογή 0,03 mm (N:20, m:4).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

7.1 ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΣ ΤΑΣΕΙΣ

Από τα αποτελέσματα το πρώτο πράγμα που παρατηρείται είναι η διαφορά τόσο στη συγκέντρωση τάσεων (μέγιστες τάσεις) όσο και η διακύμανση αυτών ανάλογα με το μέγεθος της εσωτερικής ακτίνας των μητρών (10_2 → 15_3 → 20_4). Όσο αυξάνεται, λοιπόν, το module και ο αριθμός των οδόντων, δηλαδή η διάμετρος της εσωτερικής οδόντωσης της μήτρας, τόσο κατανέμονται καλύτερα οι τάσεις και τόσο μειώνεται η μέγιστη τάση που εμφανίζεται. Τα παραπάνω φαίνονται συγκεντρωμένα παρακάτω.

Σχήμα 7.1 Συγκέντρωση τάσεων στις Μήτρες.

Όσον αφορά τα Έμβολα, η ίδια διαφορά στη κατανομή τάσεων εμφανίζεται ανάλογα το μέγεθος χωρίς όμως να ακολουθούν και τον ίδιο κανόνα οι μέγιστες τάσεις για τα Έμβολα 15_3, 20_4. Αυτό οφείλεται στην εσωτερική ακμή στην ρίζα των δοντιών όπου συγκεντρώνονται οι τάσεις όπως φαίνεται παρακάτω.

Σχήμα 7.2 Συγκέντρωση τάσεων στην οδόντωση των εμβόλων 15_3, 20_4.

Αντίθετα στο Έμβολο 10_2 του οποίου η διατομή γενικά είναι αρκετά μικρή, η κυλινδρική επιφάνεια επαφής με το Άνω Έμβολο είναι πολύ μικρή και οι τάσεις στη τετραγωνική διατομή συγκεντρώνονται τόσο που το Άνω Έμβολο έχει εξαιρετικά μεγάλη μέγιστη τάση.

Σχήμα 7.3 Συγκέντρωση τάσεων στην ορθογωνική διατομή του Εμβόλου 10_2 και του Άνω Εμβόλου.

Οι κυλινδρικές επιφάνειες όμως των άλλων δύο Εμβόλων είναι αρκετά μεγάλες ώστε να απορροφούνται εν μέρει οι τάσεις και να μειώνεται αρκετά η μέγιστη τάση στο Άνω Έμβολο. Οι τάσεις στο Άνω Έμβολο εξίσου κατανέμονται καλύτερα με το μέγεθος της διατομής του Εμβόλου.

Σχήμα 7.4 Συγκέντρωση τάσεων στο Άνω Έμβολο (15_3, 20_4).

Στο Κέλυφος, όπως αναμενόταν, οι τάσεις είναι μεγαλύτερες πηγαίνοντας προς τις μήτρες με μεγαλύτερες εσωτερικές διαμέτρους. Οι τάσεις συγκεντρώνονται και στις τρεις περιπτώσεις στην ακμή που σχηματίζουν οι επιφάνειες επαφής με τη Μήτρα και της Βάση της Μήτρας και ακόμη περισσότερο στην επιφάνεια των κυλίνδρων οδήγησης της Μήτρας στο Κέλυφος οι οποίοι χρησιμεύουν στην αποτροπή περιστροφής της Μήτρας κατά τη κατεργασία.

Σχήμα 7.5 Συγκέντρωση τάσεων στο Κέλυφος.

Όσον αφορά τη Βάση του Κελύφους και τη Βάση της Μήτρας, δεν εμφανίζουν μεγάλες διαφορές στις μέγιστες τάσεις. Οι τάσεις στη Βάση της Μήτρας εμφανίζονται σε διατομή και σχήμα ανάλογο της κάτω επιφάνειας του δοκιμίου, δηλαδή της οδοντώσεως. Υψηλή συγκέντρωση τάσεων και για τα δύο εξαρτήματα εμφανίζεται στο κέντρο της επιφάνειας επαφής τους.

Σχήμα 7.6 Συγκέντρωση τάσεων μεταξύ Βάσης της Μήτρας και του της Βάσης του Κελύφους.

Οι Κοχλίες και στις τρεις περιπτώσεις εμφανίζουν το ίδιο φάσμα τάσεων στο κορμό τους ενώ στους Πείρους τείνει να αυξηθεί η εμφανιζόμενη μέγιστη τάση με το μέγεθος του Εμβόλου, σε ασήμαντα επίπεδα όμως.

7.2 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Οι ελάχιστοι συντελεστές ασφαλείας, όπως αναμενόταν, εμφανίζονται στις περιοχές υψηλών τάσεων σε όλα τα εξαρτήματα. Επιτεύχθηκε η προσέγγιση στην τιμή 2 του ελάχιστου συντελεστή ασφαλείας για κάθε εξάρτημα σχεδόν.

Σε όλες τις μήτρες ο ελάχιστος συντελεστής ασφαλείας, άρα και οι μέγιστες τάσεις όπως φάνηκε στα προηγούμενα, εμφανίζεται στην κεφαλή του οδόντα.

Σχήμα 7.7 Επιφάνεια εφαρμογής της δύναμης επί της Μήτρας και συντελεστές ασφαλείας που εμφανίστηκαν.

Αυτό ίσως οφείλεται στο τρόπο με τον οποίο κατανέμονται οι δυνάμεις σύμφωνα με το λογισμικό Ansys. Η δύναμη μετατρέπεται σε πίεση διαιρώντας το μέτρο του κάθετου διανύσματος της στην επιφάνεια ή τις επιφάνειες στις οποίες εφαρμόζεται με την ίδια την επιφάνεια ή τις επιφάνεια στο κεφάλαιο 5.3.3 η δύναμη επί της Μήτρας εισήχθη κατά μέτρο και κατεύθυνση σύμφωνα με τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το MSC MARC. Παρόλα αυτά οι δυνάμεις κατά κατεύθυνση και μέτρο είναι το πιο αντιπροσωπευτικό δεδομένο που μπορούσε να εξαχθεί από το λογισμικό MSC MARC.

7.3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ

Οι μήτρες 15_3 και 20_4 θα κατασκευαστούν από το ίδιο υλικό (AISI D2) ενώ η μήτρα 10_2 θα κατασκευαστεί από διαφορετικό υλικό (DF-3) όπως αναφέρθηκε. Θα μπορούσε να επιλεγεί το πιο ισχυρό υλικό από τα δύο και για τις τρεις Μήτρες, όπως συμβαίνει με τα Έμβολα, πετυχαίνοντας ίσως καλύτερη οικονομία.

Επίσης παρατηρούμε, όπως προέκυψε από τα προηγούμενα, ότι η μεγάλη συγκέντρωση τάσεων στο Άνω Έμβολο για την περίπτωση κατεργαζόμενου τροχού με N:10, m:2 οδηγεί στην επιλογή ισχυρού υλικού (AISI Grade 18Ni) με αποτέλεσμα εξαιρετικά υψηλούς ελάχιστους συντελεστές ασφαλείας για τις άλλες δύο περιπτώσεις κατεργαζόμενου τροχού. Η πιθανότερη αιτία, όπως αναφέρθηκε, είναι η μικρή επιφάνεια επαφής μεταξύ Άνω Εμβόλου και Εμβόλου N:10, m:2 λόγω της μικρής διατομής του άξονα του τελευταίου. Επομένως, ενδεχόμενη αναθεώρηση του σχεδίου του συγκεκριμένου εμβόλου θα πετύχαινε μείωση στη μέγιστη εμφανιζόμενη τάση με κέρδος την επιλογή πιο οικονομικού υλικού.

Από τα παραπάνω είναι εμφανές ότι το κόστος του υλικού ως παράγοντας επιλογής αυτού στην κατασκευή της συγκεκριμένης Μήτρας παίζει καθοριστικό ρόλο. Ακόμη περισσότερο ρόλο όμως παίζει ο σχεδιασμός ή ο ανασχεδιασμός της Μήτρας για την οικονομικότερη πραγματοποίηση της προσδοκώμενης κατεργασίας.

Ο παράγοντας του κόστους δεν ελήφθη υπόψη κατά την επιλογή του υλικού. Μια μελέτη του κόστους του υλικού σε σχέση τα αποτελέσματα όπως προκύπτουν με τη μέθοδο αυτής της μελέτης αντοχής απαιτείται για την επιλογή των οικονομικοτεχνικά κατάλληλων υλικών.

7.4 ΣΦΙΚΤΗ ΣΥΝΑΡΜΟΓΗ

Παρατηρούμε ότι ο ελάχιστος συντελεστής ασφαλείας, άρα και η μέγιστη τάση, στη Μήτρα 10_2 αυξάνεται με την αύξηση της τιμής της σφικτής συναρμογής. Στην Μήτρα 15_3 παρατηρούμε μια καμπή στη τιμή του ελάχιστου συντελεστή ασφαλείας εμφανιζόμενη στη τελευταία τιμή της σφικτής συναρμογής (0,06 mm) από την οποία και μετά μειώνεται ο συντελεστής. Στη Μήτρα 20_4 η τιμή στην οποία εμφανίζεται η καμπή προκύπτει αρκετά νωρίτερα στη τιμή 0,03 mm. Από τα προηγούμενα συμπεραίνουμε ότι αυξανόμενης της εσωτερικής διαμέτρου της Μήτρας όλο και μικρότερη είναι η τιμή της σφικτής συναρμογής στην οποία είναι δυνατή η επίτευξη μεγαλύτερου ελάχιστου συντελεστή ασφαλείας για τη Μήτρα όπως φαίνεται παρακάτω.

Όσον αφορά το Κέλυφος για τη κατεργασία του τροχού 10_2 ο ελάχιστος συντελεστής ασφαλείας παρουσιάζει ραγδαία πτώση με την αύξηση της τιμής της σφικτής συναρμογής ενώ προχωρώντας κατά μέγεθος κατεργαζόμενου τροχού 15_3 → 20_4 η πτώση του συντελεστή είναι λιγότερο απότομη, ξεκινώντας όμως από χαμηλότερες τιμές.

Σχήμα 7.9 Μεταβολή ελάχιστων συντελεστών ασφαλείας του Κελύφους με τη τιμή της σφικτής συναρμογής.

Τα υπόλοιπα εξαρτήματα παραμένουν ανεπηρέαστα όπως αναμενόταν.

Τελικά συμπεραίνουμε πως είναι δυνατόν να υπάρξουν οφέλη κατασκευάζοντας τη Μήτρα με σφικτή συναρμογή μεταξύ Μήτρας και Κελύφους μέχρι την τιμή των 0,07 mm χρησιμοποιώντας τα υλικά που επιλέχθηκαν αρχικά παρόλο που, όπως έχει αναφερθεί, η Μήτρα δεν προορίζεται για σφικτή συναρμογή.

AISI 1045 Steel, as cold drawn, 16-22 mm (0.625-0.875 in) round

Categories: Metal; Ferrous Metal; Carbon Steel; AISI 1000 Series Steel; Medium Carbon Steel

Respond to heat treatment, and flame and induction hardening, but not recommended for carburizing or cyaniding. Die forging and hot upsetting are good to excellent. Typical uses include gears, shafts, axles, bolts, studs, and machine parts. AISI cross reference for JIS S45C and KS SM45C. Material Notes:

Key Words: AFNOR NF A35-553 XC45, AFNOR NF A35-554 XC48, DIN 1654 1.1192, DIN 1654 Cq45, DIN 17200 1.0503, AFNOR XC42, AFNOR XC42TS, AFNOR XC48TS, AFNOR NF A33-101 AF65C45, AFNOR NF A35-552 XC48H1, UNS G10450, ASTM A29, ASTM A108, ASTM A266 Class 3, ASTM A304, ASTM A311, ASTM A510, ASTM A519, AS 1442 K1045 (Australia), AS 1442 S1045, AS 1443 K1045, AS 1443 S1045, AS 1446 K1045, AS 1446 S1045, ASTM A504, ASTM A510, ASTM A682, ASTM A827, ASTM A803, FED QQ-S-635, FED QQ-S-700, FED QQ-W-461, MIL S-24093, MIL S-3039, BDS 6354 45G2A, BDS 6354 45G2A, BDS 6354 45G2K2, BDS 6354 45G2K3, GB 3078 45 (China), GB 3088 45, GB 699 45, YB 6 45B, DIN 17200 1.1911, DIN 17200 1.1201, DIN 17200 L1201, DIN 17200 CK45, DIN 17200 GS-CK45, DIN 17211 1.1193, FED QQ-S-635 (C1045), FED QQ-S-700 (C1045), SAE J403, SAE J412, SAE J412, IN 1.1191, JIS S 48 C, SS14 1672 (Sweden), MIL S-46070, SAE J1397, SAE J403, SAE J412, BS 970 Part 1 060A47 (U.K), BS 970 Part 1 080A47, BS 970 Part 1 080A47, BS 970 Part 1 080A47, DIN 3110 RC45, ONORM M3108 C45SW (Austra), ONORM M3110 RC45, SNORM M3110 RC45, NBN 253-02 C45-3
 Vandaren Se bidt of table particle. Disa particle base particle and world life information and while the information.

Vendors: No vendors are listed for this material. Please click here if you are a supplier and would like information on how to add your listing to this material.

Physical Properties	Metric	English	Comments
Density	7.87 g/cc	0.284 lb/in ³	Typical for steel.
Mechanical Properties	Metric	English	Comments
Hardness, Brinell	187	187	
Hardness, Knoop	209	209	Converted from Brinell hardness.
Hardness, Rockwell B	90	90	Converted from Brinell hardness.
Hardness, Rockwell C	10.0	10.0	Converted from Brinell hardness. Value below normal HRC range, for comparison purposes only.
Hardness, Vickers	196	196	Converted from Brinell hardness.
Tensile Strength, Ultimate	655 MPa	95000 psi	
Tensile Strength, Yield	585 MPa	84800 psi	
Elongation at Break	12.0 %	12.0 %	in 50 mm
Reduction of Area	35.0 %	35.0 %	
Modulus of Elasticity	200 GPa	29000 ksi	Typical for steel
Bulk Modulus	140 GPa	20300 ksi	Typical for steel.
Poissons Ratio	0.290	0.290	Typical For Steel
Machinability	56 %	56 %	Based on 100% machinability for AISI 1212 steel.
Shear Modulus	80.0 GPa	11600 ksi	Typical for steel
Electrical Properties	Metric	English	Comments
Electrical Resistivity III	0.0000162 ohm-cm	0.0000162 ohm-cm	annealed specimen
	@Temperature 0.000 °C	@Temperature 32.0 °F	
	0.0000223 ohm-cm @Temperature 100 °C	0.0000223 ohm-cm @Temperature 212 °F	annealed specimen
Thermal Properties	Metric	English	Comments
CTE, linear III	11.2 µm/m-℃	6.22 µin/in-°F	
	@Temperature 25.0 - 100 °C	@Temperature 77.0 - 212 °F	
	11.5 µm/m-°C @Temperature 0.000 - 100 °C	6.39 µin/in-°F @Temperature 32.0 - 212 °F	
	11.9 µm/m-°C @Temperature 25.0 - 200 °C	6.61 µin/in-°F @Temperature 77.0 - 392 °F	
	12.2 µm/m-°C @Temperature 0.000 - 200 °C	6.78 µin/in-°F @Temperature 32.0 - 392 °F	
	12.6 µm/m-°C @Temperature 25.0 - 300 °C	7.00 µin/in-°F @Temperature 77.0 - 572 °F	
	13.0 µm/m-°C @Temperature 0.000 - 300 °C	7.22 µin/in-°F @Temperature 32.0 - 572 °F	
	13.5 µm/m-°C @Temperature 25.0 - 400 °C	7.50 µin/in-°F @Temperature 77.0 - 752 °F	
	13.7 µm/m-℃ @Temperature 0.000 - 400 ℃	7.61 µin/in-°F @Temperature 32.0 - 752 °F	
	14.0 µm/m-°C @Temperature 0.000 - 500 °C	7.78 µin/in-°F @Temperature 32.0 - 932 °F	
	14.0 µm/m-°C @Temperature 25.0 - 500 °C	7.78 µin/in-°F @Temperature 77.0 - 932 °F	
	14.4 μm/m-°C @Temperature 25.0 - 600 °C	8.00 µin/in-°F @Temperature 77.0 - 1110 °F	
	14.6 µm/m-°C @Temperature 0.000 - 600 °C	8.11 µin/in-°F @Temperature 32.0 - 1110 °F	

MatWeb, Your Source for Materials Information - WWW.MATWEB.COM /

Page 1 / 2

	45.4	0.00	
	15.1 µm/m-°C	8.39 µin/in-"F	
	@Temperature 0.000 - 700 °C	@Temperature 32.0 - 1290 °F	
Specific Heat Capacity	0.486 .l/g_°C	0.116 BTU/b-°E	annealed
opound nour oupdaily	@Terrate the best 00 %C	@Temperature her212.85	
	@remperature >= 100 °C	@remperature >=212 *F	
Thermal Conductivity	51.9 W/m-K	360 BTU-in/hr-ft ² -°F	Typical steel
,			.,
Component Elements Properties	Metric	English	Comments
Component Elements Properties	Metric 0.420 - 0.50 %	English 0.420 - 0.50 %	Comments
Component Elements Properties Carbon, C	Metric 0.420 - 0.50 %	English 0.420 - 0.50 %	Comments
Component Elements Properties Carbon, C Iron, Fe	Metric 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 %	English 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 %	Comments As remainder
Component Elements Properties Carbon, C Iron, Fe Manganese, Mn	Metric 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 % 0.60 - 0.90 %	English 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 % 0.60 - 0.90 %	Comments As remainder
Component Elements Properties Carbon, C Iron, Fe Manganese, Mn	Metric 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 % 0.60 - 0.90 %	English 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 % 0.60 - 0.90 %	Comments As remainder
Component Elements Properties Carbon, C Iron, Fe Manganese, Mn Phosphorous, P	Metric 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 % 0.60 - 0.90 % <= 0.040 %	English 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 % 0.60 - 0.90 % <= 0.040 %	Comments As remainder
Component Elements Properties Carbon, C Iron, Fe Manganese, Mn Phosphorous, P Sulfur, S	Metric 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 % 0.60 - 0.90 % <= 0.040 % <= 0.050 %	English 0.420 - 0.50 % 98.51 - 98.98 % 0.60 - 0.90 % <= 0.040 % <= 0.050 %	Comments As remainder

AISI 4340 Steel, oil quenched 800°C (1470°F), 540°C (1000°F) temper, 100 mm (4 in.) round

Categories: Metal; Ferrous Metal; Alloy Steel; AISI 4000 Series Steel; Low Alloy Steel; Carbon Steel; Medium Carbon Steel

 Material
 AISI 4340 has a favorable response to heat treatment (usually oil quenching followed by tempering) and exhibits a good combination of ductility and strength Notes:

 When treated thusly. Uses include piston pins, bearings, ordnance, gears, dies, and pressure vessels.

 Key Words:
 alloy steels, UNS G43400, AMS 5331, AMS 6359, AMS 6414, AMS 6415, ASTM A322, ASTM A331, ASTM A505, ASTM A519, ASTM A547, ASTM A646, MIL SPEC MIL-S-16974, B.S. 817 M 40 (UK), SAE J404, SAE J412, SAE J770, DIN 1.6565, JIS SNCM 8, IS 1570 40Ni2Cr1Mo28, IS 1570 40NiCr1Mo15

 Vendors:
 No vendors are listed for this material. Please <u>click here</u> if you are a supplier and would like information on how to add your listing to this material.

Physical Properties	Metric	English	Comments
Density	7.85 g/cc	0.284 lb/in ³	
Mechanical Properties	Metric	English	Comments
Hardness, Brinell	331	331	
Hardness, Knoop	359	359	Converted from Brinell hardness.
Hardness, Rockwell B	99	99	Converted from Brinell hardness.
Hardness, Rockwell C	36	36	Converted from Brinell hardness.
Hardness, Vickers	350	350	Converted from Brinell hardness.
Tensile Strength, Ultimate	1138 MPa	165100 psi	
Tensile Strength, Yield	1000 MPa	145000 psi	
Elongation at Break	15.5 %	15.5 %	
Reduction of Area	53.4 %	53.4 %	
Modulus of Elasticity	205 GPa	29700 ksi	Typical for steel
Bulk Modulus	140 GPa	20300 ksi	Typical for steel
Poissons Ratio	0.290	0.290	Calculated
Machinability	50 %	50 %	annealed and cold drawn. Based on 100% machinability for AIS 1212 steel
Shear Modulus	80.0 GPa	11600 ksi	Typical for steel
Electrical Properties	Metric	English	Comments
Electrical Resistivity 🏨	0.0000248 ohm-cm @Temperature 20.0 °C	0.0000248 ohm-cm @Temperature 68.0 °F	
	0.0000298 ohm-cm @Temperature 100 °C	0.0000298 ohm-cm @Temperature 212 °F	
	0.0000552 ohm-cm @Temperature 400 °C	0.0000552 ohm-cm @Temperature 752 °F	
	0.0000797 ohm-cm @Temperature 600 °C	0.0000797 ohm-cm @Temperature 1110 °F	
Thermal Properties	Metric	English	Comments
Thermal Properties CTE, linear III	Metric 12.3 µm/m-°C	English 6.83 µin/in-°F	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper
Thermal Properties CTE, linear III	Metric 12.3 µm/m-°С @Temperature 20.0 °С	English 6.83 µin/in-°F @Temperature 68.0 °F	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper
Thermal Properties CTE, linear 🛄	Metric 12.3 µm/m-*C @Temperature 20.0 *C 12.6 µm/m-*C @Temperature 21.0 - 260 *C	English 6.83 µin/in-°F @Temperature 88.0 °F 7.00 µin/in-°F @Temperature 69.8 - 500 °F	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered
Thermal Properties CTE, linear 🛄	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 -200 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C	English 6.83 µin/in-*F @Temperature 68.0 *F @Temperature 68.5 + 500 *F 7.06 µin/in-*F @Temperature 68.0 *F	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper
Thermal Properties CTE, linear III	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 260 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 250 °C	English 6.83 µin/in-°F @Temperature 80.0 °F 7.00 µin/in-°F @Temperature 60.8 - 500 °F 7.06 µin/in-°F @Temperature 68.0 °F 7.61 µin/in-°F @Temperature 482 °F	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper
Thermal Properties CTE, linear III	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 260 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 22.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 22.0 °C	English 6.83 µin/in-*F @Temperature 08.0 *F @Temperature 08.5 + 500 *F @Temperature 08.8 - 500 *F 7.06 µin/in-*F @Temperature 08.0 *F 7.61 µin/in-*F @Temperature 08.8 - 1000 *F	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered
Thermal Properties CTE, linear III	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 280 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C @Temperature 21.0 - 540 °C	English 6.83 µin/in-°F @Temperature 80.9 °F 7.00 µin/in-°F @Temperature 80.8 - 500 °F 7.06 µin/in-°F @Temperature 80.0 °F 7.61 µin/in-°F @Temperature 80.8 - 1000 °F 7.72 µin/in-°F @Temperature 80.8 - 1000 °F	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered
Thermal Properties CTE, linear	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 260 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 500 °C	English 6.83 µin/in-°F @Temperature 08.0 °F ************************************	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 280 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 0.475 J/g-°C	English 6.83 µin/in- ⁵ F @Temperature 68.0 *F @Temperature 68.0 *500 *F @Temperature 68.0 *57 @Temperature 68.0 *F @Temperature 68.0 *F @Temperature 69.8 * 1000 *F	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) tempered Typical 4000 series steel
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 280 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C	English 6.83 µin/in- ⁵ F @Temperature 68.0 + 500 + 5 @Temperature 68.0 + 500 + 5 @Temperature 68.0 + 500 + 5 @Temperature 68.0 + 5 7.06 µin/in- ⁶ F @Temperature 69.8 - 1000 + 5 7.72 µin/in- ⁶ F @Temperature 69.8 - 1000 + 5 8.06 µin/in- ⁶ F @Temperature 69.8 - 1000 + 5 8.06 µin/in- ⁶ F @Temperature 69.8 - 1000 + 5 8.006 µin/in- ⁶ F @Temperature 69.8 - 1000 + 5 8.006 µin/in- ⁶ F %Temperature 69.8 - 1000 + 5 8.006 µin/in- ⁶ F %Temperature 69.8 - 1000 + 5 8.006 µin/in- ⁶ F	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical 4000 series steel Typical steel
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 280 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 500 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 500 °C 0.475 J/g-°C	English 6.83 µi/in- ⁵ F @Temperature 88.0 ⁴ F @Temperature 88.0 ⁴ F @Temperature 88.0 ⁴ F @Temperature 88.0 ⁴ F @Temperature 80.4 ⁴ F %Temperature 80.8 - 1000 ⁴ F %Temperat	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical 4000 series steel Typical steel
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity Component Elements Properties	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 280 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 0.475 J/g-°C 0.475 J/g-°C 44.5 W/m-K Metric	English 6.83 µin/in-°F @Temperature 80.8 - 600 % 7.00 µin/in-°F @Temperature 80.8 - 600 % 7.06 µin/in-°F @Temperature 80.8 - 1000 % 7.61 µin/in-°F @Temperature 80.8 - 1000 % 7.72 µin/in-°F @Temperature 80.8 - 1000 % 7.73 µin/in-°F @Temperature 80.8 - 1000 %	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical 4000 series steel Typical steel
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity Component Elements Properties Carbon, C	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 200 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 500 °C 0.475 J/g-°C 44.5 W/m-K Metric 0.370 - 0.430 %	English 6.83 µin/in-F @Temperature 68.0 +F @Temperature 68.5 + 500 +F @Temperature 68.8 - 500 +F @Temperature 68.8 - 1000 +F @Temperature 68.0 +F @Temperature 68.0 +F % Temperature 69.8 - 1000 +F % Temperatu	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical 4000 series steel Typical steel Comments
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity Component Elements Properties Carbon, C Chromium, Cr	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 260 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C @Temperature 500 °C 0.475 J/g-°C 44.5 W/m-K Metric 0.370 - 0.430 % 0.700 - 0.300 %	English 6.83 µin/in-F @Temperature 08.9 + 500 + 5 @Temperature 08.8 - 1000 + 5 @Temperature 08.	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical 4000 series stee Typical stee Comments
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity Component Elements Properties Carbon, C Chromium, Cr Iron, Fe	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 280 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 3.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C @Temperature 21.0 - 540 °C @Temperature 21.0 - 540 °C @Temperature 20.0 °C 0.475 J/g-°C 44.5 W/m-K Metric 0.370 - 0.430 % 0.700 - 0.900 % 95.195 - 96.33 %	English 6.83 µin/in-F @Temperature 68.0 + 500 + 5 @Temperature 68.0 + 500 + 5 @Temperature 68.0 + 500 + 5 @Temperature 68.0 + 5 @Temperature 68.0 + 5 @Temperature 69.8 + 1000 + 5	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Specimen oil hardened, 600°C (1110°F) tempered Typical 4000 series steel Comments
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity Component Elements Properties Carbon, C Chromium, Cr Iron, Fe Manganese, Mn	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 280 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 500 °C 0.475 J/g-°C 44.5 W/m-K Metric 0.370 - 0.430 % 0.700 - 0.900 % 95.195 - 96.33 % 0.600 - 0.800 %	English 6.83 µinin-F @Temperature 68.0 + 500 + 7 @Temperature 69.8 - 1000 + 7	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical 4000 series steel Typical steel Comments
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity Component Elements Properties Carbon, C Chromium, Cr Iron, Fe Manganese, Mn Molybdenum, Mo	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 0.475 J/g-°C 44.5 W/m-K Metric 0.370 - 0.430 % 0.5105 - 96.33 % 0.600 - 0.800 % 0.200 - 0.300 %	English 6.83 µi/in-F @Temperature 88.0 +F @Temperature 88.0 +F @Temperature 88.0 +F @Temperature 88.0 +F @Temperature 80.8 - 1000 +F % Transperature 80.8 - 1000 +F % Temperature	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical 4000 series steel Typical steel Comments
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity Component Elements Properties Carbon, C Chromium, Cr Iron, Fe Manganese, Mn Molyddenum, Mo Nickel, Ni	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 °C @Temperature 20.0 °C 0.475 J/g-°C 44.5 W/m-K Metric 0.370 °0.430 % 0.600 °0.800 % 0.200 °0.300 % 1.65 ~2.00 %	English 6.83 µin/in-F @Temperature 68.0 +F @Temperature 68.5 + 500 +F @Temperature 68.8 - 500 +F @Temperature 68.8 - 500 +F @Temperature 68.8 - 1000 +F @Temperature 68.0 +F @Temperature 69.8 - 1000 +F @Temperat	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical steel Comments As remainder
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity Component Elements Properties Carbon, C Chromium, Cr Iron, Fe Manganese, Mn Molybdenum, Mo Nickel, Ni Phosphorous, P	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 200 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.8 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 13.9 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C 14.5 µm/m-°C @Temperature 500 °C 0.475 J/g-°C 44.5 W/m-K Metric 0.370 - 0.430 % 0.700 - 0.900 % 95.195 - 96.33 % 0.600 - 0.800 % 1.65 - 2.00 % <= 0.0350 %	English 6.83 µin/in-F @Temperature 08.0 + 7.00 µin/in-F @Temperature 08.5 - 500 + 7.06 µin/in-F @Temperature 08.2 - 500 + 7.06 µin/in-F @Temperature 08.2 - 1000 + 7.61 µin/in-F @Temperature 08.2 - 1000 + 7.72 µin/in-F @Temperature 08.2 - 1000 + 8.06 µin/in-F @Temperature 08.2 - 1000 + 1.000 + 0.114 BTU/Ib-F 309 BTU-in/hr-ft*-F English 0.370 - 0.430 % 0.700 - 0.900 % 95.195 - 96.33 % 0.600 - 0.800 % 0.200 - 0.300 % 1.65 - 2.00 %	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical 4000 series steel Typical steel Comments As remainder
Thermal Properties CTE, linear III Specific Heat Capacity Thermal Conductivity Component Elements Properties Carbon, C Chromium, Cr Iron, Fe Manganese, Mn Molybdenum, Mo Nickel, Ni Phosphorous, P Silicon, Si	Metric 12.3 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 12.6 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 260 °C 12.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 20.0 °C 13.7 µm/m-°C @Temperature 21.0 - 540 °C @Temperature 500 °C 0.475 J/g-°C 44.5 W/m-K Metric 0.370 - 0.430 % 0.700 - 0.900 % 95.195 - 96.33 % 0.600 - 0.800 % 0.200 - 0.300 % 0.200 - 0.300 % 0.200 - 0.300 % 0.150 - 0.300 %	English 6.83 µi/in-F @Temperature 08.0 * 7.00 µin/in-F @Temperature 08.3 - 500 * 7.06 µin/in-F @Temperature 08.3 - 500 * 7.06 µin/in-F @Temperature 08.4 - 1000 * 7.61 µin/in-F @Temperature 09.8 - 1000 * 7.72 µin/in-F @Temperature 09.8 - 1000 * 8.06 µin/in-F 3009 BTU-in/hr-ft-* English 0.370 - 0.430 % 0.700 - 0.900 % 95.195 - 96.33 % 0.600 - 0.800 % 0.200 - 0.300 % 4 = 0.0350 % 0.150 - 0.300 %	Comments specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper 1.88% Ni, normalized and tempered 1.90% Ni, quenched, tempered specimen oil hardened, 600°C (1110°F) temper Typical 4000 series steel Typical steel Comments As remainder

MatWeb, Your Source for Materials Information - WWW.MATWEB.COM /

Page 1 / 2

AISI Grade 18Ni (200) Maraging Steel, Aged, 32 mm round bar, tested in longitudinal direction

Categories: Metal; Ferrous Metal; Alloy Steel; Low Alloy Steel; Carbon Steel; Low Carbon Steel; Maraging Steel

 Material
 Applications: Bearings, Belleville springs, bolts, cannon recoil springs, rocket motor and missiles cases, couplings, load cells, flexures for guidance mechanisms of missiles, helicopter drive shafts, transmission shafts, fan shafts in commercial jet engines, aircraft wing components and forgings, aluminum die casting dies, cold forming dies, plastic molding dies, cores, pins, punches, and trim knees.

Key Words: maraging steels, UNS K92810, ASTM A538 (A), ASTM A579 grade 71

Vendors: No vendors are listed for this material. Please click here if you are a supplier and would like information on how to add your listing to this material.

Physical Properties	Metric	English	Comments
Density	8.00 g/cc	0.289 lb/in3	
Mechanical Properties	Metric	English	Comments
Hardness, Brinell	511	511	estimated, based on comparison with similar maraging steels.
Hardness, Knoop	567	567	estimated, based on comparison with similar maraging steels.
Hardness, Rockwell C	52	52	estimated, based on comparison with similar maraging steels.
Hardness, Vickers	546	546	estimated, based on comparison with similar maraging steels.
Tensile Strength, Ultimate	1844 MPa	267500 psi	
Tensile Strength, Yield	1780 MPa	258000 psi	estimated, based on comparison with similar maraging steels.
Elongation at Break	11.0 %	11.0 %	estimated, based on comparison with similar maraging steels.
Reduction of Area	57.0 %	57.0 %	estimated, based on comparison with similar maraging steels.
Modulus of Elasticity	183 GPa	26500 ksi	
Bulk Modulus	140 GPa	20300 ksi	Typical for steel
Poissons Ratio	0.300	0.300	Calculated
Shear Modulus	70.0 GPa	10200 ksi	Estimated from elastic modulus
Electrical Properties	Metric	English	Comments
Electrical Resistivity	0.0000174 ohm-cm	0.0000174 ohm-cm	Typical steel
Thermal Properties	Metric	English	Comments
CTE, linear	10.1 µm/m-°C	5.61 µin/in-°F	
	@Temperature 21.0 - 480 °C	@Temperature 69.8 - 896 *F	
Thermal Conductivity	25.3 W/m-K	176 BTU-in/hr-ft²-°F	
	OF O March	470 DTLL in the 62 %	
	@Temperature 50.0 °C	@Temperature 122 °F	
	27.0 W/m K	187 BTI Lin/br.ft² °F	
	@Temperature 100 °C	@Temperature 212 °F	
Component Elements Properties	Metric	English	Comments
Aluminum, Al	0.10 %	0.10 %	
Boron, B	0.0030 %	0.0030 %	
Carbon, C	<= 0.030 %	<= 0.030 %	
Cobalt, Co	8.50 %	8.50 %	
Iron, Fe	69.0 %	69.0 %	As remainder
Manganese, Mn	<= 0.10 %	<= 0.10 %	
Molybdenum, Mo	3.25 %	3.25 %	
Nickel, Ni	18.5 %	18.5 %	
Phosphorous, P	<= 0.010 %	<= 0.010 %	
Silicon, Si	<= 0.10 %	<= 0.10 %	
Sulfur, S	<= 0.010 %	<= 0.010 %	
Titanium, Ti	0.20 %	0.20 %	
Zirconium, Zr	0.010 %	0.010 %	

Bohler-Uddeholm AISI D2 Cold Work Tool Steel

Domer-ouu	Information Alor DE Cold Mork	1001 31661						
Categories:	Metal; Ferrous Metal; Alloy Stee	l; Tool Steel; Cold Work Ste	el					
Material	AISI D2 is a high-carbon, high-ch	nromium tool steel alloyed w	ith molybdenum and vanadiu	m				
1003.	AISI AD2 is characterized by:							
	 High wear resistance High compressive strength Good through-hardening properties High stability in hardening Good resistance to tempering-back 							
	Applications: AISI D2 is recommon supplied in various finishes, inclu	ended for tools requiring ver iding the hot-rolled, pre-mac	ry high wear resistance, comb hined and fine machined con	bined with moderate toughness (shock-resistance). AISI D2 can be dition.				
	Information provided by Bohler-U	ddeholm						
Key Words:	AISI D2; WNr. 1.2379							
Vendors:	No vendors are listed for this ma	terial. Please click here if yo	ou are a supplier and would li	ke information on how to add your listing to this material.				
				······				
Physical Prop	erties	Metric	English	Comments				
Density		7.67 g/cc	0.277 lb/in3	hardened to 62 HRC				
<u>ili</u>		7.61 g/cc @Temperature 399 °C	0.275 lb/in ³ @Temperature 750 °F	hardened to 62 HRC				
		7.64 g/cc	0.276 lb/in3	hardened to 62 HRC				
		@Temperature 199 °C	@Temperature 390 °F					
Marchanical D		Matria	English	C				
Mechanical Pl	roperties	Metric	English	Comments				
Modulus of Ela	ell soticity	210	210 20450 koj	(bestened to \$2 HPC)				
Modulus of Ela	isucity	209.9 GPa	JU4JU KSI DC4DU koj	(nardened to 62 HRC)				
		@Temperature 399 °C	@Temperature 750 °F	hardened to 62 HRC				
		@Temperature 199 °C	@Temperature 390 °F	hardened to 62 HRC				
Compressive Y	/ield Strength	1650 MPa	239000 psi	0.2%, hardened to 50 HRC				
	in one of the second	1900 MPa	276000 psi	0.2%, hardened to 55 HRC				
		2150 MPa	312000 psi	0.2%, hardened to 60 HRC				
		2200 MPa	319000 psi	0.2%, hardened to 62 HRC				
				,				
Thermal Prop	erties	Metric	English	Comments				
CTE, linear 🌆		11.2 µm/m-°C @Temperature 20.0 - 200 °C	6.20 µin/in-°F @Temperature 68.0 - 392 °F	high temp. tempering, hardened to 62 HRC				
		12.1 µm/m-°C @Temperature 20.0 - 400 °C	6.70 µin/in-°F @Temperature 68.0 - 752 °F	high temp. tempering, hardened to 62 HRC				
		12.2 µm/m-°C @Temperature 20.0 - 200 °C	6.80 µin/in-°F @Temperature 68.0 - 392 °F	low temp. tempering, hardened to 62 HRC				
Specific Heat C	Capacity	0.460 J/g-°C @Temperature 20.0 °C	0.110 BTU/lb-°F @Temperature 68.0 °F	hardened to 62 HRC				
Thermal Condu	uctivity III	20.0 W/m-K @Temperature 20.0 °C	139 BTU-in/hr-ft ² -°F @Temperature 68.0 °F	hardened to 62 HRC				
		21.0 W/m-K @Temperature 199 °C	146 BTU-in/hr-ft ² -°F @Temperature 390 °F	hardened to 62 HRC				
		23.0 W/m-K @Temperature 399 ℃	160 BTU-in/hr-ft ² -°F @Temperature 750 °F	hardened to 62 HRC				
Company	lemente Drenertiere		F					
Component E	iements Properties	Metric	English	Comments				
Carbon, C		1.55 %	1.55 %					
Chromium, Cr		11.8 %	11.8 %					
Manganese, M	n M-	0.40 %	0.40 %					
Molypdenum, M	NO	0.80 %	0.80 %					
Silicon, Si		0.30 %	0.30 %					
vanadium, V		0.80 %	0.80 %					

Assab Stee	Matel: Earroug Matel: Tool S	l Naal: Cald Work Steel: Oil Hards	aning Steel			
Categories:	Metal; Ferrous Metal; 10015	teel; Cold Work Steel; Oll-Harde	ening Steel			
Material Notes:	DF-3 general purpose oil-hardening tool steel is a versatile manganese-chromium-tungsten steel suitable for a wide variety of cold-work applications. Its main characteristics include:					
	 Good machinability Good dimensional state A good combination of 	ability in hardening of high surface hardness and tou	ghness after hardening and temp	vering.		
	These characteristics combi	ne to give a steel suitable for the	manufacture of tooling with goo	d tooLlife and high production economy		
	DE 2 can be supplied in und	eus Saishes includies het selled	- manufacture of tooling with goo	d coordine and high production economy.		
	DF-3 can be supplied in van	bus finishes including not-rolled,	pre-machined, fine-machined and	d precision ground, it is also available in the form of hollow bar.		
	AISI 01					
Vendors:	No vendors are listed for this	s material. Please <u>click here</u> if yo	ou are a supplier and would like in	nformation on how to add your listing to this material.		
Physical Prop	erties	Metric	English	Comments		
Density		7.81 g/cc	0.282 lb/in ³			
ii.		7.70 g/cc	0.278 lb/in ³			
		@Temperature 400 °C	@Temperature 752 °F			
		7.75 g/cc	0.280 lb/in ³			
		@reniperature 200 C	@remperature saz P			
Mechanical P	roperties	Metric	English	Comments		
Hardness, Roc	kwell C	38.5	38.5	790°C Austenitizing temperature, for tempering at 550°C		
		42	42	820°C Austenitizing temperature, for tempering at 550°C		
		58	58	790°C Austenitizing temperature, for tempering at 250°C		
		60	60	820°C Austenitizing temperature, for tempering at 250°C		
		62	62	Hardened and tempered		
		63	63	780°C hardening temp		
		64	64	At 860°C hardening temp		
		64.6	64.6	820°C hardening temp		
Modulus of Ela	asticity	190 GPa	27600 ksi	2.		
th.		170 GPa	24700 ksi			
		@Temperature 400 °C	@Temperature 752 °F			
Compressive S	Strength	1250 MPa	181000 psi	HRC 45 R _c 0.2		
		1700 MPa	247000 psi	HRC 45 R _{cr}		
		2050 MPa	297000 psi	HRC 55 R ₀ 0.2		
		2250 MPa	326000 psi	HRC 62 R ₀ 0.2		
		2450 MPa	355000 psi	HRC 55 R _{cr}		
		3050 MPa	442000 psi	HRC 62 R _{cr}		
Thermal Dran	ortion	Matria	English	Commente		
Thermal Prop	erties	Metric 44.4 um/m 20	English	Comments		
CTE, linear III		@Temperature 20.0 - 400 °C	@Temperature 68.0 - 752 °F			
		11.7 µm/m-°C	6.50 µin/in-°F			
Specific Heat (	Capacity	@Temperature 20.0 - 200 °C	@Temperature 68.0 - 392 *F			
Specific freat (	Capacity	@Temperature 20.0 °C	@Temperature 68.0 °F			
Thermal Condu	uctivity III	32.0 W/m-K @Temperature 20.0 °C	222 BTU-in/hr-ft ² -°F @Temperature 68.0 °F			
		33.0 W/m-K @Temperature 200 °C	229 BTU-in/hr-ft ² -°F @Temperature 392 °F			
		34.0 W/m-K @Temperature 400 °C	236 BTU-in/hr-ft²-°F @Temperature 752 °F			
Component E	lements Properties	Metric	English	Comments		
Carbon, C		0.90 %	0.90 %			
Chromium, Cr		0.85 %	0.85 %			
non, re		90.5 %	90.5%			
Tungates, M		1.20 %	1.20 %			
rungsten, w		0.55 %	0.55 %			

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ Η/Υ

<u>ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ</u>

Συγγραφή της διπλωματικής εργασίας: <u>Microsoft Word 2010</u>

Επεξεργασία δεδομένων/διαγραμμάτων: <u>Microsoft Excel 2010</u>

Παρουσίαση σχεδίων/σκαριφημάτων: <u>Solidworks 2012</u>

Προσομοίωση Σφυρηλάτησης με πεπερασμένα στοιχεία: <u>MSC MARC 2011</u>

Μελέτη Αντοχής με πεπερασμένα στοιχεία:

<u>ANSYS v.14.0</u>

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ Η/Υ

Επεξεργαστής:

AMD Phenom II X3 720 Processor 2.81 GHz

Μνήμη RAM:

<u>4 GB, 1333 MHz</u>

Κάρτα Γραφικών:
 <u>Sapphire ATI Radeon HD 4870, 512 MB RAM</u>

Λειτουργικό Σύστημα: <u>Microsoft Windows 7, 64-bit Operating System</u>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1. Δ. Μανωλάκος, Σημειώσεις του μαθήματος Κατεργασίες Ι, «Σφυρηλάτηση»
- 2. Α. Γ. Μάμαλη, Κατεργασίες των Υλικών Ι, εκδόσεις Ε.Μ.Π., Αθήνα 1998
- Θ. Ν. Κωστόπουλος, Οδοντώσεις και Μειωτήρες Στροφών, Εκδόσεις Συμεών, Αθήνα, 2010
- 4. Π. Α. Μακρή, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΧΑΝΩΝ Ι, Εκδόσεις Ε.Μ.Π., Αθήνα 1998
- Ρ. Γραικούση, Στοιχεία Μηχανών Ι, Στοιχεία συνδέσεως, Α' Τεχνική αντοχή υλικών, Εκδόσεις Γιαχούδη, Θεσσαλονίκη 1983
- Ρ. Γραικούση, Στοιχεία Μηχανών Ι, Στοιχεία συνδέσεως, Β' Υλικά, Εκδόσεις Γιαχούδη, Θεσσαλονίκη 1983
- Ρ. Γραικούση, Στοιχεία Μηχανών Ι, Στοιχεία συνδέσεως, Δ' Κοχλίες, Εκδόσεις Γιαχούδη, Θεσσαλονίκη 1983
- Ρ. Γραικούση, Στοιχεία Μηχανών ΙΙ, Στοιχεία περιστροφικής κινήσεως, Κ' Τριβή, Εκδόσεις Γιαχούδη, Θεσσαλονίκη 1983
- Ρ. Γραικούση, Στοιχεία Μηχανών ΙΙΙ, Κινήσεις, Σ' Οδοντοκινήσεις, Εκδόσεις Γιαχούδη, Θεσσαλονίκη 1983
- 10. Α. Μιλτιάδους, Μέθοδοι Σφυρηλάτησης οδοντωτών τροχών, Αθήνα 2012
- Α. Ζηρδέλης, Προσομοίωση σφυρηλάτησης ακριβείας οδοντωτών τροχών ευθείας οδόντωσης, Αθήνα 2012

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 12. O. Eyercioglu*, M.A. Kutuk, N.F. Yilmaz, Shrink fit design for precision gear forging dies, University of Gaziantep, Mechanical Engineering Department, Turkey
- V. M. Drecun and T. A. Dean, A parametric CAD program for die sets for precision forging spur gears, International Journal of Machine Tools and Manufacture, Volume 31, Issue 2, 1991, Pages 183-191.
- 14. J. C. Choi, Y. Choi, K. D. Hur and C. H. Kim, A study on the forging of spur gears, International Journal of Mechanical Sciences, Volume 38, Issue 12, December 1996, Pages 1333-1347.
- Mark Robinson Howard A. Kuhn, A workability analysis of the cold forging of gears with integral teeth, Journal of Mechanical Working Technology, Volume 1, Issue 3, February 1978, Pages 215-230.
- 16. N. A. Abdul and T. A. Dean, An analysis of the forging of spur gear forms, International Journal of Machine Tool Design and Research, Volume 26, Issue 2, 1986, Pages 113-123.
- 17. I. Moriguchi, Cold forging of gears and other complex shapes, Journal of Materials Processing Technology, Volume 35, Issues 3-4, October 1992, Pages 439-450.
- M. L. Alves, J. M. C. Rodrigues and P. A. F. Martins, Cold forging of gears: experimental and theoretical investigation, Finite Elements in Analysis and Design, Volume 37, Issues 6-7, June 2001, Pages 549-558.
- N.R. Chitkara and M.A. Bhutta, Computer simulation to predict stresses, working pressures and deformation modes in incremental forging of spur gear forms, International Journal of Mechanical Sciences, Volume 38, Issues 8-9, August-September 1996, Pages 871-889.
- M. S. Joun, M. C. Lee and J. M. Park, Finite element analysis of prestressed die set in cold forging, International Journal of Machine Tools and Manufacture, Volume 42, Issue 11, September 2002, Pages 1213-1222.

- 21. N.R. Chitkara and M.A. Bhutta, Near-net shape forging of spur gear forms: An analysis and some experiments, International Journal of Mechanical Sciences, Volume 38, Issues 8-9, August-September 1996, Pages 891-916.
- D. H. Hristov B. I. Tomov and D. K. Kolev, Stresses and strains in a die for closed-die forging of cylindrical spur gears, Journal of Materials Processing Technology, Volume 23, Issue 1, October 1990, Pages 55-63.
- 23. M. Skunca, P. Skakun, Z. Keran, L. Sidjanin and M.D. Math, Relations between numerical simulation and experiment in closed die forging of a gear, Journal of Materials Processing Technology, Volume 177, Issues 1-3, 3 July 2006, Pages 256-260.
- 24. J. Cai, T. A. Dean and Z. M. Hu, Alternative die designs in net-shape forging of gears, Journal of Materials Processing Technology, Volume 150, Issues 1-2, 1 July 2004, Pages 48-55.
- Jens Groenbaek and Torben Birker, Innovations in cold forging die design, Journal of Materials Processing Technology, Volume 98, Issue 2, 29 January 2000, Pages 155-161.
- B. I. Tomov and V. I. Gagov, Modelling and description of the near-net-shape forging of cylindrical spur gears, Journal of Materials Processing Technology, Volumes 92-93, 30 August 1999, Pages 444-449.
- 27. H.Ferguson. (Metal Powder Products Co, USA.), Precision cold forging of a PM preform to make a high density spur gear, Metal Powder Report, Volume 55, Issue 11, November 2000, Page 48.
- 28. A. Forcellese and F. Gabrielli, Warm forging of aluminium alloys: a new approach for time compression of the forging sequence, International Journal of Machine Tools and Manufacture, Volume 40, Issue 9, July 2000, Pages 1285-1297.
- 29. Ramzy Boussetta, Thierry Coupez and Lionel Fourment, Adaptive remeshing based on a posteriori error estimation for forging simulation, Computer Methods in Applied Mechanics and Engineering, Volume 195, Issues 48-49, 1 October 2006, Pages 6626-6645.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- 1. http://www.matweb.com
- 2. http://www.roymech.co.uk/Useful_Tables/Tribology/co_of_frict.htm
- 3. http://www.tribology-abc.com/abc/cof.htm
- 4. http://www.sciencedirect.com